De Hessencombinatie

Magazine voor Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik uitgave 32 | september 2018

Op school in Kaapstad

en verder in dit nummer o.a.:

De fascinerende onderwaterwereld

Gewerencommissie Hummelo en Keppel

Het huis van stro in Hummelo

cbthuis in taal

Ceciel Bremer
Kruijsakker 12
6996 DL Drempt

T 0313 47 28 05
06 - 154 453 41
E info@cbthuisintaal.nl
I www.cbthuisintaal.nl

Professioneel, persoonlijk en snel

Wim steintjes NL

De rijschool voor heel de regio

Auto, aanhanger, bromfiets en theorie opleidingen

Kijk voor informatie op: www.wimsteintjes.nl

LOONBEDRIJF
SEEGERS
DREMPT 0313-47 25 85

CLAUS SPORT
IJsselkade 10-12 Doetinchem 0314 - 32 31 39
info@claussport.nl

SPORT 2000
your professional sportshop

•gratis •sparen voor extra korting •eenvoudig verzilveren •exclusief voordeel
•aanbiedingen op maat •altijd inzicht in je saldo •en nog veel meer privileges

Bremer Bouw

Nieuwbouw
Verbouw
Onderhoud
Renovatie
Timmerwerken

Roy Bremer | Molenweg 10 | 6996 DN Drempt | T: 0313-472394 | M: 06-13380622 | www.bremerbouw.nl | info@bremerbouw.nl

Van de redactie

Hoogstzelden. Dat is het sleutelwoord dat Nederland deze zomer op de been hield. Of niet. De laaiende hitte in juli en augustus was een ramp voor iedereen die van de natuur houdt of de zorg heeft voor een bedrijf dat afhankelijk is van water uit de rivier, beek, sloot, plas of de grond. Of nog liever: rechtstreeks uit de hemel. Maar zelfs regenwolken lieten zich in de kurkdroge atmosfeer uitzonderlijk lang niet zien.

Voor veel Nederlanders was het extreem hete weer daarentegen geen probleem. Het Hessenbad in Hoog-Keppel trok veel bezoekers. Jong en oud kon dankzij de inzet van tientallen vrijwilligers een heel zwemseizoen een verfrissende plons nemen. De organisatoren van zomerevenementen in onze kleine dorpsgemeenschappen hadden de weergoden dit jaar aan hun kant om bezoekers te trekken. En dat lukte heel goed ondanks grote mediaspektakels zoals het WK voetbal en de Tour de France.

Kortom, de zomer van 2018 schrijft geschiedenis. Niet alleen vanwege het weer maar ook vanwege het feit dat Hoog-Keppel sinds het jaar 1640 voor het eerst geen school meer heeft. Andere onderwijsvoorzieningen in onze kernen verdwenen al eerder uit beeld. In dit nummer daarom speciale aandacht voor de voorlaatste klas van de toenmalige Van Pallandt kleuterschool in Laag-Keppel.

De redactie had opdracht om het hoofd koel te houden en in september een puike editie van De Hessencombinatie door uw brievenbus te laten rollen. Veel dorpsgenoten werkten mee om er weer iets moois van te maken. Wij hopen dat u het met ons eens kunt zijn dat dat is gelukt.

Inhoud

5 Colofon

7 Column Mart de Kruif

10 Het huis van stro in Hummelo

15 Column Anouk Mast

16 Trouwe barmedewerkers Piet, Hanneke en Petra

20 Philip van Praag (1887-1942) maakte zijn laatste tekeningen in Hummelo

27 Zeven inwoners over… de jaarlijkse volksfeesten

31 Column Gijs Jolink

32 De fascinerende onderwaterwereld

38 Veranderingen pupillenvoetbal seizoen 2018-2019

40 Spread: Morgenstond heeft goud in de mond!

42 Op school in Kaapstad

46 Gewerencommissie Hummelo en Keppel in nieuw jasje

51 Column Jeroen te Lindert

54 Klasgenoten van toen, wat is er van hen geworden?

62 'We zijn op missie en dit lijkt nog maar het begin'

68 Gymnastiekvereniging bestaat 80 jaar

71 Farmall Cub was voor veel boeren de eerste trekker

74 Varia

77 Activiteitenkalender

Hendriks

Verzekeringen & Hypotheken

Oranjesingel 4 te Doesburg
www.hendriksdoesburg.nl

Winter beurt

alleen mogelijk van oktober t/m februari

voor maar € 99,00

Incl. nieuwe rem/versnellings-kabels, kogels en vetten. Géén montage kosten bij vervanging van versleten delen

In de winterperiode kunt u uw fiets meestal wat beter missen vanwege het toch vaak slechte weer. Om de lange wachttijden in het voorjaar te voorkomen, bieden wij u deze "winterbeurt" aan om er voor te zorgen dat uw fiets weer tip top is, als het voorjaar begint...

Xycleservice doesburg
600m² fietsplezier

Leigraafseweg 33f Doesburg
0313 - 41 27 27 www.xycleservice.nl

Gratis haal- en brengservice

mondzorg steenderen

Tandartsen Agterberg

Kerkhofweg 21
7221 AE Steenderen

T: 0575-452076
W: www.mondzorgsteenderen.nl

Behandeling volgens afspraak

mondzorg steenderen, bij u in de buurt!

BOUWBEDRIJF JOLINK HUMMELO

www.bouwbedrijf-jolink.nl tel: 0314-381309

BOUW GARANT

Nieuwbouw | Verbouw | Onderhoud | Renovatie/Restauratie

Colofon

De Hessencombinatie
Magazine voor de inwoners van Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik

Redactie:
Ceciel Bremer, Maaike Harkink, Marian Oosterink, Rinus Rabeling en Henk ten Zijthoff
E-mail: dehessencombinatie@hc-03.nl, telefoon: 0313-472968 (Rinus Rabeling)

Aan dit nummer werkten mee:
Richard Buma, Gijs Jolink, Mart de Kruif, Jeroen te Lindert, Anouk Mast, Josée Postmaa, Mirelle Smeitink, Leo Tholhuijsen, Marije ten Zijthoff.

Fotografie:
Ceciel Bremer, Jan van de Brink, Duncan de Fey, Jan-Willem Hamer, Wim van Hof, Gerrit Kempers, Diederik Keuper, Marian Oosterink, Harold Pelgrom, Rinus Rabeling, Willemijn Roeland-de Vries, Mintje Thijssen.

Advertenties/Marketing:
Wim Fontein, Patrick Verheij
Voor vragen of informatie: 06-20 44 38 10 (Patrick Verheij)

Vormgeving en druk:
Opmerkers, Doetinchem

Auteursrecht:
Overname van artikelen (of delen ervan) uit deze uitgave is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming van de uitgever. Dat geldt ook voor vermenigvuldigen, kopiëren, publiceren op internet of opslaan in een databank.
Dit magazine wordt met grote zorgvuldigheid samengesteld. Ten aanzien van de juistheid van de inhoud kan echter geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

De Hessencombinatie is een uitgave van voetbalvereniging HC'03 en verschijnt 4 keer per jaar, in een oplage van 2600 exemplaren, in het verspreidingsgebied: Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Eldrik, Hummelo, Langerak en een gedeelte van Toldijk.

De volgende editie van De Hessencombinatie wordt verspreid rond 11 december 2018

Informatie of klachten over bezorging: E-mail: dehessencombinatie@hc-03.nl of telefoon: 0314-382533 (Josée Postmaa).

Abonnement
Woont u buiten het bezorgingsgebied van De Hessencombinatie of wenst u het magazine op naam per post te ontvangen, dan is een abonnement voor 20 euro per jaar mogelijk. U kunt hiervoor telefonisch contact opnemen met de redactie: 06-15445341 (Ceciel Bremer) of een e-mail sturen naar: dehessencombinatie@hc-03.nl.

Onderwijsinstituut ¡Un, dos, tres!

Huiswerk- en studiebegeleiding voor leerlingen van het Voortgezet Onderwijs

Cursussen spreekvaardigheid Spaans

Spaans leren spreken voor vakantie of werk

Ondersteuning voor basisschool-leerlingen

Marieke van der Wagt
06 – 1421 3434
www.undostres.nl

www.undostres.nl

Eten & Drinken Koffie en Cappuccino Eten*Afhalen IJs - Milkshake Terras @ WiFi Lunch & Diner Friet - Snacks Salades en Broodjes latte macchiato - Thee Menu's / oerfriet / Burgers Eten*Afhalen Eten & Drinken Koffie en Cappuccino IJs - Milkshake Terras @ WiFi Lunch & Diner Friet - Snacks Salades en Broodjes Eten*Afhalen latte macchiato - Thee Menu's / oerfriet / Burgers Eten & Drinken Koffie en Cappuccino IJs - Milkshake Terras @ WiFi Lunch & Diner Salades en Broodjes latte macchiato - Thee Menu's / oerfriet /

DE OLDE SCHOLE
LUNCHROOM & CAFETARIA
SINCE 1946

Rijksweg 88 Laag-Keppel
0314 380050

Alle dagen geopend
1200u - 2100u
www.deoldeschole.nl

TE LINDERT NOTARIS
SINDS 1811

Kraakselaan 5A, 6981 HA Doesburg
Postbus 63, 6980 AB Doesburg

t: (0313) 48 40 34
f: (0313) 47 25 43

e: telindert@notarisdoesburg.nl
i: www.notarisdoesburg.nl

BOUWMARKT DE TOLBRUG

Emmerikseweg 17
7227 DG Toldijk
T: (0575) - 45 16 55
F: (0575) - 45 26 79
E: info@bouwmarktdetolbrug.com
www.bouwmarktdetolbrug.com

De bouwmarkt met vele specialiteiten.

- Persoonlijke bediening en goede service
- Wij denken met u mee en geven graag advies
- Ook uw adres voor propaangasvullingen
- Hout en Plaat op maat
- Vele artikelen per stuk/ per meter verkrijgbaar
- Ongelooflijk veel materialen tegen scherpe prijzen

Column Mart de Kruif

Voorzitter HC'03

Foto: Wim van Hof

Groot zijn na winnen is nooit zo moeilijk

Groot zijn na winnen is nooit zo moeilijk.

Aan het begin van de zomer werd de televisie gedomineerd door het WK voetbal. En omdat iedereen verstand heeft van voetbal, heeft ook iedereen zijn eigen hoogtepunt bepaald van dit WK. Gelukkig was er keuze genoeg.

Maar voetbal is slechts een sportief tijdverdrijf, hoewel je dat niet zou zeggen als je ziet hoe landen soms reageren op winst of verlies. Uitzinnige vreugde wordt afgewisseld met onpeilbaar verdriet. In deze omstandigheden wordt het verstand soms even buitenspel gezet. Maar niet bij de Japanners. Na een rotnederlaag tegen België (ze hadden echt kunnen winnen), stond er de volgende dag een foto in de krant van de kleedkamer die de Japanners hadden achtergelaten voordat ze naar huis gingen. Helemaal schoon, tot in de laatste hoek. Met zelfs een brief waarin ze hun excuses aanboden voor de overlast. Groot zijn na winnen is nooit zo moeilijk, maar zo groot zijn na een nederlaag is toch wel heel uniek. En zet ook tot denken aan.

HC '03 is een prachtige vereniging. Er gebeurt altijd wel wat. En het meeste daarvan is goed. We kunnen aardig voetballen, maar ook heel goed feesten. En daar is niets mis mee. Want gezelligheid zit in ons dna. Af en toe gebeurt er dan wel eens wat. Jammer, maar meestal zijn het kleinigheidjes die snel en afdoende worden opgelost. Met elkaar. Maar soms ook niet. Kerstbomen worden uit de kantine gehaald en gemold, paspoppen worden geamputeerd en 't Hessenhuus wordt soms achtergelaten alsof er een tsunami doorheen is gegaan. En daar baal ik wel van. Niet zozeer van het feit dat er wel eens iets stuk gaat, want ik ben ook verre van een ideale schoonzoon (geweest). Maar neem dan wel je verantwoordelijkheid, meld het even en lap met elkaar de schade. Zo moeilijk is dat niet.

Als we dat met zijn allen nog even doen, is alles klaar voor een mooi seizoen. We mogen niet klagen over het aantal elftallen, hebben een prachtige accommodatie die met veel liefde door onze vrijwilligers wordt onderhouden, een goede en jonge selectie en we zijn financieel gezond. Vooral door de feesten. Maar laten we ook daarbij winnen. Al is het maar van onszelf.

Van der Lans Antiek:

‘Kunst, cultuur en natuur komen hier samen op één plek’

Han en Saskia van der Lans zochten een locatie om te wonen en te werken dicht bij de natuur. Twee jaar geleden streken ze neer op De Goedenberg aan de Hessenweg en gaven de monumentale boerderij haar authentieke uitstraling terug. De oude schuur en de deel werden een showroom voor hun zelf gerestaureerde kroonluchters.

Alles in de voormalige varkensstal ademt de sfeer van vroeger. De stenen muren, de houten wanden geverfd in crème, de betonnen vloer, de eikenhouten gebinten en de oude stalraampjes. ‘Een oud pand moet je in zijn waarde laten’, verklaart Han van der Lans. ‘Een woonhuis is een ander verhaal maar als showroom kan dit prima.’ En daar is geen woord aan gelogen want de kroonluchters komen uitstekend tot hun recht aan het hoge plafond in de oude schuur. Italiaanse, Franse, Belgische en Hollandse exemplaren hangen in lange rijen afgewisseld met een serie lantaarns. In een aparte ruimte schitteren de wandlampen en plafonnières aan de muren en het plafond. ‘We hebben uitsluitend oude en antieke kroonluchters en hebben er een voor elke ruimte in een woning of kantoor. Niet alleen voor boven de eettafel maar ook voor het toilet’, licht Saskia van der Lans toe. Met een verwarming en hydrometers houdt het echtpaar de temperatuur in de schuur onder controle en daarmee uiteraard ook de conditie van de kroonluchters die ze één voor één zelf restaureren. Replica’s tref je bij Van der Lans Antiek niet aan. ‘We houden van authentiek en zijn erg kritisch. Alle fittingen, kaarshulzen, schalen en kristallen zijn bij iedere lamp gecontroleerd.’

Authentiek

Toen het echtpaar Van der Lans twee jaar geleden vanuit Bussum op zoek was naar een locatie om te wonen en te werken, kwam de monumentale boerderij De Goedenberg aan de Hessenweg op hun pad. Saskia: ‘De oprijlaan vonden we al geweldig maar we zagen ook direct de mogelijkheden van de oude boerderij en de schuur. Er moest nog veel worden opgeknapt maar dit was precies wat we in gedachten hadden: voldoende ruimte om te wonen en te werken, en dicht bij de natuur.’ De verbouwing van het woonhuis, de deel en de schuur die allebei tot showroom zijn omgetoverd, verliep voorspoedig en is afgelopen zomer na bijna twee jaar afgerond. Han: ‘Dat was ook onze planning want we hebben de boerderij die onderdeel uitmaakt van Landgoed Keppel

Informatie en bestellen
Heeft u geen tijd om onze showroom te bezoeken? Alle lampen staan op onze website en zijn online te bestellen. U kunt ons ook bellen of mailen voor advies en meer informatie. We zijn alle werkdagen telefonisch bereikbaar van 09.00 uur tot 21.00 uur op 06-139 537 90.

opengesteld tijdens de Open Monumentendagen op 8 en 9 september. We hebben alles onderhanden genomen en zoveel mogelijk teruggebracht in de oude stijl. Ook de luiken zijn weer in de traditionele kleuren van het landgoed geschilderd.' De monumentale schuur naast de boerderij dateert uit 1813, de boerderij zelf is in 1915 opnieuw gebouwd.

Boerenzakdoeken

Het stel bezocht het Openlucht Museum in Arnhem om ideeën op te doen voor hun verbouwing. Vandaar dat er ook rode boerenzakdoeken boven de lage staldeuren in de oude schuur hangen als waarschuwing dat je even moet bukken als je er door loopt. 'Hier in huis waren de oude paneeldeuren afgetimmerd, de balken in het plafond weggewerkt achter stucplaten en de schouw in de kamer was weggewerkt. We hebben alles weer teruggebracht in de originele staat en daar bij de kleuren van de verf rekening mee gehouden. Kijk, deze rode kleur, ossenbloed rood, gecombineerd met geel, vind je ook in het Openlucht Museum', vertelt Han terwijl hij in de keuken naar het plafond wijst. Ook in de tegels achter het aanrecht en de schouw komt het geel terug. De lange gang, waar de zwart-witte tegels uit het begin van de twintigste eeuw direct in het oog springen, deelt het grote voorhuis in tweeën. In elke kamer siert - hoe kan het ook anders - een kroonluchter het plafond. 'Soms willen klanten zien hoe een bepaald type lamp in een kamer uitpakt. Dan nemen we ze mee naar ons woonhuis en laten we ze hier de verschillende ruimtes zien. Ons huis is eigenlijk een verlengstuk van onze showroom', aldus Saskia. Het woonhuis, de deel en de oude schuur hebben dezelfde landelijke stijl waar het echtpaar zo van houdt. 'Landelijk wonen past bij ons maar dan ook zo veel mogelijk in de oude stijl. Een oud huis met een modern interieur, dubbel glas en vloerverwarming is voor ons niet authentiek genoeg. Er is hier bewust geen centrale verwarming. Met een warmtepomp en infraroodstralers kunnen we de ruimtes waar

we zijn goed verwarmen en er zijn houtkachels waarvoor we hout uit de buurt gebruiken. Zonder isolatie kun je ook duurzaam zijn. Bovendien hangt ons geluk niet van warmte af. Vroeger kon men hier ook zo leven, dan kunnen wij dat nu ook.'

Natuur

Han van der Lans studeerde kunstgeschiedenis en werkte daarna lange tijd als ict'er. Echtgenote Saskia was operatieassistente in Amsterdam. 'De afstand Bussum-Amsterdam is helemaal niet ver maar we stonden toch dagelijks lang in de file. Dat wilden we niet meer', begint Saskia te vertellen. Han vult aan: 'We begonnen ruim twintig jaar geleden een antiekwinkel en specialiseerden ons in verlichting. Kunst en antiek zijn altijd al onze hobby geweest. We hebben hier in huis diverse schilderijen hangen en we hebben elk museum in Nederland al meerdere keren bezocht.' Ook de natuur is belangrijk voor het echtpaar, vertelt Han. 'Ik was vroeger al een vogelaar en kreeg op mijn achtste mijn eerste verrekijker. De tuin voor ons huis hebben we bewust ingezaaid met bloemen die vlinders, bijen en andere insecten aantrekken. We houden van kunst, cultuur en natuur. Dat komt hier samen op deze mooie plek.'

Bezoektijden
Op vrijdag en zaterdag van 10.00 uur tot 16.00 uur, op zondag van 12.00 - 16.00 uur, en op afspraak.

Van der Lans Antiek
Hessenweg 9
6999 BH Hummelo
T: 06-139 537 90
E: info@lansantiek.com
I: www.lansantiek.com

Lees ook deel 2
In het decembernummer leest u meer over ons, over de kerkuil, alle soorten kroonluchters, de afronding van de restauratie en onze plannen om De Goedenberg energieneutraal te maken.

Tekst: Henk ten Zijthoff
Foto's: Wim van Hof

Het huis van stro in Hummelo

Eric (44) en Maaike (41) Gijsberts wonen met hun kinderen Cas (12) en Siebe (10) aan de Stokhorsterweg in Hummelo. Bij de verbouwing van hun huis zijn de muren van de aanbouw grotendeels opgetrokken van stro dat afkomstig is van de landerijen rond Hummelo. De redactie volgde het bouwproces. Het gaat om een bijzondere, gedurfde en innovatieve bouw.

Jarenlang woonden Eric en Maaike domweg gelukkig in de Bakkerstraat in Hummelo. Druk met werk en met activiteiten buiten hun drukke banen. Maar net als in het gedicht van de dichter Bloem over zijn ervaringen in de Dapperstraat, hield het leven voor Eric en Maaike 'de wonderen nog een beetje verborgen'. Tot Eric voor het eerst hoorde over mogelijkheden om een huis te bouwen van stro en leem. Dat is nu zo'n 18 jaar geleden.
Eric lacht: 'Ik pikte het idee ergens op en dacht voor 't geval dat we later nog eens zouden willen verhuizen dan zou dit een mogelijkheid kunnen zijn om een nieuw huis te bouwen waarbij we recht doen aan ecologische uitgangspunten en toch behaaglijk kunnen wonen. Elke keer als ik iets tegenkwam dat met de bouw van stro en leem te maken had dan was mijn belangstelling meteen gewekt en filosofeerde ik of de diverse beschreven oplossingen op de lange duur zouden werken of dat er nog teveel nadelen zouden kunnen opdoemen.'

Plannen voor een ander huis

Maaike: 'We woonden prima in de Bakkerstraat, maar toen de mogelijkheid kwam om mee te doen met bouw op het terrein van de voormalige basisschool De Woordhof in Hummelo hebben we nagedacht om daar een huis te gaan

bouwen. Uiteindelijk ging dat plan van ons op dat terrein niet door. Maar ja, we waren natuurlijk wel aan het denken gezet en begonnen ons te oriënteren op andere mogelijkheden. Hummelo is een prachtig dorp om in te wonen. We wilden hier niet weg en toen we zagen dat dit huis aan de Stokhorsterweg te koop stond (we waren aanvankelijk niet naar bestaande bouw aan het kijken), werd een alternatief voor ons huis in de Bakkerstraat ineens opnieuw heel concreet. De locatie aan de Stokhorsterweg is geweldig mooi: een schitterend uitzicht en een grote tuin. We stuitten maar op één nadeel: het huis was voor ons gezin te klein.'

De oplossing: stro en leem!

'Nou', zegt Eric, 'toen we aan het wikken en wegen sloegen over het huis aan de Stokhorsterweg heb ik mijn studie naar de bouw met stro en leem echt concreet gemaakt. Het huis bood mogelijkheden om gelijkvloers uit te breiden. Dat zou dus kunnen met onconventionele bouwmaterialen als stro en leem. We gingen toen op zoek naar deskundige steun om ons plan uit te werken. Dat bleek nog niet zo simpel, maar uiteindelijk kwamen we in contact met betrouwbare bronnen waar we onze ideeën konden toetsen. Het scheelt zeker dat ik beroepsmatig (Eric is facilitair medewerker van een school in Zutphen, red.) ook voelhorens en kennis had.

Bovendien is Maaike's vader goed bekend in de bouwwereld en hij kan goed metselen. We besloten tot een aanpak waarbij we het meeste werk zelf gingen doen en zoveel mogelijk onze eigen ideeën konden realiseren. Dat wil zeggen dat we ons huis zo energiebesparend mogelijk wilden maken. Het deel aan energiebesparing voor de uitbreiding was daarbij natuurlijk gemakkelijker te realiseren dan voor de bestaande bebouwing, maar we denken dat we met onze bedachte mix aan maatregelen op het gebied van energiebesparing hoge ogen gaan gooien. Bij de toepassing van stro moet je denken aan echte strobalen die geoogst zijn op de akkers rondom Hummelo. Dat was voor ons een absolute voorwaarde. Dat worden dus dikke muren die we aan de binnenkant hebben afgewerkt met leem. Niet aan de buitenkant, want je moet rekening houden met damp. Damp moet weg kunnen, dus de buitenwand is afgewerkt met een dampopen folie en hout dat in patroon is aangebracht. Als je op de Rijksweg richting Doesburg rijdt, zie je dat nieuwe gebouw van de gemeentewerf. Het patroon van de buitenmuren hebben we grondig bestudeerd en het bleek perfect voor de muren van strobalen.

Onze muren van stro en leem zijn gebouwd op een fundering van beton en in dat beton hebben we een vloerverwarming. Dat is voldoende om dit nieuwe deel van het huis op een aangename temperatuur te brengen en te houden. Er zijn zonnepanelen op het dak van het bestaande gedeelte van het huis en die panelen zorgen voor de verwarming van het cv-water. Daarnaast is er een boiler van 600 liter die we gebruiken voor warm water. Die boiler wordt ook via de elektriciteit van de panelen op temperatuur gehouden. In het oude deel van het huis staat een houtkachel die zeer energiezuinig te stoken is en die we kunnen aanmaken als de zon het laat afweten. We leven tenslotte in Nederland dus daar moeten we rekening mee houden.'

Tuincentrum Bloemendaal

Rijksweg 14 6996 AC Drempt tel. 0313 - 473033 fax 0313 - 473343

Hoveniers
- *aanleg en onderhoud*
- *winterbeurten*
- *tuinonderhoud op contractbasis*

Tuincentrum
- *kamerplanten*
- *snijbloemen*
- *gelegenheidsbloemwerk*
- *potterie*
- *diervoeders*

Bloemisterij
- *violen*
- *zomerbloeiers*
- *vaste planten*
- *bolchrysanten*

Kwekerij
- *coniferen*
- *bomen*
- *laurier*
- *kerstbomen*

www.tuincentrumbloemendaal.com

Planning was een dingetje…?

Eric en Maaike: 'De planning was natuurlijk een behoorlijk punt van aandacht. Achter ons huis ligt bijvoorbeeld een grote tuin. Door de aanbouw is die tuin niet meer met zwaar materieel te benaderen. Dus moesten we goed nadenken wat we daar nog wilden veranderen, voordat we met de fundering voor de aanbouw opzij van het huis aan de slag konden. We wilden achter het huis het terras hoger hebben, dus hebben we de grond die nodig was voor de aanleg eerst laten storten. Toen die klus af was, konden we pas weer verder met het graven en construeren van de fundering voor de aanbouw. Omdat we heel veel zelf deden, moesten we onze eigen werkzaamheden goed afstemmen met de professionals die we af en toe natuurlijk ook nodig hadden.

Gelukkig is dat allemaal best goed gegaan. We zijn hartstikke blij met ons huis en ook best een beetje trots dat het ons is gelukt om op deze manier een steentje te kunnen bijdragen aan het milieu.'

Suggesties voor de lezers van De Hessencombinatie?

'Wij zijn op onze manier met veel zelfwerkzaamheid aan de slag gegaan. Het was geen bevlieging zonder voorbereiding. Jarenlang hebben we ons georiënteerd op een bouwtechniek die interessant voor ons zou kunnen zijn. Maar dat deden we zonder dat we op dat moment al een concreet plan hadden. Toen zich ineens een concrete mogelijkheid voordeed, pakte dat in ons voordeel uit: onze beste ideeën konden we verwerken in een combi van bestaande en nieuwe bouw. Mochten er lezers zijn die zich ook oriënteren op mogelijkheden in de bouw, dan zou het heel leuk zijn als dit artikel hen inspireert.'

Bohyl
Boom-, groen- en landschapsverzorging
Loenhorsterweg 7E - 6996 DT Hummelo
T: 0314 – 38 06 47 / 06- 22 21 78 13
E: info@bohyl.nl I: www.bohyl.nl

Flyboarden vanaf € 49,- p.p.
FLYBOARD GELDERLAND
VLAKBIJ ARNHEM!
www.flyboardgelderland.nl / 06-222 79 345

Trimsalon debotrim
DIERENSALON

Loenhorsterweg 7E
6999 DT Hummelo
Volg ons op Facebook
T: 06 - 12 23 59 21
E: info@debotrim.nl
I: www.debotrim.nl
zonder narcose en pijnloos tandsteenverwijderen

Voor

Na

DE Honda specialist van de Achterhoek!
Autobedrijf Bergsma
- Verkoop van nieuwe en gebruikte auto's
- Reparatie en onderhoud van alle type auto's
- APK keuringsstation
- Schade reparatie & expertise
- Airco service

BOVAG ABA
Autobedrijf Bergsma, Dorpsstraat 27, Hummelo, tel. 0314-381660
www.bergsmahummelo.nl - info@bergsmahummelo.nl

Anouk Mast (47) is parttime huisarts in Doetinchem, met echtgenoot Jeroen en hun vier kinderen woont ze in Laag-Keppel.

Foto: Wim van Hof

Bangmakerij…

Ze was 14 jaar en nu is ze dood. Haar moeder noemde klachten als hoofdpijn, pijnlijke spieren. Hele aspecifieke klachten. Griep zou je zeggen. Toch had de assistente een niet-pluisgevoel en een consult op de huisartsenpost gepland. 'Kom maar meteen'. Bij aankomst zakte het meisje in elkaar. Er volgde een reanimatie en vervolgens was ze dood. Ondragelijk verdrietige ouders en een hele afdeling in verslagenheid achterlatend. Oorzaak: de meningokok, een bacterie. Zomaar een avond op een huisartsenpost twee maanden geleden.

In het voorjaar kopt de media met het volgende bericht 'EU luidt noodklok over groeiende vaccinatie-weerzin'. Vaccinatie-bangmakerij lijkt de vaccinatiegraad te ondermijnen. Juist die hoge graad hebben we nodig om het risico op infectieziekten te beperken. Vaccinatie-bangmakerij, noem het gerust *fake-news* wat mij betreft. Vaccinatie zou leiden tot chronische vermoeidheid en autisme. Dit is niet bewezen en dus niet waar. Ik praktiseer Evidance Based Medicin. Bewezen is dat sinds de invoering van vaccinaties in de jaren 50 bepaalde ernstige infectieziekten zijn uitgeroeid. Na tientallen jaren kennen we ook de risico's van vaccineren, zoals allergische reacties. Op social media zie ik collega's allerlei berichten posten. Collega's die hun zorg uitspreken. Ook ik doe een duit in het zakje zoals u leest. Ik kan het nog hebben over mijn twee patiënten met een postpoliobeeld, het meisje dat doof is sinds ze meningitis heeft gehad, de dame die haar onderbenen mist na bloedvergiftiging of het meisje van 14 jaar pas geleden…

Vandaag lees en hoor ik op het nieuws het bericht dat vanaf 1 oktober 2018 jongeren een uitnodiging krijgen voor een meningokokken ACWY-vaccinatie. Vaccineren tegen meningokokkenziekte serogroep C is in Nederland sinds 2002 opgenomen in het rijksvaccinatieprogramma. Nu wordt dit dus uitgebreid voor serogroep AW en Y. Het gaat om jongeren die tussen 1 mei en 31 december 14 jaar worden. In 2019 worden nog eens 650.000 jongeren extra opgeroepen om zich te laten inenten. Het gaat om alle jongeren tussen de 14 en 18 jaar die geboren zijn na 1 januari 2001 en voor mei 2004. Door jezelf en je kind te vaccineren, vergroot je de vaccinatiegraad en bescherm je ook anderen. Dus ook mensen die ervoor kiezen niet te vaccineren. Ze mogen in hun handjes knijpen. Zo kunnen we verspreiding tegengaan. Vaccineren doe je niet alleen voor jezelf maar ook voor anderen. Er spreekt een mate van solidariteit uit wat mij betreft.

Beste mensen, jullie hoeven me dus niet (meer) te appen of te bellen met de vraag of ik mijn kinderen laat vaccineren. Het antwoord is volmondig 'ja'.

Uit de praktijk

Tekst: Ceciel Bremer
Foto's: Mintje Thijssen

Piet, Petra en Hanneke

'Met z'n drieën is het gewoon hartstikke gezellig'

Trouwe bar-medewerkers Piet, Hanneke en Petra

Voor leden zijn ze inmiddels een vertrouwd gezicht achter de bar. Maar ook bezoekers van onze clubs herkennen Piet en Hanneke Pasman en Petra Holtman inmiddels. Een portret van drie trouwe barmedewerkers.

Voor leden zijn ze inmiddels een vertrouwd gezicht achter de bar. Maar ook bezoekers van onze clubs herkennen Piet en Hanneke Pasman en Petra Holtman inmiddels. Een portret van drie trouwe barmedewerkers.
Toen voetbalclub H en K zo'n twintig jaar geleden medewerkers zocht voor de kantine boden Piet (66) en Hanneke (61) Pasman zich direct aan. 'We waren toch veel op het sportpark te vinden omdat onze zoon Rik er voetbalde en je moet een vereniging toch samen draaiende houden. Eerst werkten we één avond in de week maar als snel waren we op dinsdag- en donderdagavond en zaterdag overdag achter de bar te vinden. Als Rik zelf niet hoefde te voetballen, namen we hem gewoon mee', vertelt Piet. Ook na de fusie zetten Piet en Hanneke hun werkzaamheden voor de vereniging onverminderd voort. 'Je leert achter de bar de leden van de club goed kennen. Het is leuk om af en toe een praatje te maken. We blijven er jong bij. Vroeger hielp ik veel mee op school en had ik daar mijn sociale contacten. Nu heb ik dat bij HC '03', legt Hanneke uit. Piet is het roerend met haar eens. 'Ik ben twee jaar geleden gestopt met werken. Dan heb je opeens heel veel

tijd over. Ik vind het fijn om mezelf hier nuttig te maken. Dan word ik geen zeur', voegt hij eraan toe.

Vaste supporters

Het Hummelose echtpaar heeft een sterke band met de club en is veel op het sportpark te vinden. Piet is trainer, leider en verzorger van de dames 35+ en traint de dames op maandag- en woensdagavond. Eén keer in de twee weken spelen zijn dames een wedstrijd op vrijdagavond en is hij daar natuurlijk ook bij. Daarnaast is hij een van de organisatoren van het vliegerfeest. Hij is dus op veel manieren nauw verbonden met de club. Hanneke is leider geweest van de D-, C-, B- en A-junioren. Komend seizoen is ze leider van de JO17-1. Dat betekent dat ze elke zaterdag aanwezig is bij de thuiswedstrijden en meereist met de uitwedstrijden. Tijdens het voetbalseizoen staat de Hummelose op woensdagavond achter de bar in de kantine. Op donderdagavond en zaterdag overdag doen zij en Piet dat samen. 'De zondag is van onszelf', zegt Hanneke resoluut maar ze voegt er meteen aan toe: 'In geval van nood, helpen we ook op zondag wel hoor. We zeggen geen nee. Maar op zondag willen we graag naar de wedstrijden van het eerste elftal kijken.' Dus toch ook weer een dag die in het teken van HC '03 staat. 'We zijn vaste supporters en zijn er als het even kan alle thuis- en uitwedstrijden bij.'

Thuiszorg

Op zaterdag worden Piet en Hanneke achter de bar vaak vergezeld door Petra Holtman, eveneens uit Hummelo. De 56-jarige werkt al heel wat jaren samen met Piet en Hanneke. 'Met z'n drieën is het gewoon hartstikke gezellig', vertelt ze. 'Hoe lang ik dit al doe? Ik heb eigenlijk geen idee. Bij H en K stond ik al achter de bar en na de fusie ben ik dit blijven doen.' Ook Petra is dus geen onbekende bij de club. Haar zoon Ernst-Jan voetbalde er, jongste zoon Job voetbalt er nog steeds en dochters Fleur en Sanne voetbalden er ooit en stonden in de oude kantine ook achter de bar. En echtgenoot Jan? 'Hij was jeugdtrainer en samen maakten we in Keppel de kantine altijd schoon. Ik vind het werken achter de bar nog steeds leuk om te doen en het is goed te combineren met mijn werk in de thuiszorg. Soms werk ik op zaterdagochtend een paar uur, dan ben ik rond 10.30 uur in de kantine om er tot een uur of twee 's middags achter de bar te staan. Om 16.00 uur begin ik dan weer in de zorg. Als Hanneke dan meegaat met haar elftal, dan kan ik haar vervangen.'

Geen taakverdeling

Piet, Hanneke en Petra zijn voor zowel leden als gasten van de club inmiddels vaste gezichten achter de bar. Het drietal is na jaren samenwerking ook goed op elkaar ingespeeld. 'Eigenlijk hebben we niet echt een taakverdeling', realiseert Hanneke zich als haar de vraag wordt gesteld wie wat doet. 'Het gaat vanzelf. Maar in de praktijk staat Piet in de keuken, ik achter de bar en Petra doet beide. Als we hier op zaterdagmorgen aankomen rond 7.15 uur, zetten we eerst koffie voor de leden en bezoekers die arriveren voor de eerste wedstrijden en daarna gaat Piet gehaktballen draaien.' Piet begint te glimlachen: 'Ja, dan zijn we er voor de drukte tenminste mee klaar. Als het rustig is, vullen we de thee, melk en suiker aan, vouwen we servetjes en maken we snoepzakjes. Je weet nooit hoe snel dat gaat. Dan is het fijn om een voorraadje te hebben.'

Mooie herinneringen

De drie barmedewerkers bewaren mooie herinneringen aan hun kantinewerk. Petra: 'Toen de oude kantine werd gesloopt, hebben we lange tijd een noodkantine gehad in een unit. Het was klein maar zo gezellig. Alles kon er. Die knusse kantine had echt wel zijn charme. De kantine die we nu hebben is super. Alles is aanwezig. Dit is gewoon luxe.' Piet en Hanneke beamen dat volledig.

HC '03 is blij met haar barmedewerkers en hoopt nog lang te kunnen rekenen op dit drietal. 'Zo lang ik het vol kan houden en kan combineren met mijn werk, blijf ik het doen', zegt Petra. Hanneke vult haar aan: 'Jazeker, zo lang onze gezondheid het toelaat.'

Hanneke Pasman

Petra Holtman

Piet Pasman

expert

KORTING FESTIVAL

2 WEKEN LANG ELKE DAG 20% KORTING*

OOK OP EXPERT.NL

KOOPZONDAG
30 SEPTEMBER EN 7 OKTOBER
VAN 12.00 – 16.00 UUR BIJ
EXPERT IN HENGELO EN ZUTPHEN

*Het productaanbod waarop de kortingsactie van toepassing is, verschilt per dag.
Laptops, smartphones, tablets en externe harde schijven krijgen 10% korting. Kijk voor de voorwaarden op expert.nl

Expert Eliesen
Baak, Zutphen Emmerikseweg 46, (0575) 551000
Hengelo (Gld), Kerkstraat 2, (0575) 464261
Zutphen, Nieuwstad 45, (0575) 543202

expert

Expert Eliesen strooit met kortingen

Mathijn Eliesen is de derde generatie die het familiebedrijf runt met vestigingen in Baak, Hengelo en Zutphen. Met een compleet aanbod in witgoed en bruingoed, een eigen reparatieservice en een kortingsfestival in aantocht is Eliesen ook na ruim 80 jaar nog steeds een vertrouwd adres.

De opa van Mathijn begon in 1935 met de verkoop en reparatie van fietsen in het pand aan de Zutphen Emmerikseweg in Baak. Later breidde hij zijn aanbod uit met radio's en tv's. 'Toen mijn vader in de jaren zeventig de zaak overnam, gingen de fietsen eruit en breidde hij het assortiment uit met huishoudelijke apparaten. En dat is alleen maar verder gegroeid. We hebben echt een compleet aanbod in witgoed en bruingoed, vertelt Mathijn die vanaf zijn achttiende werkzaam is in het familiebedrijf dat onder de vlag van Expert opereert. 'De kracht van Expert is geweldig. Online heeft Expert een enorm aanbod. Als je via de site iets bestelt, koop je altijd bij de dichtstbijzijnde vestiging. De komst van internet heeft ons dus alleen maar sterker gemaakt.'

Eigen reparatieservice

Het begon allemaal in Baak. Later kwam daar een vestiging in Zutphen bij aan de rand van het centrum en sinds vier jaar is er ook een Expert in Hengelo. 'Met deze winkel erbij heb ik meer medewerkers en daardoor ook meer specialisten in dienst. We hebben al jaren een eigen reparatieservice en repareren dus alles zelf. Je hoeft niet naar de fabriek te bellen. We hebben bijvoorbeeld een eigen witgoedmonteur en ook een satellietmonteur', somt Mathijn op. Met de drie winkels bedient Expert Eliesen een groot verzorgingsgebied. 'Vroeger kwam men voor advies naar de winkel. Tegenwoordig zoekt een klant online zelf uit wat hij wil en zoekt hij in onze winkel de bevestiging daarvoor. Dan willen we hem uiteraard zo goed mogelijk adviseren tegen een scherpe prijs.'

Kortingsfestival

Een scherpe prijs heeft Expert Eliesen zeker want van maandag 24 september tot en met zondag 7 oktober is het twee weken lang kortingsfestival. Mathijn: 'Elke dag geven we 20% korting op een bepaalde categorie in ons aanbod. Dat betekent enorm veel voordeel. Natuurlijk zijn we in deze actieperiode ook op zondag geopend.'

Expert Hengelo
Kerkstraat 2
7255 CB Hengelo
T: 0575-464261
E: hengelogld@expert.nl
I: www.expert.nl/hengelo

Expert Baak
Zutphen Emmerikseweg 46
7223 DG Baak
T: 0575 55 10 00
E: baak@expert.nl
I: www.expert.nl/baak

Expert Zutphen
Nieuwstad 45
7201 NL Zutphen
T: 0575 5432 02
E: zutphen@expert.nl
I: www.expert.nl/zutphen

Openingstijden
Maandag 13.00 – 18.00 uur
Dinsdag 9.30 – 18.00 uur
Woensdag 9.30 – 18.00 uur
Donderdag 9.30 – 18.00
Vrijdag 9.30 – 21.00
Zaterdag 9.30 – 17.00
Koopzondag 30 sept. en 7 okt.
12.00 – 16.00 uur (m.u.v. Baak)

Tekst: Rinus G.M. Rabeling
Afbeeldingen/foto's: Deventer Musea, Joodsmonument.nl, collectie Rinus G.M. Rabeling

Aquarel door Philip van Praag met een rode pelargonium (ooievaarsbekfamilie). Dit werk heeft zonder twijfel model gestaan voor de linoleumsnede die hij maakte en waarvan hij in 1942 vanuit Hummelo afdrukken naar zijn vrienden stuurde.

Philip van Praag (1887-1942) maakte zijn laatste tekeningen in Hummelo

Een aantal jaren geleden vond ik een notitie dat de bekende kunstenaar Philip van Praag in 1942 werd tewerkgesteld in het Werkkamp De Wittebrink in Hummelo. Een en ander was de aanleiding om op zoek te gaan naar meer informatie over deze joodse kunstenaar. Onderstaand een korte samenvatting van deze speurtocht.

Philip van Praag werd op 31 mei 1887 in Amsterdam geboren en overleed op 12 december 1942 in Auschwitz (Polen). Hij was de oudste zoon uit het huwelijk van diamantbewerker Jochem Emanuel van Praag (1861-1924) en Betje Groenstad (1861-1942). Het was een straatarm gezin. Vader was, zoals velen destijds als diamantbewerker, vaak werkloos en moeder stond af en toe met textiel op de markt. Zij woonden midden in de Amsterdamse Jodenbuurt. De familie kwam ooit rond 1675 vanuit Praag (Tsjechië) als 'Hartog' naar Amsterdam en kreeg de bijnaam 'Präger'. In het begin van de 18e eeuw werd dit al snel omgezet in de huidige familienaam Van Praag. Net als veel generatiegenoten had Philip van Praag de drijfveer om een beter bestaan op te bouwen dan zijn ouders. Over zijn jeugd is echter weinig bekend, wel tekende hij erg graag en veel.

Philip van Praag, 1887-1942

Na de lagere school kon Philip aan de slag bij Plateelbakkerij De Distel in Amsterdam. Zijn tekentalent kwam bij het decoreren van het sieraardewerk goed van pas. Philip maakte hiermee al jong indruk. In 1904 stapte hij over naar plateelbakkerij Haga in Purmerend. Haga was een 'vernieuwingsbedrijf' waar vooral veel Jugendstil elementen in de ontwerpen werden toegepast. Van Praag werd met name ingezet bij het moeilijke teken- en schilderwerk (vissen, insecten, draken, bloemen, etc.), kenmerkend voor de thans zeer kostbare vazen met het unieke glazuurprocédé. In 1907 werden de bedrijfsactiviteiten van Haga gestopt en keerde hij tot 1913 weer terug bij De Distel. In de avonduren volgde Philip van Praag in die tijd tekenlessen aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam.

Ook in zijn privéleven koos Philip van Praag voor vernieuwing. Zoals zoveel armlastige Joden die zich rond de eeuwwisseling aansloten bij de SDAP (Sociaal Democratische Arbeiders Partij) of de vakbond, werd hij lid van de Socialistische Jongelieden Vereeniging en later van de SDAP. De vernieuwing betekende voor hem ook een radicale breuk met het Joodse geloof. De keus van Philip en zijn geliefde Marianne Flora Groenstad (1888-1942) om niet in de synagoge te trouwen, leidde in 1912 tot grote opschudding in de familie. Marianne werd door haar ouders zonder pardon uit huis gezet en werd gedwongen bij Philip, die in een soort woongroep van kunstenaars woonde, in te trekken. Samen wonen werd in die tijd natuurlijk helemaal niet geaccepteerd. Uiteindelijk trouwden Philip en Marianne 12 november 1913 zonder toestemming van hun ouders maar met 'bewilliging' van de rechter. Een jaar later werd hun zoon Philip geboren. Er volgden nog twee kinderen, dochter Janny en zoon Bert. Het stel vertrekt in 1913 naar Arnhem waar Philip in dienst treedt als plateelschilder bij de Arnhemse Fayencefabriek.

BERT
Evers
BLOEMBINDER

- Bloemwerk
- Workshops
- Rouw- en trouwbloemwerk
- Potterie o.a. Dutz en Michiel Drijver
- Kaarsen van Esther & Erik
- Bestellen via eigen website mogelijk
- Euroflorist lid

KEPPELSEWEG 51 | 7001 CE DOETINCHEM | TELEFOON 0314 - 393918 | E-MAIL: INFO@BLOEMBINDER.NL | WWW.BLOEMBINDER.NL

Gasthuisstraat 20
6981 CS Doesburg
Tel: 0313-472878

SONNEVELD
RIJWIELEN
Doesburg

Openingstijden:
maandag gesloten
dinsdag van 9.00 tot 18.00
woensdag van 9.00 tot 18.00
donderdag van 9.00 tot 18.00
vrijdag van 9.00 tot 18.00
zaterdag van 9.00 tot 17.00

Wilt u ook een keer beleven hoe een e-bike met middenmotor fiets?
Komt u gerust langs om de verschillen zelf te ervaren.
Sonneveld Rijwielen voor kwaliteit en service.

SUPERMARKT AALDERINK

1200 m² winkelplezier! 750 m² parkeerruimte!

Vind ons op Facebook

ZONDAGS GEOPEND VAN 12:00 TOT 17:00 UUR

DORPSSTRAAT 14 - 16 STEENDEREN

Daar werkt hij tot 1917. Hij stopt met plateel schilderen en vertrekt naar Deventer om bij Metaalwarenfabriek Isala verlichtingsarmaturen en andere gebruiksvoorwerpen te gaan ontwerpen. Een economische recessie betekende in 1922 het einde van Isala en van de baan van Van Praag.
Hij ging daarna verder als zelfstandig reclame- en siertekenaar. In de jaren twintig kon het gezin hier redelijk van leven. Maar tijdens de crisis die volgde, liep het aantal opdrachten zienderogen terug. Tot overmaat van ramp werd zijn vrouw ontslagen als onderwijzeres aan een fröbelschool. Gehuwde vrouwen mochten in die tijd niet langer werken…
Toch probeerde Philip van Praag door zijn werk inkomsten te verwerven om zijn gezin te onderhouden. Van diverse particulieren en Deventer bedrijven, zoals onder andere Metaalwarenfabriek Dima, Drukkerij De IJsel, de Davo haardenfabriek, limonadefabriek Schutte en papierhandel/drukkerij Ovimex, kreeg hij werk. Ook van plaatselijke winkels en verenigingen, waaronder met name Go Ahead en de gemeente Deventer kreeg hij opdrachten. Toen de Tweede Wereldoorlog aanbrak, vond hij werk bij de distributiedienst. Het gezin kon echter nauwelijks rondkomen.

Hummelo

In 1942 kwam een tragisch einde aan het leven van Philip van Praag. Van Praag en zijn vrouw wilden om onduidelijke redenen niet onderduiken, ondanks aanbod van verschillende bevriende Deventenaren. Eind augustus van dat jaar wordt hij, samen met nog 26 andere joodse mannen tussen 18 en 60 jaar uit Deventer, opgepakt en afgevoerd naar het Werkkamp De Wittebrink aan de Zelhemseweg in Hummelo. De tocht werd te voet afgelegd. Men moest er grond- en spitwerk verrichten. Op 3 september schrijft Van Praag in een brief dat 'de eerste dagen de sfeer onder de kampbewoners uitstekend, opgewekt hoewel ernstig' was. Maar al snel veranderde dat. In een brief van 20 september 1942 vertelt hij dat censuur en pesterijen de overhand kregen. Praktisch alles werd verboden, de voedselrantsoenen werden tot een minimum teruggebracht, er werd geëxerceerd en de commando's werden alleen nog in het Duits gegeven. Men sliep op strozakken, negen uur 's avonds naar bed en vijf uur 's ochtends weer op.
Ook in die omstandigheden heeft Philip van Praag nog veel getekend. Het is niet bekend wat hij bij zijn vertrek uit Deventer kon meenemen, maar blijkbaar beschikte hij over voldoende tekenmateriaal. Hij tekende veel portretten, meestal van de kampbeheerders en van de andere 'bewoners'.

De linoleumsnede 'rode geranium', met linksonder de signatuur PvP.

Bijzonder en tevens de aanleiding voor deze bijdrage was het feit dat Philip van Praag in die septembermaand een aantal vrienden en bekenden een litho stuurde met een 'knalrode' pelargonium (geranium, ooievaarsbekfamilie). Aan het begin van deze bijdrage hebben we de originele aquarel afgedrukt die zonder twijfel als voorbeeld heeft gediend voor de linoleumsnede. Of er in het werkkamp De Wittebrink gelegenheid was om van een aquarel een linoleumsnede te maken en of die dan ook nog kon worden afgedrukt, is niet bekend. In ieder geval beschikte Van Praag in Hummelo over afdrukken van deze linoleumsnede. Of er achter de felrode kleur van de bloem ook nog een diepere betekenis moet worden gezocht, is evenmin bekend.
Een van de afdrukken verstuurde Philip van Praag met een handgeschreven tekst op de achterzijde: 'G. Bokhorst ter herinnering 29.8.1942'. Het is niet duidelijk of het hierbij gaat om een herinnering aan Van Praag zelf of aan het overlijden dat jaar van Johan Bokhorst, een familielid van G. Bokhorst. Het is in ieder geval duidelijk dat de laatste creatieve uitingen van Philip van Praag in Hummelo zijn vervaardigd. Een gedreven en begaafd kunstenaar die tot op het laatst het ambachtelijke en de Jugendstil invloeden liet terugkomen in zijn werk.
Na een betrekkelijk kort verblijf wordt het kamp in de nacht naar 3 oktober leeggehaald en worden de bewoners te voet naar Laag-Keppel en met de tram richting Dieren gebracht. Van hieruit werd men per trein via Arnhem en langs Van Praags woonplaats Deventer overgebracht naar Kamp Westerbork. Philip wordt daar herenigd met zijn vrouw en dochter Janny. Vandaar worden ze gedeporteerd naar het concentratiekamp Auschwitz in het zuiden van Polen. Bij aankomst op 10 oktober worden Philip van Praag, zijn vrouw en zijn dochter, direct doorgevoerd naar de gaskamers en komt er een einde aan hun leven. Zijn zoon Bert komt enkele maanden later ook om in dit vernietigingskamp. Alleen oudste zoon Philip (1914-2000), die destijds in Den Haag woonde, overleefde de oorlog.

In het dagboek van Natalie Westerbeek van Eerten-Faure, dat in 2015 werd uitgegeven lezen we onder andere de volgende twee passages over de ervaringen van haar man Bart, huisarts te Hummelo.
27 Augustus 1942 - Er is sinds vorig jaar een zoogenaamd werkkamp gekomen in de Wittenbrink. Medisch toezicht heeft

Bart. Sinds vorige week zijn alle leden van het kamp naar huis gestuurd en er zijn Joden voor in de plaats gekomen. Het zijn Joden die opgepakt zijn door de Duitschers en waarschijnlijk voorloopig in dit kamp zijn ondergebracht. Zij zullen evenals de andere Joden het lot ondergaan om naar Polen gezonden te worden. In elk geval zijn zij nu hier en zoowel de chef-kok als Bart, die zeggenschap hebben over hen, probeeren hen het leven zoo draaglijk mogelijk te maken. Het zijn meest beschaafde Joden, veel intellectueelen. Het werk dat zij te doen hebben is stompen van boomen (wortels) uithakken en klein maken. Dit is natuurlijk erg zwaar, vooral voor hen die nooit zooiets deden. Telkens komt het voor dat de een of ander het niet kan. Laatst was er ook een literator, die een hartkwaal heeft en die flauw gevallen was. Bart heeft hem behandeld en gelukkig was hij gauw bij en toen heeft Bart hem meegenomen in zijn auto, terwijl hij visites reed. De man was roerend dankbaar en wist niet hoe dat kenbaar te maken. Gisteren kreeg Bart een brief van hem met een gedicht dat hij zelf maakte, waarin de diepe tragedie van zijn volk ook duidelijk wordt uitgedrukt.

3 October 1942 - Barts taak in dit Jodenkamp is weer afgelopen. Gisteren hoorden wij al dat er vele mannen van de Grüne Polizei bij hôtel Kets waren [De Gouden Leeuw in Laag-Keppel – RR], die gekomen waren om de Joden van het Wittenbrinkkamp weg te voeren. Weg te voeren! Waarheen? Naar andere kampen? Naar Polen? Niemand weet het, maar het zal wel weer heel, heel erg zijn, daar waar hun de dood wacht. Toen Bart om een uur thuis kwam wist hij nog nergens van, maar dat zeide op zichzelf niets. Ook toen de Joden kwamen had hij geen een bericht ontvangen. Weldra zagen we een troepje Grüne Polizei lang ons huis wandelen - een zingende marcheerende troep. Bart ging ook naar het kamp en kwam een paar uur later terug, diep onder den indruk van deze tragedie die wij nu van zoo dichtbij meemaakten. Hij heeft gedaan gekregen dat zes zieke Joden achter mochten blijven, maar alle anderen zouden vertrekken. Roerend was het afscheid van enkele Joden waar hij veel mee te doen had gehad.
Den heelen nacht was ik bezig met de Joden, ik sliep heel onrustig. Bart zou er niet meer heen gaan vóór de Joden vertrokken waren. Hij kon niets meer doen en wilde het daarom voor hen en voor zichzelf niet moeilijker maken.
't Was vandaag erg druk in het huishouden, zoodat ik vanzelf afgeleid werd, maar om halftwaalf riep de werkvrouw: 'Mevrouw, kijk eens, daar gaan zij!' Dat zal ik nooit vergeten. 't Was prachtig weer, maar nevelachtig. Op de weg liep een lange stoet, die zwijgend voortslofte, vier aan vier, mannen van allerlei verschillend uiterlijk, heeren en schooiers, allen torsend met koffertjes en zware pakken. Voorop de Grüne Polizei, overal tusschendoor ook de Grüne Polizei en achteraan reed een groote boerenwagen, vol met allerlei pakken van de Grüne Polizei en daartusschen zaten oude en half zieke Joden, die dat einde van eenige kilometers niet konden loopen. Dat is een van de heel weinige dingen die Bart nog heeft gedaan gekregen. 't Was zoo onwezenlijk, die optocht, die eerst vaag uit de nevels opkwam en steeds duidelijker omtrekken aannam. Ze zwegen allen, zoo somber, zoo moe. Toch zag ik even dat allen het hoofd naar ons huis omwendden, wetend dat daar hun aller vriend woonde. Ik stond heelemaal achter opzij van het huis. Mijn volle hart ging naar hen uit, maar ik kon alleen maar bidden: 'O Heer, strek Uw zegenende handen over hen uit en sterk hen.'

Werkkamp De Wittebrink te Hummelo

Het Rijkswerkkamp De Wittebrink lag een eind buiten het dorp Hummelo richting Zelhem, thans Zelhemseweg 18. Op het deel van het Landgoed Enghuizen dat na de boedelscheiding van 1924 in bezit kwam van de familie Van Rechteren Limpurg te Dalfsen, werd omstreeks 1937 een kamp gebouwd in het kader van de werkverschaffing. Hier werden werklozen onder toezicht van de Nederlandse Heidemaatschappij tewerkgesteld om heide te ontginnen. Jonge bomen werden gekapt, de stobben werden met de schop uitgegraven en het land met behulp van kruiwagens weer geëgaliseerd waarna de grond gebruikt kon worden als cultuurgrond. Van maandag tot en met vrijdag waren hier mensen, soms wel 120, aan het werk. Vrijwel iedereen kwam uit het westen van ons land.
De barakken van het kamp werden destijds gebouwd door de Rijksgebouwendienst. De barak van de beheerder destijds bestaat nog en is tegenwoordig in gebruik als woning. Voor de tewerkgestelden waren er twee barakken met diverse kamers. Zij sliepen er in stapelbedden, er was een wasruimte en buiten was een toiletvoorziening (een dubbele rij van acht emmers, gescheiden door schotten en afgesloten door een halve deur…). Er was een ruimte voor onder andere groente en een opslag voor cokes voor de kachels. Voorts een voorziening voor de opslag van strozakken en dekens. Daarnaast was er nog een soort kantine.
Eind augustus 1942 werden de tewerkgestelden van de ene op de andere dag naar elders overgebracht en werden er onder begeleiding van SS'ers joodse mannen die waren opgepakt hier geïnterneerd. Hieronder bevond zich ook de eerder beschreven groep joodse mannen uit Deventer, waaronder Philip van Praag.
De zogenaamde werkverruiming was in deze situatie alleen maar een van de instrumenten van de Duitsers in de *Endlösung der Judenfrage*. Het werkkamp De Wittebrink vormde een aantal weken een bizar tussenstation op weg naar Solibor en Auschwitz. Na het vertrek van de joodse mannen is De Wittebrink nog diverse keren gebruikt voor andere vormen van 'opvang'.
In het reeds genoemde dagboek van mevrouw Westerbeek van Eerten lezen we nog een aangrijpende passage.
5 februari 1943 - In het kamp de Wittenbrink, waar eerst de Joden waren, zijn nu echter ook evacués gekomen, namelijk de asocialen. Het is wel het uitschot van het uitschot. Op verzoek van de burgemeester zijn mevrouw Markvoort, mevrouw Cordes en ik er gisteren heen gegaan om eens poolshoogte te nemen van de toestand. Er is letterlijk aan alles gebrek. In verschillende kamers zijn de gezinnen ondergebracht. Een jong vrouwtje (ongehuwd) zat daar met vier kinderen, respectievelijk van 3, 2, 1 jaar en 1 maand, allen letterlijk in lompen gehuld. De baby had zelfs geen luier aan. In een andere kamer zat een vrouw met 7 kleine jongens, alle kinderen met een katoenen hemdje aan en een broek. Zij konden niet uit of naar school, omdat ze geen kleeren hadden. In het geheel 15 kinderen, die vrijwel niets van kleeren hebben. Geen van de gezinnen had nog puntenkaarten. Natuurlijk zijn die verkocht, hoewel allen beweren dat ze gestolen zijn!
Om nu al die kinderen van het allernoodigste te voorzien, kost heel wat hoofdbrekens. Margo en ik zijn vele gezinnen langs gegaan waar kinderen zijn die misschien nog iets te missen

hebben. 't Is wonderlijk wat je al niet vindt als je goed zoekt. Ik heb al een aardig pak met allerlei goed, dat nog te gebruiken is, meest van Marnix. Vanavond zullen we alles eens bij elkaar brengen en dan zoo goed mogelijk verdeelen.

In de periode 1943-1944 werd het Rijksopvoedingsgesticht De Kruisberg in Doetinchem door de Duitsers gevorderd om politieke delinquenten op te sluiten. Het gevolg was dat een dertigtal daar geplaatste jongens werd overgebracht naar De Wittebrink. Zij werden in het kamp tewerkgesteld en het eten werd op een platte wagen vanaf De Kruisberg aangevoerd. De jongens waren allemaal gekleed in manchester pakken. Het verhaal gaat dat zij mogelijk daardoor door een Engelse vliegenier eind 1944/begin 1945 zijn aangezien voor soldaten en het kamp werd beschoten.

Na de bevrijding zijn er door de Binnenlandse Strijdkrachten en later de grenswachten ongeveer 40 NSB'ers gevangen gehouden. Ook zaten er landwachten, SS'ers en SD'ers en leden van de lijfwacht van Seyss-Inquart.

In september en oktober 1945 gebruikte de Militaire Politie (MP) van de geallieerden De Wittebrink als doorgangskamp voor Duitse krijgsgevangenen.

Vanaf 1947 werd in de gebouwen van het kamp Libra gevestigd, een bedrijf in eiersorteermachines. In 1956 is dit bedrijf verhuisd naar Aalten en zijn een deel van de barakken afgebroken. De beheerderswoning bleef bestaan en werd qua uiterlijk aangepast. De familie Wilms Floet bleef hier wonen tot ongeveer 1982, waarna de woning werd gekocht door de familie Emmer.

Bronnen o.a.:
Prof. dr. Ph. van Praag, F.B. van Rijk, Joodsmonument.nl, Etty Hillesum Centrum, Joods Historisch Museum, Historisch Museum Deventer, dagboek Nathalie Westerbeek van Eerten-Faure.

Een klein deel van het kamp is in aangepaste vorm nog aanwezig als woning

Aan de Zelhemseweg te Hummelo werd op 3 oktober 2015 een monument ter herdenking onthuld.

Gerritsen
GRAFMONUMENTEN

Gerritsen Grafmonumenten

Zutphen-Emmerikseweg 103C
7223 DB Baak
Tel: 0575 82 09 88
E-mail: info@gerritsengrafmonumenten.nl
www.gerritsengrafmonumenten.nl

Van begin tot het einde...

RPA

Robert Pieter Alofsen
Jewellery & Design

Meestergoud- en zilversmid, diamantair

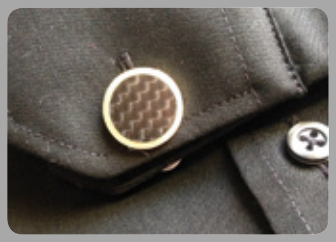

-Een kleurrijke eigentijdse collectie sieraden
-Unieke handgemaakte trouwringen
-Taxatie en omwerken van uw dierbare erfstukken
-Reparaties

Boterstraat 7, 7226 LH Bronkhorst
T 0575-450196 info@alofsen.com

DAKGOTEN EN DAKBEDEKKING

WATERONTHARDERS

Waterontharders
Wilt u ook veilig en lekker drinkwater, minder schoonmaken en bescherming van uw apparaten, duurzaam en energiebesparend.

Sterk in vakwerk!

DIMMENDAAL
INSTALLATIETECHNIEK

www.dimmendaalinstallatietechniek.nl

Tekst: Rinus G.M. Rabeling
Foto's: Rinus G.M. Rabeling, Gerrit Kempers, Harold Pelgrom, Jan van de Brink en plaatselijke comités

Zeven inwoners over…
de jaarlijkse volksfeesten

Elk jaar in augustus en september zijn vele inwoners in onze dorpen weer in de ban van de jaarlijkse kermis. Sinds mensenheugenis worden de tradities rond het historische oogstfeest in ere gehouden en met verve gevierd, van generatie op generatie. Reeds maanden vooraf zijn enthousiaste dorpsgenoten actief met alle voorbereidingen. Sommigen al vele jaren. In deze rubriek laten we zeven van hen aan het woord.

Martha Rexwinkel (72), Dorpsstraat, Hummelo

Al meer dan een halve eeuw (!) is Martha Rexwinkel betrokken bij de Hummelse kermis. Vanuit Langerak kwam ze naar Hummelo en trouwde met Bernard Rexwinkel. Samen hebben ze van begin af aan zich altijd bijzonder ingezet voor de kermis en met name waar het gaat om de tradities die aan deze folklore verbonden zijn te behouden.
Martha zorgt er nu dus al vijftig jaar voor dat de bielemannen elk jaar op passende wijze het middelpunt van de kermis zijn. Dat betekent op kermiswoensdag vroeg uit de veren om de bielemannen te schminken en ervoor te zorgen dat de pakken weer helemaal in orde zijn. Die pakken hebben natuurlijk heel wat te lijden, ongeveer om de vijf jaar maakt Martha weer een complete nieuwe serie.
Die woensdagochtend is het een grote drukte in huize Rexwinkel. De oversten komen langs en een aantal voormalige bielemannen laat zich ook nog even zien want het is altijd een gezellige boel. Er zijn gebakken eieren, koffie en een jonge borrel om te proosten op een goede kermis. Om 08.00 uur is de start.
Tijdens de drukte wordt Martha bijgestaan door haar drie dochters en een schoonzoon die inmiddels ook een deel van de schminktaak kunnen vervullen. Deze traditie is dus voor de komende jaren veilig gesteld. Aan het einde van de middag is het afschminken, douchen en begint de gezellige nazit.
Bijzonder is nog dat Martha de maandag voor de kermis met een 'echte' bieleman naar basisschool De Woordhof gaat om daar een en ander te vertellen en te laten zien. De kinderen mogen hierbij helpen. De bieleman is dan ineens niet meer zo angstaanjagend…

Ben Beuwer (71), Zomerweg, Achter-Drempt

Bij de jaarlijkse kermisviering in Voor- en Achter-Drempt was Ben Beuwer 32 jaar lang 'de stille kracht'. Tot 2005 fungeerde hij al die jaren als secretaris-penningmeester en was het hele jaar achter de schermen druk in de weer. De verslaglegging van de vergaderingen en, als bankmedewerker, het tot in de puntjes verzorgen van de financiën was bij hem in vertrouwde handen.
De contacten met de kermisexploitanten ging veelal via Ben en er ontstonden langdurige samenwerkingen waarover iedereen tevreden was en waardoor bijvoorbeeld ook het kinderprogramma aantrekkelijk ingevuld kon worden. Bij alle activiteiten was hij voorstander van goed overleg waardoor de betrokkenheid van iedereen groot was. De tradities rond de kermis stonden bij Ben Beuwer altijd voorop. Vooral niet veranderen om het veranderen. Hij is niet de uitgesproken feestvierder maar wilde al die jaren graag dienstbaar zijn aan de gemeenschap.
Ook zorgde hij jaarlijks voor de intekenlijsten om in beide dorpen huis-aan-huis-bijdragen in te zamelen. De opbrengst werd onder andere gebruikt voor het kinderprogramma. De aanmeldingen voor het vogelschieten verwerkte hij in zijn bekende schutterslijsten voor 'onder de vogel'.
Op maandagmorgen kwam het kermisbestuur al vroeg voor aanvang van de kermis bij Ben en Trees Beuwer thuis bij elkaar voor koffie met een broodje. Nog snel de laatste details doornemen en de drukke dag kon dan beginnen. In 2004 werd Ben Beuwer voor zijn grote inzet benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Nog steeds is hij daarmee erg verguld. In de kermisoptocht van dat jaar hebben de bielemannen hieraan nog extra aandacht besteed (zie foto).

Freek Frederiks (46), IJsselweg, Eldrik

De grote drijfveer van Freek Frederiks om zich in te zetten voor de kermis is vooral de instandhouding van de saamhorigheid in de gemeenschap. Bij de volksfeesten in Hoog-Keppel, Laag-Keppel en Eldrik heeft hij geen bestuurlijke functie maar is altijd beschikbaar voor hand- en spandiensten. Zo is hij vaak betrokken bij het opzetten van de feesttent, de voorbereidingen voor de zeskamp en stelt hij ruimte beschikbaar om op camping Siebieverden een en ander op te slaan. Zijn vrouw Sylvia is betrokken bij de Kleine Schutterij en zij zorgen er samen met vele anderen voor dat op woensdag bij hun camping ook de kinderspelletjes veilig kunnen plaatsvinden.
Freek vindt het vooral belangrijk dat de inwoners van Eldrik betrokken blijven bij de kermisviering. Daarom heeft hij een jaar of tien geleden ook de taak van bieleman op zich genomen. De oudere bielemannen deden een stapje terug en het werd tijd voor een nieuwe generatie. Dat betekende ook dat onlangs met de komst van Tanja Martinus de eerste bielevrouw haar intrede deed. Uniek in de historie van de Keppelse kermisviering, aldus Freek. Al weken voor de kermis zijn de 'biele-leu' al bezig met het bedenken van een ludieke presentatie. Op de dag van de kermis is het al om 05.00 uur reveille en worden de bewoners '(op)gewekt', en worden de 'boompjes' gezet. Bij enkele zijn het ook vaste ontbijtadressen. Om 08.30 uur is de start. Ging men een aantal jaren nog langs ruim 20 boompjes, nu is dat teruggebracht tot 9. Tot slot geeft Freek nog aan dat het wel steeds moeilijker wordt om de jeugd warm te maken voor deze eeuwenoude tradities.

Wim van den Burg (78), Molenaarserf, Hummelo

Als men betrokken is bij onze volksfeesten dan blijft men vaak vele jaren actief. Zo ook Wim van den Burg, nu sinds kort wonend in Hummelo maar natuurlijk vele jaren het gezicht van de kermis in Hoog-Keppel. Vele jaren betekent in dit geval 45 jaar onafgebroken bieleman en geen jaar gemist. De belangstelling was er al van huis uit. Zijn vader Bertus heeft decennia lang het vaandel geslagen en zo was de stap voor de jonge Wim snel gezet. Hij was begin dertig en werd min of meer opgeleid door de bekende Bei Weenink. Weenink wordt door volkskundigen de beste bieleman ooit van Nederland genoemd. Een betere leermeester was er dus niet. Dat betekende ook dat alle rituelen en handelingen doorspekt zijn met tradities en overleveringen. Ook voor Wim was dit altijd de basis.
Na het kermisfeest op vrijdagavond ging men meteen door om vanaf 02.00 uur 21 paaltjes (met speciaal gekweekt aspergegroen) te plaatsen en was men om ongeveer 05.00 uur weer bij Schreurs voor een stevige maaltijd (soms zelfs met haring…). Daarna het dorp door voor de reveille. Alles werd weken van tevoren al voorbereid. Wim denkt met weemoed terug aan de vaste groep bielemannen die 25 jaar lang samen waren: Jan Nickmann, Herman Rewinkel, Bart Gosselink, Robert van den Burg (zijn zoon) en hijzelf. Daarna volgden diverse mutaties en was het de beurt aan de jongeren. Ook was hij 38 jaar betrokken bij de Kleine Schutterij. In 2015 is hij definitief gestopt. 'De kermis van nu is toch anders dan vroeger. Je wordt ouder, bieleman zijn is ware topsport…'

Ursula Dijkstra (75), De Waay, Hoog-Keppel

Ursula Dijkstra (iedereen kent haar als Ulla, geboren en getogen in het Duitse Hannover) kwam in 1974 met haar man Tjalling in Hoog-Keppel wonen. Direct al was ze betrokken bij activiteiten in het dorp, met name toen de kinderen op de basisschool zaten, was ze behulpzaam als leesmoeder en bij de Kerstviering. Ze genoot van de saamhorigheid in de kleine gemeenschap. In 1984 werd ze gevraagd om, na Dies Oosterink, als tweede vrouw zitting te nemen in het bestuur van Volksfeest Keppel & Eldrik. Samen met Titia Hondelink werden ze de opvolgers van hun illustere voorgangers Henk Veldhorst en Geert Besselink. Ursula werd direct al benoemd als penningmeester en Titia als secretaresse. Ze was betrokken bij de inkoop van de prijsjes voor de kinderspelen en de optocht, en hielp mee bij het opbouwen en organiseren van het volksfeest.
Ze denkt nog steeds terug aan een fantastische tijd. Eerst in de zaal van Schreurs en Jansen en later natuurlijk in de tent. Ook het 100-jarig jubileum was een belevenis. Vernieuwingen waren er ook, de zeskamp deed haar intrede en er werd een vuurwerk georganiseerd. Nieuwe dingen tasten soms oude tradities aan, maar omgekeerd kunnen ook deze veranderingen na enige tijd weer een traditie worden.
Kwam ze destijds samen met Titia Hondelink in het bestuur, in 2012 zijn ze ook beide na 27 dienstjaren gestopt. Jonge mensen hebben het inmiddels overgenomen en ook zij zullen wellicht in de toekomst op een eigen wijze weer nieuwe elementen toevoegen en mogelijk oude activiteiten aanpassen. De samenleving verandert, tradities soms ook.

Henk Oosterink (46), Broekstraat, Hummelo

Bij alle kermissen zijn er onderdelen die bogen op een lange traditie. Dat geldt zeker ook voor Hummelo. Maar het dorp heeft een kermisonderdeel dat in andere plaatsen niet (meer) voorkomt: de ruiters. Al meer dan 100 jaar zijn de ruiters niet meer weg te denken van het volksfeest. D.J. van der Ven schreef er al over in 1926.
We spreken met Henk Oosterink, de zeer enthousiaste overste van de 'ri-jers'. Hij is inmiddels al bijna 25 jaar bij de ruiters betrokken waarvan de laatste jaren als overste. Vroeger hadden de meeste boeren een of meer paarden en trok men in de bekende witte broeken en rode jasjes naar de kermis om elkaar te bestrijden met het ringsteken. Nu er beduidend minder paarden beschikbaar zijn, worden er elk jaar ongeveer dertig gehuurd bij een Duitse stoeterij. De kosten hiervoor worden via de opbrengst van de intekenlijst bij de dorpsgenoten opgehaald. Soms moet men nog wat bijpassen. De een is een bedreven ruiter, de ander beduidend minder, maar de paarden zijn wel wat gewend. Elk jaar begint het weer te kriebelen. Gelukkig doen er ook jongeren mee. Meestal steeds meer meiden omdat die veelal actief zijn bij de landelijke rijverenigingen en manèges. Henk vindt het in ieder geval een 'onmundig' mooie traditie. Hij geniet telkens weer.
Na een felle strijd is op een gegeven moment de koning van de ruiters bekend. Helaas is Henk dat nooit gelukt, wel twee keer tweede koning en een keer derde koning. Of het dit jaar eindelijk lukt? Zijn laatste kans, hij gaat na deze kermis stoppen bij de ruiters. Zijn dochter doet dit jaar voor het eerst mee dus hij heeft voor opvolging in de traditie gezorgd.

Trudy Lobeek (61), Kerkstraat, Voor-Drempt

Een aantal weken voor de Dremptse kermis zijn de leden van de optochtcommissie al met de voorbereidingen bezig voor de komende kermisoptocht. De commissie regelt de inschrijvingen, de opstelling van de grote en kleine wagens en de loopgroepen. Uiteraard moeten er ook weer personen worden aangezocht voor de jury. Natuurlijk moet ook de muziek weer worden vastgelegd.
Belangrijk is de rondgang op de vrijdagavond voor de kermis langs alle wagenbouwers. Hierbij wordt er heel aandachtig gekeken of de wagens allemaal ook voldoen aan de veiligheidsvoorschriften. Al deze voorbereidende taken zijn belangrijk, maar vooral ook erg gezellig. 'We hebben een leuke groep', aldus Trudy. Zelf is ze vanaf 2011 lid van de commissie en vooral betrokken bij het regelen van de bielemannen en de collecte langs de route ten bate van de wagenbouwers. De collecte wordt zoveel mogelijk door leden van een vereniging gedaan. Zij krijgen daarvoor dan een deel van de opbrengst. De jury beoordeelt alle deelnemers en bepaalt in een aantal categorieën de einduitslag. De prijzen worden via het bestuur beschikbaar gesteld en door de commissie aangevuld met een deel van de collecteopbrengst.
Wat betreft de optocht is Trudy zelf een echte ervaringsdeskundige. Vanaf 1995 is ze al enthousiast betrokken bij het bouwen van de kermiswagen van de Kerkstraat in Voor-Drempt. Samen met buurtgenoten een thema bedenken en dan weken van tevoren met elkaar uitvoeren. Timmeren en schilderen. 'Er komt handigheid bij kijken maar we hebben vooral veel plezier.' Sinds Trudy in de optochtcommissie zit, bouwt ze nog wel mee, maar is ze tijdens de kermis 'in functie'!

De Gouden Karper

Hotel Café Restaurant

lunchen - dineren - vergaderen - logeren - arrangementen

Dorpsstraat 9 - 6999 AA HUMMELO - Tel.: (0314) 38 12 14
welkom@degoudenkarperhummelo.nl

www.degoudenkarperhummelo.nl

VOOR UW INTERIEUR

Aan de Landlustweg in Steenderen vindt u een eigentijdse woondecoratieve winkel met een uitgebreid assortiment. Bezoek snel onze winkel en laat u inspireren en adviseren!

COLORS @HOME
GOSSELINK

Landlustweg 30
7221 BS Steenderen
Telefoon 0575-451288
E-mail gosselink@colorsathome.nl

garvo my hearts delight garvo nach meinem Herzen garvo du cœur au ventre

garvo
voer naar mijn hart

ontdek wat goed voer voor je dier kan doen!

Particuliere verkoop Elke zaterdag open van 8.00 - 12.00 uur
Voor elke diergroep b.v. honden, katten, hamsters, cavia's, kippen, konijnen etc. Ook klein verpakking van 1-5 kg.'

Garvo bv Drempt telefoon +31 (0)313 47 23 21 e-mail garvo@garvo.nl website www.garvo.nl

Gijs Jolink (47) is bekend van de voormalige band Jovink & the Voederbietels en is mede-eigenaar van Feestfabriek, Alles Komt Goed BV, die o.a. de Zwarte Cross en Mañana Mañana organiseert.

Foto: Duncan de Fey

van Gijs
Kwaliteit

Dit schrijvende, begin augustus, lijkt de kwaliteit van leven wel snor te zitten, drijvend op luchtbed op een meer in Alabama met een koude ranja in *my hand*. Maar dat is niet de kwaliteit die ik bedoel. Ik wil het hebben over de kwaliteit van spullen. Vakmanschap. Het is verbazend dat de mensheid steeds ontwikkelder en welvarender wordt en dat we de technologie hebben om steeds betere producten te maken, maar we kopen juist steeds slechtere producten. Hoe kan dat? Dat komt door onze *mindset* en door het aanbod. Er wordt ons een hoop rommel aangeboden. Het kost bijna niets, maar de kwaliteit is schrijnend hemeltergend. Haal een tas met spullen in een winkel als de Action en de helft kan binnen een maand de vuilnisbak al in. Voor de Hummelse kermis springen de tranen van onze oranje container al in de ogen. De levensduur van wat de kinderen hiervandaan halen, is nog korter dan het maken en transporteren van deze spullen. Een interessante YouTube tip in deze is de uitzending van VPRO's Tegenlicht: Er is hoop voor vakmanschap. Aanrader!

Op onze logeerkamer staat een kist van meer dan 300 jaar oud. Ik kreeg die ooit van mijn oma die het ook weer van haar grootouders had gekregen. Het is een mooie, degelijke dekenkist die nog precies zo mooi is als toen ik 'm 40 jaar geleden kreeg. Hij functioneert ook nog altijd goed. Eigenlijk wordt die kist steeds mooier; een volle, donkere kleur met zwart smeedwerk. Elke tien jaar even in-oliën en die VOC-kist kan opnieuw weer 300 jaar mee. En die wordt elk jaar niet minder, maar meer waard. Dat is vakmanschap. Dit is een oproep aan iedereen om producten te maken die super lang mee gaan. En een oproep ook voor iedereen om te kopen met dit idee in het achterhoofd. Onze spullen, huizen, kleren, speelgoed, meubels; alles lijkt steeds korter mee te gaan en niemand lijkt het erg te vinden. Daarnaast is het slecht voor het milieu en voor onze lokale economie. Hoe meer rommel we kopen uit China en andere lagelonenlanden, hoe meer ambachtslieden die goede, duurzame en mooie producten maken, hier last van hebben. Niet alleen meubels; alles. Een duurzame vloer bijvoorbeeld kan 500 jaar mee, dat is bewezen met die vloeren die er nu nog liggen en nog steeds tijdloos prachtig zijn. Reken de prijs dan eens per jaar. Een dakgoot met een regenpijp van een loodgieter/siersmid is niet alleen veel mooier dan die plastic troep, het levert hier werk op en het gaat tien keer langer mee.

Maar er is meer. Een nieuw kledingstuk dat 20 euro of minder kost, kan eigenlijk niet. Kijk, een ondernemer zal proberen de marge te verdubbelen zodat hij, na aftrek van zijn kosten, wat kan verdienen en dat elke keer in de keten van grondstof naar eindproduct. Die grondstof, wat het ook is, moet gedolven worden of geplukt, geweven, geverfd, een design gemaakt worden, genaaid, etc. Stel dat er maar een enkele schakel in de keten zou zijn, dan moeten de materialen dus ingekocht worden en alle bewerkingen, inclusief alle transporten, gedaan voor een tientje. Dat kan niet. U weet wat uzelf per uur verdient. In een fractie van dat uur kunnen al deze handelingen niet uitgevoerd worden, dus wordt niemand die hier aan werkt fatsoenlijk betaald, behalve wat hele grote jongens aan het eind van de keten. U hoeft alle misstanden in de fabrieken, de gigantische milieubelasting in deze keten en de marges helemaal niet te weten, uit te zoeken of na te rekenen om dit na te gaan. Als een eindproduct minder dan een uurloon kost dan heeft u een lekker goedkoop shirt of jurkje, maar hierachter gaat een leed schuil van milieuvervuiling, vaak kinderarbeid en uitbuiting waar we onze kop eigenlijk niet voor in het zand moeten steken. Er zijn prachtige duurzame merken die misschien een uurloon duurder zijn, maar die het mij meer dan waard zijn. Laat een tafel maken door een timmerman of meubelmaker uit uw dorp. Laat een oud kastje restaureren door een vakman, zodat deze over driehonderd jaar nog kan bestaan. Denk er maar eens over na.

Tekst: Henk ten Zijthoff
Foto's: collectie Bennie van Til en Wim van Hof

Bennie van Til in zijn element

De fascinerende onderwaterwereld

Bij Bennie van Til (65) uit Hummelo hangt een bordje bij de voordeur: going fishing. Het is er geplaatst door zijn echtgenote Ria. Bennie is, naast andere functies in de agrarische sector en daarbuiten, onder andere voorzitter van Visclub De Liemers en een toegewijd sportvisser. Tijd voor een gesprek over de fascinerende wereld onder water en wat zich daaromheen verder afspeelt.

Zegt jou de naam 'De Rode Dobber' iets, Bennie?
'Eh... was dat de voorganger van de Hengelsportvereniging Hummelo en Keppel?' Dat klopt inderdaad. In de jaren twintig van de vorige eeuw werd De Rode Dobber opgericht. Hoe het precies afliep met De Rode Dobber is Bennie niet bekend maar in 1949 werd Hengelsportvereniging Hummelo en Keppel opgericht. 'Ons oudste lid is Herms Jansen uit Laag-Keppel. Hij is ruim 80 en heeft de oprichting in 1949 nog meegemaakt. Mooie verhalen uit die tijd!'

Met vis naar de... bakker!
Bennie glimlacht als we terugblikken naar de festiviteiten in 1949: 'De hengelaars werden met het muziekkorps naar Laag-Keppel gebracht. Bij de viswedstrijden in die tijd ging het er heel anders aan toe dan nu. De gevangen vis was toen vooral om zelf op te eten. Maar het was natuurlijk wel een wedstrijd. Dus werd de gevangen vis per deelnemer na afloop meegenomen naar de bakker, want die had een geijkte weegschaal. De gevangen vis werd in de bakkerij gewogen en wie het meeste gewicht had gevangen, was kampioen. De kampioen kreeg in die tijd een nieuwe fietsband als prijs. De vis ging mee naar huis voor de pot. Het waren schrale tijden met veel armoede. Alles wat je kon eten was welkom op tafel!'

Bestaat de Hengelsportvereniging Hummelo en Keppel nog?
'Nee', zegt Ben, 'de Hengelsportvereniging Hummelo en Keppel is in 2016 gefuseerd. We waren te klein om zelf goed en verantwoord door te kunnen gaan. We dragen nu de naam Visclub De Liemers. Onze leden komen uit Hummelo, Keppel, Drempt, Angerlo, Wehl en Didam. We hebben 450 leden, waarvan 60 jeugdleden. Doetinchem en Doesburg hebben zelf hengelsportverenigingen. Die zijn een slag groter dan wij.'

In welk wateren vist jullie visclub?
'Het gaat om de Oude IJssel, de dode arm in Laag-Keppel en de Gelderse IJssel vanaf globaal Bingerden zuidwaarts richting Giesbeek.'

Wat doet een hengelsportvereniging eigenlijk?
Ben somt een indrukwekkend pakket activiteiten op. 'De belangrijkste taak voor het bestuur is het behartigen van de belangen van de hengelsportvisserij en de sportvissers die lid zijn van de club. Dat is het ideële doel. Daaruit volgt een scala aan taken. Als je wilt vissen, heb je een vispas nodig. Die kun je krijgen als je lid bent van de club. De club verzorgt en beheert de administratie die hiermee gepaard gaat. Met die pas kun je dus vissen in 'ons water' en 80% van alle Nederlandse wateren. Maar minstens zo belangrijk is het beheer van de visstand. Daarvoor werken we nauw samen met de Federatie Midden-Nederland en het Waterschap. We doen samen met deze partijen onderzoek naar de visstand in ons gebied en zorgen voor het uitzetten van vis. We zorgen ervoor dat de huur van de viswateren goed is geregeld met de eigenaren. Denk daarbij aan landgoedeigenaren en waterschappen. We regelen ook de contracten voor het looprecht om bij het viswater te komen. En we zorgen ervoor dat er ligplaatsen zijn voor de bootjes als onze leden willen vissen vanaf een bootje. Voor ons zijn dat in Laag-Keppel 24 ligplaatsen en in Hoog-Keppel groeien we straks door naar 56 ligplaatsen. Daar is zoveel belangstelling voor dat we zelfs wachtlijsten hebben. En tot slot, we zijn sportvissers en we organiseren dus viswedstrijden om elkaar de maat te nemen als het gaat om vakmanschap, vaardigheden en behendigheid. Dat zijn 25 wedstrijden per jaar. Als club hebben we onze handen dus behoorlijk vol. Zelf vind ik het hartstikke leuk om met mijn favoriete sport bezig te zijn en ook het bestuurlijke werk doe ik met veel plezier. Dat is wel een puntje hoor. Het is best lastig om nieuwe bestuursleden te vinden. Veel leden willen wel taken of klussen doen, maar mensen zien op tegen het bekleden van een bestuurlijke functie. Dat is niet alleen bij ons, maar bij een groot aantal clubs, stichtingen en verenigingen. Zo jammer! Enfin, ik ben 33 jaar voorzitter en ik doe het bestuurlijke werk nog altijd ook voor mijn eigen plezier. Ik zit in het Federatiebestuur voor de Sportvisserij Midden-Nederland en ook die functie vind ik boeiend.'

Hoe gaat het met de jeugdopleiding? Er zijn generaties jonge hengelaartjes uit Hummelo, Keppel en Drempt door de oude vereniging opgeleid.
'Daar raak je wel even een snaar. We hadden jarenlang een hele goede jeugdcoach. Hij is van het slag waar een vereniging op drijft als het om de opleiding van de jeugd gaat. Maar onze coach is wegens gezondheidsproblemen uitgeschakeld. Via de federatie hebben we wel lespakketten beschikbaar die op bijvoorbeeld basisscholen kunnen worden gebruikt. Maar inderdaad zijn we op zoek naar iemand die de liefde voor de hengelsport en vooral de bijbehorende kennis en vaardigheden kan overbrengen op de jeugd. Als je iemand weet, mag je me altijd bellen.'

Wat is de lol van het sportvissen, Bennie?
'Ik spreek nu even voor mijzelf, maar ik weet dat de meeste sportvissers hun sport ook zo beleven. Het allerbelangrijkste is dat ik bij het vissen helemaal kan opgaan in de natuur. Dat is een meditatieve ervaring. Stel je voor: je zit aan de waterkant 's morgens om een uur of vijf. De zon is aan het opkomen en het is stil, heel stil. Achter mij hoor ik wat geritsel. Daar staat op nog geen vijf meter afstand een prachtige haas. Op zijn achterpoten. We kijken elkaar zo'n vijf minuten aan. En dan hipt 'ie op zijn gemak weg, het weiland in. Ook als je vist rond de schemering die overgaat in de nacht ervaar je hetzelfde. Het is de complete rust in de natuur en het opgaan in de omgeving die mij goed doet. Daarnaast is sportvissen natuurlijk ook een kwestie van techniek en beheersing van de methoden om een bepaalde vissoort te kunnen vangen. Daar oefen je voor. Bij wedstrijden gaat het om vissen vangen binnen een vastgestelde tijd. Dan komt het er in competitief verband op aan of ik meer vis kan vangen dan degenen die ook langs de oever zitten. Dat wedstrijdelement maakt de sport spannend. Deze twee elementen maken voor mij dat ik lol heb in de sport. Ik heb tot mijn 29ste gevoetbald bij H&K en dat vond ik ook erg leuk om te doen. Dat hengelen is totaal iets anders, maar ik geniet zeker zoveel', zegt Bennie lachend.

Is sportvissen een dure sport?
'Absoluut niet, maar je kunt het zo duur maken als je zelf wilt. Ik begon zelf met een bamboehengeltje toen ik een jaar of 10 was. Kostte een paar gulden en dat vond ik prachtig. Goedkope hengels zijn er nog steeds en die doen het prima hoor. Maar er zijn inderdaad hengels van € 5.000 of meer. En je kunt de sport beoefenen met high-tech materiaal zoals bijvoorbeeld een voerboot met dieptemeter. Er zijn hengelaars die daar van gruwen en anderen zweren bij de toegepaste elektronische techniek. Je kunt alle kanten op.'

Een geschubde karper.

- **Elektra**
- **Verwarming**
- **Koeling**
- **Water & Sanitair**
- **Bronboringen**
- **Waterbehandeling**

VERHEY TOLDIJK
INSTALLATIETECHNIEK
WATERTECHNIEK

Verhey Toldijk B.V.
Zutphen-Emmerikseweg 13b
7227 DE Toldijk

0575 - 452041
info@verheytoldijk.nl
www.verheytoldijk.nl

TE HUUR:

Luxe 5-sterren villa aan zee bij Lovina, Noord-Bali

Selamat Datang/Welkom in onze luxe 5-sterren villa **Terang Bulan** in Bali voor een onvergetelijke vakantie met maximaal 6 personen met veel privacy.

De villa ligt aan het strand in Lokapaksa in het rustige noorden van Bali, zo'n 12 km ten westen van het toeristengebied Lovina.

Onze villa ligt in een grote tropische tuin met wuivende palmbomen, exotische planten, Boeddha beelden en lotusvijvers, met een 18 meter lang infinity zwembad en een jacuzzi. Naast het zwembad is een heerlijke loungeplek (Balé Bengong). In ons zitje aan de Bali zee geniet u van de zonsondergang.

Er zijn 3 slaapkamers met airconditioning en elk een eigen badkamer. De villa heeft kabel, satelliet tv en gratis WiFi. Onze staf kan uw maaltijden bereiden en zorgt dat het u aan niets ontbreekt.

Op onze site **www.villaterangbulan.nl** vindt u tarieven, beschikbaarheid en meer informatie. Of bel ons even voor een afspraak op 0313 - 47 91 79.

Loek en Erna Janssen, Strengsche Veld 32, 6996 DK Drempt

HAARWERKBOETIEK

REINTJES

Gespecialiseerd in haaraanvulling op maat.
Het succesvolle systeem "Dynamic"
(permanente bevestiging)

Totale haaraanvulling voor dames,
heren en kinderen.
Is bezoek in de Haarwerkboetiek voor u
niet mogelijk, dan kom ik naar u toe.

Privacy gegarandeerd.
Behandeling volgens afspraak.

Tel: 0575 - 45 25 24 (Dianne Roordink)
E-mail: info@haarwerkreintjes.nl
Website: www.haarwerkreintjes.nl

Ruurloseweg 16
7255 DH Hengelo (Gld)
tel. 0575-45 25 24

Is viswater overal hetzelfde?
'Nee, zeker niet. De Oude IJssel is voor een sportvisser een 'trage' regenrivier. Het kan lang duren voordat je een vis vangt. Soms 10 tot 20 uur voor een karper. Maar het kan ook meteen raak zijn. Het blijft altijd spannend.'

Waarom kan het lang duren voordat je een vis aan de haak slaat in de Oude IJssel?
Ben legt uit dat daar een paar oorzaken voor zijn. De biomassa in de Oude IJssel is relatief laag geworden. Het water is behoorlijk schoon. Dat betekent dat brasem en voorn het moeilijk hebben. 'De predatie is toegenomen: in de natuur is het eten en gegeten worden. Aalscholver en meerval dunnen de visstand behoorlijk uit, vooral de kleinere vissen. De grotere blijven dan over, maar de jonge aanwas blijft achter. Kijk maar eens naar de joekels van meervallen die af en toe worden gevangen in de Oude IJssel. Die hebben echt geen honger geleden. Die kleine jonge vis betekent smullen voor deze dieren. We weten best wel iets over biodiversiteit in viswater, maar wie kan zeggen wat precies de juiste balans is tussen fosfaat, stikstof en het ecosysteem mag het zeggen. Ga je als mens één probleem te lijf, dan is het resultaat vaak dat je er twee problemen bij krijgt. Wil je de visotter terug in de rivier dan zal er wel vis moeten zijn. Ik heb de wijsheid niet in pacht, maar ik vraag me wel eens af of de macrofauna door al die ingrepen nog wel optimaal functioneert. De Donau is door de mens kunstmatig verbonden met de Rijn; nu krijgen we ook in de Oude IJssel grondel in het viswater. Daar maakten we ons zorgen over, maar we worden optimistischer nu we constateren dat de fuut en ook baarzen deze exoot lekker schijnen te vinden. Er wordt gelukkig veel ondernomen om de visstand intact te houden. De vistrappen bij Baak en Doesburg zijn mooie voorbeelden. Noordzee, Waddenzee en IJsselmeer worden via de IJssel, de Baakse Beek en de Oude IJssel tot in de Achterhoek en Duitsland verbonden. De winde kan daardoor diep de Achterhoek inzwemmen. Vis kan weer paaien op plekken die in de loop der tijden onbereikbaar waren geworden door de waterbeheersingssystemen die de mens heeft aangelegd. Het is goed dat er oog voor is.'

En de karpers, Ben?
'De karper is mijn favoriet. Het zijn prachtige dieren en ze zijn intelligent. Je hebt de geschubde karper en de spiegel (karper met enkele grote schubben). Fascinerende dieren en ze kunnen heel oud worden, tot zelfs 50 jaar. Spiegels zijn goed te traceren omdat ze een tekening van enkele schubben hebben. Na vangst wordt een foto gemaakt. Het dier wordt teruggezet en de foto wordt vergeleken met het archiefmateriaal. In de Oude IJssel is een spiegel gevangen die is uitgezet in Zwolle. Vermoedelijk bij het schutten van vrachtschepen meegekomen via de sluis in Doesburg. Zo zijn er spiegels die op vele plekken in Nederland zijn gevangen terwijl andere vissen altijd op eenzelfde water worden gevangen.'

Nog een tip voor de lezers van De Hessencombinatie?
'Jazeker! Kijk, ik weet dat een vis een lage aaibaarheidsfactor heeft. Maar het zijn echt prachtige dieren die in een mysterieuze maar fascinerende biotoop leven. Ga maar een keertje vissen, geniet van de natuur en van de rust. Het zal je goed doen!'

Een spiegelkarper. Te herkennen aan de spiegels op de rug. Prachtig dier!

Patrimonium Doesburg is 24 uur per dag, 7 dagen in de week, ook op zon- en feestdagen bereikbaar om een overlijden te melden op 0313-47 49 09.

Uitvaartverzorging Patrimonium Doesburg:

‘Op een uitvaartpolis ontbreken vaak de grootste kostenposten’

Al ruim tachtig jaar verzorgt Patrimonium Doesburg uitvaarten voor inwoners uit de stad en de dorpen daarbuiten. De Doesburgse uitvaartonderneming is een vereniging en kent daarom geen winstoogmerk. ‘Het loont voor iedereen om bij ons een begroting te laten maken want vaak kunnen wij een uitvaart goedkoper aanbieden.’

In de recentelijk opgeknapte koffiekamer van het karakteristieke pand aan de Meipoortstraat vertelt Nelleke Kempers, verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van Patrimonium Doesburg, uitgebreid en met gepaste trots over haar werkgever: ‘We verzorgen uitvaarten voor iedereen. Voor alle mensen in de samenleving, ongeacht het geloof. Katholiek, protestant, hindoe of moslim, iedereen is welkom bij ons. Toen we een paar jaar geleden de verzorgingskamer hebben opgeknapt, hebben we de kleine boiler meteen vervangen. Nu is er onbeperkt warm water beschikbaar voor rituele wassingen die bijvoorbeeld bij moslims gebruikelijk zijn. De familie van de overledene voert dat zelf uit maar wij weten van elk geloof wat er van ons verwacht wordt en beschikken nu over alle faciliteiten’, benadrukt ze. De sociale functie, er voor iedereen zijn, is een belangrijke kernwaarde, zegt Kempers. ‘Patrimonium Doesburg is een vereniging maar mensen hoeven niet per se lid te worden van onze vereniging om hier een uitvaart te laten verzorgen. We hebben een streekfunctie. We zijn er voor inwoners uit Doesburg, Drempt, Hummelo, Keppel, Angerlo, Giesbeek en Lathum.’

Waarom Patrimonium Doesburg?

- **Niet commercieel**
- **Persoonlijke aandacht**
- **Werkt met vast klein team**
- **Biedt antwoord op alle vragen**
- **Gratis voorregeling**
- **Duidelijke kostenbegroting vooraf**

Zaken op orde

Uitvaartverzorging Patrimonium Doesburg vindt zijn oorsprong in het Werklieden Verbond Patrimonium dat in 1892 werd opgericht; een landelijke vereniging van notabelen die zich inzette voor de gewone man. Het Verbond, eigenlijk een christelijke vakbond, leverde in een tijd waarin Nederland nog geen sociale voorzieningen kende een financiële bijdrage aan onderwijs, bibliotheken, weduwepensioenen en woningbouw voor arbeiders. Rond 1930 begon het Verbond ook met uitvaarten. Alle andere activiteiten zoals de eigendom van huizen, aan onder andere de F. D. Rooseveltsingel en de Molenveldsingel, werden in begin jaren negentig afgestoten waarna de vereniging zich uitsluitend richtte op uitvaarten. Kempers: 'Onze vereniging heeft een bestuur dat bestaat uit vrijwilligers. De voorzitter is Arie van den Heuvel. Hij is kundig op juridisch en fiscaal gebied. Ook de andere bestuursleden, Astrid Egelmeers en Liesbeth Bok, brengen ieder op hun eigen vakgebied een flinke dosis ervaring mee. We zijn erg blij met ze. Een goed bestuur geeft rust binnen de organisatie. Het heeft ons als zevende bedrijf in Nederland de Nardus Gedragscode opgeleverd. We hebben onze zaken op orde. Dat is een geruststellend gevoel.'

Een goed gevoel

Lid of geen lid van de vereniging, alles is voor iedereen mogelijk. 'We hebben hier alle faciliteiten om een complete uitvaart te verzorgen. Soms kiezen nabestaanden ervoor de overledene hier alleen op te baren en elders te begraven of te cremeren. Dat kan maar de complete uitvaart kan hier ook worden geregeld of we regelen het elders. We beschikken over een eigen rouwauto en hebben uitsluitend volledig opgeleide medewerkers in dienst. De koffie of catering verzorgen we ook. Dat kan hier in onze eigen koffiekamer of op een andere locatie. Bijvoorbeeld aan huis. Je kunt met ons echt alle kanten op zolang de nabestaanden er een goed gevoel aan overhouden. Dat is belangrijk. De familie maakt bij ons altijd kennis met één team van medewerkers dat je tot aan de uitvaart blijft zien. Dat is ook een harde regel bij ons: de uitvaartbegeleider die de uitvaart aanneemt, voert hem ook zelf uit. De binding met de nabestaanden vinden we heel belangrijk. Je bouwt in die paar dagen na een overlijden waarin alles moet worden geregeld en de emoties soms hoog oplopen een band met elkaar op. Dan moet je elkaar vaak zien en kunnen vertrouwen. Ons team voelt zich verantwoordelijk en betrokken om van iedere uitvaart een mooi en persoonlijk afscheid te maken.'

Meer dan de standaard

Als het wettelijk is toegestaan, is het mogelijk voor de medewerkers van Patrimonium Doesburg. 'We zoeken graag verder dan de standaard mogelijkheden. Niet alle crematoria staan bijvoorbeeld rieten kisten toe. Als mensen toch zo'n kist willen voor een crematie, dan zoeken wij uit waar dat wel kan of onder welke voorwaarden dat wel kan. De wensen van de overledene of de nabestaanden staan bij ons centraal. Ook thanopraxie behoort tot de mogelijkheden. Dat is het balsemen van het lichaam zodat het tot 10 dagen ongekoeld kan worden opgebaard. Dan kun je de overledene langer bij je houden om bijvoorbeeld familie uit het buitenland te laten overkomen. In ander landen wordt dit veel vaker toegepast maar in Nederland moet een overledene binnen 3 tot 9 werkdagen worden begraven of gecremeerd', licht Kempers toe.

Kijken en vergelijken

Voor wie het prettig vindt om vooraf alles goed geregeld te hebben, is een voorregeling mogelijk. 'Dat is een gratis service die we aanbieden. Dan kom ik bij de mensen thuis en bespreken we alle wensen rondom de uitvaart. Alles wordt op papier vastgelegd en ik maak een kostenbegroting zodat je precies weet waar je aan toe bent', vertelt Kempers. Zo'n voorregeling of het vergelijken van verzekeringspolissen van grote uitvaartverzekeraars gebeurt steeds vaker. 'Iedereen kan ons bellen om een begroting te maken. Dan bekijken we samen hoe je bent verzekerd, hoeveel er wordt uitgekeerd en wat het verschil is. Weet je, mensen worden heel vaak voor de gek gehouden. Vaak ontbreken er zaken op een polis zoals de kosten van het opbaren en van een crematorium of begraafplaats. Dat zijn de grootste kosten van de uitvaart. Het loont gewoon om het goed uit te zoeken. Ik ben ervan overtuigd dat wij het vaak goedkoper kunnen regelen. En als dat niet zo is, zeg ik het eerlijk.'

Uitvaartverzorging
***Patrimonium** Doesburg*

Meipoortstraat 74
6981 DL Doesburg
T: 0313-47 49 09 (dag en nacht bereikbaar)
E: info@patrimoniumdoesburg.nl

Tekst: Richard Buma
Beeldmateriaal: KNVB

Veranderingen pupillenvoetbal seizoen 2018-2019

De KNVB heeft vorig jaar besloten om alle veranderingen in het pupillenvoetbal gefaseerd in te voeren. Vorig seizoen waren er daarom alleen wijzigingen bij de Jeugd Onder 8 jaar (JO8) en de Jeugd Onder 9 jaar (JO9). Komend seizoen volgt de tweede en (voorlopig) laatste fase. Deze wijzigingen heeft Richard Buma, coördinator jeugdvoetbal bij HC'03, voor u op een rij gezet.

Terugblik

De O8- en O9-spelers hebben het afgelopen seizoen 6 tegen 6 kunnen spelen op een kleiner veldje (doelen dichter bij elkaar) met aangepaste spelregels. Dit heeft mijns inziens zeker geleid tot meer dynamiek (hogere intensiteit, meer voetballen) in het veld. Ook is de scheidsrechter hier uit het veld verdwenen en vervangen door een spelbegeleider langs het veld. Ik vond het mooi om te zien dat dat prima kan. De meeste spelertjes zijn goudeerlijk en ze lossen het altijd onderling wel op. En tenslotte is er geen ranglijst bijgehouden door de KNVB, maar misschien is er wel her en der een kampioenschap gevierd. Ook niets mis mee.

Al met al veel nieuwe zaken, die ik zelf ook wel eens lastig vond, zijn door alle betrokkenen super opgepakt. Of het nu

gaat om de leiders, spelbegeleiders of de vrijwilligers die de velden uitzetten. Hierbij wil ik jullie namens de jeugdcommissie dan ook enorm bedanken voor jullie inzet.

Vooruitblik

Komend seizoen vinden er dus weer wijzigingen plaats in het pupillenvoetbal. Ten eerste gaat de JO10 nu ook 6 tegen 6 spelen in plaats van 7 tegen 7. Ook hier komt de ranglijst te vervallen. Verder spelen ze op een kleiner veld (ongeveer een kwart veld) en is ook hier een spelbegeleider aanwezig in plaats van een scheidsrechter. De spelduur is 2 x 25 minuten met elke helft een time-out. Persoonlijk lijken mij de afmetingen van het speelveld wat te klein voor deze leeftijdscategorie maar uit testwedstrijden bij diverse clubs is gebleken dat de kinderen dit leuk vinden en dat het leuke wedstrijden oplevert.
Verder spelen de JO11 en JO12 (laatstgenoemde heeft HC'03 komend seizoen niet) 8 tegen 8. Bij deze leeftijdscategorieën wordt wel een ranglijst bijgehouden. De veldafmeting is iets smaller dan een half veld en een pupillenscheidsrechter leidt de wedstrijd. De spelduur is bij beide leeftijdscategorieën 2 x 30 minuten met ook elke helft een time-out.

Spelregels

Bij de JO8 en JO9 zijn afgelopen jaar ook enkele nieuwe spelregels gehanteerd, zoals:
- een terugspeelbal mag niet door de keeper worden opgepakt;
- hoekschoppen worden vanaf de hoekpunten van het speelveld genomen door in te dribbelen of te passen;
- als de bal over de zijlijn gaat, wordt de bal in gedribbeld;
- en de time-out.

Bij de JO10, JO11 en JO12 worden komend seizoen ook bovenstaande spelregels geïntroduceerd. Met uitzondering van de huidige JO10 hebben de meeste betrokken spelers, leiders, trainers en ouders hier al ervaring mee. Toch vraagt de KNVB nog extra aandacht voor de uitbal (alleen indribbelen is toegestaan), de hoekschop (indribbelen, passen en schieten mag) en de doelschop (deze mag alleen via een pass of trap vanaf de grond genomen worden door de keeper of een veldspeler, dus niet uit de handen.

Verdere informatie

Onlangs hebben de pupillentrainers van afgelopen seizoen al een informatieboekje van de KNVB over de nieuwe wedstrijdvormen in hun postbakje gekregen. Ik zal voor de volledigheid komend seizoen wederom deze boekjes uitdelen aan de leiders/trainers van de betreffende teams.
Verder is op de website van de KNVB (https://www.knvb.nl/assist/assist-trainers/pupillenvoetbal) alle informatie te vinden met duidelijke infographics en vragen en antwoorden over het nieuwe pupillenvoetbal.

Tenslotte

Al deze wijzigingen dragen wederom bij aan het vergroten van het plezier van de spelertjes. Wanneer kinderen plezier in het spel hebben, voetballen ze vaker en worden ze steeds beter. Aan ouders en leiders daarom de oproep om het langs de zijlijn ook plezierig te houden. Voordat je het in de gaten hebt, is het seizoen weer voorbij en zijn bovenstaande wijzigingen ook weer gemeengoed.

Tekst: Rinus G.M. Rabeling
Foto: Jan-Willem Hamer

Morgenstond heeft goud in

In een van de vorige edities van De Hessencombinatie hebben we een oproep geplaatst om deel te nemen aan een fotowedstrijd. Diverse inzendingen kwamen hiervoor bij de redactie binnen. Na intensieve en moeilijke beraadslagingen werd de winnende foto geselecteerd. Bovenstaande foto van Jan-Willem Hamer uit Hoog-Keppel kreeg een meer dan eervolle vermelding. Het is een prachtige opname van het landschap in onze oude gemeente Hummelo en Keppel.

De opname toont een sfeervolle ochtendimpressie van een zijpad van het Doesburgse Pad aan het einde van de A.G. Noijweg in Hoog-Keppel, helemaal in de geest van 'morgenstond heeft goud in de mond.'

de mond!

Het Doesburgse Pad loopt, in ieder geval vanaf Hummelo, min of meer parallel aan de Hessenweg richting Doesburg. Mogelijk al vanaf de 18e eeuw. Helaas zijn de laatste decennia een aantal delen verdwenen en/of weg geploegd. Vanaf de Groeneweg in Hummelo kunnen we het pad nog volgen langs boerderij 'de Reuze' en het golfterrein richting de A.G. Noijweg in Hoog-Keppel. Vanaf de Dubbeltjesweg loopt er nog een deel over en door 'de Klokkenkamp' richting Voor-Drempt en ooit richting Doesburg. 'De Klokkenkamp' is in de 16e of 17e eeuw de plek geweest waar de luidklokken van de Hoog-Keppelse Petrus en Pauluskerk zijn gegoten. In het verleden werden kerkklokken, vanwege het gewicht en het transport, vaak in de omgeving van de kerk met behulp van een veldoven vervaardigd.

Tekst: Henk ten Zijthoff
Foto's: Diederik Keuper en Gerrit Kempers

In dit lokaal krijgt groep 7 van de Belthorn Primary School in Athlone/Kaapstad les van meester Roger Kelly.

Op school in Kaapstad

Diederik Keuper (19) uit Hummelo heeft de ambitie om aan de slag te gaan in het onderwijs. Na een jaar pabo nam Diederik een tussenjaar op en ging hij dit voorjaar als klassenassistent aan de slag in Zuid-Afrika. In Kaapstad deed Diederik ervaring op in groep 7 en daarna nog een periode in een kinderdagverblijf in een township.

Waar stond je wieg Diederik?
'Dat is wel een verhaal hoor. Mijn vader werkte voor Shell op veel plekken in de wereld. Mijn moeder is lerares. Ik ben geboren in Brunei, maar heb daar maar vier maanden gewoond. Ons gezin verkaste toen terug naar Nederland. Hier heb ik tot mijn zevende gewoond en ben toen ook naar De Woordhof gegaan. Hierna zijn wij verhuisd naar Oman. Ik zat daar op de Internationale School en volgde het voortgezet onderwijs. Na mijn derde middelbare schooljaar in Oman kwamen we weer terug naar Hummelo. Ik maakte uiteindelijk mijn havo-opleiding af aan het Ulenhofcollege in Doetinchem. In het afgelopen tussenjaar werkte ik bij de Spar in Hummelo en bereidde ik mijn periode in Zuid-Afrika zorgvuldig voor.'

Je heb gekozen voor het basisonderwijs: hoe kwam je op dat idee?
'Mijn moeder is lerares. Ik denk dat zij een belangrijke bron is voor mijn ambitie. Ik vind het erg leuk om met kinderen om te gaan. De vindingrijkheid en spontaniteit van kinderen boeit mij enorm. Ik heb voor mijn tussenjaar al een jaar pabo gedaan en weet voor mijzelf: deze kant wil ik op!'

Hoe kwam je op het idee om naar Zuid-Afrika te gaan?
'Ik ben nog jong maar door ons gezinsleven had ik het Midden-Oosten en ook het verre Oosten al wel enigszins verkend. Afrika en Zuid-Amerika zijn voor mij onbekende continenten. Dus dacht ik: laat ik maar beginnen met Afrika! Via Travel Active belandde ik in Kaapstad voor vrijwilligerswerk in het onderwijs. SASTS (South African Student Travel Services), de partnerorganisatie in Zuid-Afrika, voorziet onder andere in huisvesting. Ik kwam terecht in een hostel in een buitenwijk van Kaapstad: Observatory. Ik deelde een kamer met leeftijdgenoten uit alle windstreken van de wereld. Echt heel leuk!'

En dan… aan de slag op school
'Haha, inderdaad. De klas waarin ik assisteerde is vergelijkbaar met groep 7 in Nederland. De samenstelling van de klas is *mixed*. Dat wil zeggen dat er donkere en gekleurde kinderen in zitten. De voertaal op deze school is Engels en Afrikaans. Engels is voor mij geen enkel probleem. Maar... in Zuid-Afrika worden 14 talen gesproken. Waaronder Xhosa: de tweede en belangrijkste taal voor de bevolking, en de

belangrijkste voor de mensen in de *townships*. Dat was voor mij andere koek natuurlijk. Ik heb via de lesmethoden op school wel iets opgestoken van het Xhosa, maar slechts heel beperkt. Zeg maar het niveau van aap, noot, mies.'

En het Zuid-Afrikaans als taal?
'Het Zuid-Afrikaans lijkt erg op het Nederlands maar het heeft veel minder de harde klanken dan het Nederlands. Het maakt de taal zachter. Ik vond het leuk om ermee kennis te maken en kon me ermee redden.'

Hoe ging het eraan toe in de klas?
'De kinderen zitten in bankjes zoals die in Nederland ook ooit werden gebruikt. In rijen achter elkaar. De leerkrachten worden slecht betaald en het vak van leerkracht heeft geen hoge status. Zoals ik het heb ervaren, ligt het accent op de school waar ik was op het disciplineren van een groep kinderen. Bij het lesgeven is de aandacht vooral gericht op wat een leerling fout doet. Dat was voor mij wennen.'

Hoe was de staat van het schoolgebouw?
'Dat viel me niet tegen. Het was een stevig gebouw, maar niet te vergelijken met schoolgebouwen in Nederland. Onze onderwijsinspectie zou deze locatie afkeuren. De infrastructuur laat veel te wensen over. In de klas is één computer voor de leerkracht. In de klassen zitten vaak meer dan 30 leerlingen. Daar kun je als leerkracht niet veel mee doen. Digiborden zijn er niet. Er zijn in Zuid-Afrika wel scholen die veel beter zijn uitgerust. Dat heeft alles te maken met de rijke bovenlaag van de bevolking en armere groepen in de *townships* en alles wat daartussen zit.'

Bukho woont in het township en steekt graag met kop en schouders boven iedereen uit!

Diederik Keuper

Contrasten dus?
'Dat is zo. In Kaapstad zat ik best goed in Obervatory in een soort studentenwijk. Maar op 10 minuten afstand zit je midden in de *townships* en zie je de armoede. Johannesburg is anders dan Kaapstad. Johannesburg is een soort New York. Een belangrijke economische motor voor het land en rauwer. Kaapstad is in deze vergelijking dan meer zoals Los Angeles: meer een stad van cultuur, maar ook hier zijn grote tegenstellingen. Wat mij wel opviel, is dat de mensen in de *townships* een totaal ander levensritme hebben. Ondanks de armoede staan velen van hen bewonderenswaardig positief in het leven. Iedereen is er arm en dat schept op de één of andere manier een sterke onderlinge band.'

Heb je dat zelf meegemaakt?
'Jazeker. Nadat mijn werk op de basisschool erop zat, heb ik nog een poosje als vrijwilliger gewerkt in een kinderdagverblijf in een *township*. Stel je voor: een grote groep kleine donkere kinderen die door een paar vrijwilligsters worden beziggehouden. De ouders hebben heel vaak geen geld om de kinderen te voeden, dus worden ze op het dagverblijf gevoed. En met elke twee minuten een verkeersvliegtuig dat op 300 meter boven ons raast om te landen, was het dus een grote kakafonie in die ruimte.'

Samen met leerlingen van groep 7 op de foto!

BREMER ENGINEERING
bouwkundig & civieltechnisch adviesbureau

Ingenieursbureau voor:
beton-, hout- en staalconstructies
funderingen en geotechniek
Ontwerp, advies en tekenwerkzaamheden
voor uw bouw- of verbouwplannen

Hoefkensestraat 12
6996 DS Drempt

Tel: 0313 482801
Mob: 06 2000 3278

DE GOUDEN LEEUW GROEP

"Voor iedere zorgvraag
een passende oplossing!"

De Gouden Leeuw Groep
Wonen met zorg
Zorghotels
Thuiszorg
Dagverzorging
Restaurants
Vakantie met zorg

Kijk voor informatie op onze website !

T: 0314 - 62 82 00
www.degoudenleeuwgroep.nl

STUKADOORSBEDRIJF
HENRIX

Toldijk
06-18200845

Stucwerk
Gipsspuiten
Wand afwerking
Plafond afwerking

www.stukadoorsbedrijfhenrix.nl

De fraai gelegen historische herberg aan een oude "Hessenroute". Een bekend rustpunt waar het goed toeven is, met een uitstekende prijs/kwaliteit verhouding.

**Ook voor feestjes,
vraag naar de mogelijkheden.**

UITSPANNING **HET WAPEN**
VAN HEECKEREN

Zelhemseweg 16 - 6999 DN Hummelo - Tel.: 0314 - 382 600
E-mail: info@hetwapenvanheeckeren.nl

Rietdekkersbedrijf
Jan Jansen

Voor al uw reparaties, onderhoud & nieuwbouw
Bel voor een gratis afspraak of advies

Beekstraat 11 • Toldijk • 06-23628732
janjansenrietdekker@outlook.com

Meester Roger Kelly van de Belthorn Primary School in Athlone - Kaapstad is zeer aangenaam verrast als hem de donatie uit Nederland wordt aangeboden!

Heb je Hummelo gemist?
'Nee hoor. Door mijn deels buitenlandse opvoeding is mijn oriëntatie waarschijnlijk breder geworden dan wanneer ik was geboren en getogen in het dorp. Wat wel leuk was: ik woonde in Kaapstad heel dicht bij een vestiging van de Spar! Beetje in Jumbo/AH-uitvoering maar toch: een Spar.

Da's waar ook: je had *crowdfunding* opgezet met statiegeldbonnetjes bij de Spar in Hummelo.
'Ja joh! Die actie heeft samen met donaties ruim 300 euro opgebracht. Ik heb het geld in Kaapstad aan de school besteed: we konden er vier prachtige whiteboards van aanschaffen voor gebruik in de klas. Ze zijn er heel erg blij mee!'

Heb je een boodschap voor de lezers van De Hessencombinatie?
'Daar heb ik over nagedacht. het leven in Zuid-Afrika is onvergelijkbaar met het tempo dat in westerse landen wordt gedraaid. Het is er veel relaxter dan hier. Daar kun je van leren. Het basisonderwijs in westerse landen is van een onvergelijkbaar niveau dan in grote delen van Zuid-Afrika. Dat is voor kinderen in het westen het belangrijkste cadeau voor het leven. Blij zijn met dit cadeau: dat wens ik ouders en kinderen toe!'

De Spar in Observatory/Kaapstad

Mivuyo spreekt alleen Xhosa. Hier leer ik haar het woord voor neus in het Engels. Wie is hier dan de wijsneus…?

Tekst: Marian Oosterink
Foto's: Marian Oosterink

Gewerenmannen, kermis Hummelo 2014

Gewerencommissie Hummelo en Keppel in nieuw jasje

Geen volksfeest zonder vogelschieten, geen vogelschieten zonder de mannen van de Gewerencommissie. Ze doen hun werk op de achtergrond, maar ze zijn onmisbaar bij de kermissen in Drempt, Hummelo en Keppel en op Koningsdag in Hummelo. Begin dit jaar hebben ze de stichting Gewerencommissie Hummelo en Keppel opgericht. Dat was nodig omdat de eisen om een vergunning te krijgen zijn aangescherpt. De voorladers worden door het zesmanschap veilig en vakkundig behandeld én ze doen nog meer.

Henk van Dijk, Bennie Janssen (van de Schapenbult), Arie Makkink (penningmeester), Eb Schierboom en Jan te Slaa (secretaris) zijn al jaren de vaste kern van de gewerencommissie. Tonnie Uenk is er recent weer bijgekomen, hij sprong al eerder bij, en hij is nu meteen tot voorzitter gepromoveerd: 'Begin dit jaar zijn we naar de notaris geweest om een stichting te vormen met statuten en een bestuur. We willen het vogelschieten op de traditionele manier in ere houden, dát is onze motivatie. Voorheen kregen we de evenementenvergunning op de licentie van Jan te Slaa. Hij is bestuurslid van de schietvereniging in Velswijk en hij was daardoor gerechtigd. Dit hebben we een aantal jaren zo gedaan, het was de eenvoudigste oplossing. De politie heeft ons hierbij geadviseerd, dus dit was volledig legaal. Het vogelschieten op Koningsdag eerder dit jaar hebben we nog op deze vergunning kunnen doen. Voor de kermissen vragen we de

vergunningen aan vanuit de nieuwe stichting Gewerencommissie Hummelo en Keppel. We zijn lid geworden van de Koepel Nederlandse Traditionele Schutters (KNTS) die ons voor de komende jaren heeft gecertificeerd.'
De heren hebben bijna allemaal een achtergrond in een van de kermisbesturen. En er is ook een duidelijke overeenkomst, net als overste op de Hummelse kermis moet je als gewerenman het hoofd er ook goed bijhouden. 'Als je als overste een foutje maakte, werd je dat jaren later nóg onder de neus gewreven.' Bennie kan er net als Eb hartelijk om lachen. De gemiste biertjes halen ze op een later tijdstip wel in. 'Een overste is de aanvoerder van de schutters en ruiters. Bij de schutters (te voet) zijn er drie oversten c.q. aanvoerders, bij de ruiters (te paard) zijn er twee oversten die qua kleding allen duidelijk herkenbaar zijn. Het is van oorsprong een militaire term die gerelateerd is aan de rijke historie van landgoed Enghuizen.
De mannen zijn er best druk mee, het houdt meer in dan alleen het verzorgen van het vogelschieten. Dit jaar in het bijzonder. Ze moesten nadenken over een nieuwe organisatievorm zodat ze aan de eisen zouden voldoen om een licentie te kunnen krijgen. Want zonder vergunning geen vogelschieten. 'En de kosten per vergunning zijn ook nog eens verhoogd van 10 euro naar 30 euro per keer. Dat is een fikse verhoging.' Natuurlijk is het de penningmeester die hier aan het woord is.

Historie

Begin jaren zeventig gaat Athuur Althoff uit Hoog-Keppel de kermissen af met een aantal oude geweren om het vogelschieten te kunnen houden. Na hem neemt een nieuwe lichting mannen deze activiteit over: Gerrit van den Toorn uit Drempt, Jo Aal en Geert Besselink uit Hoog-Keppel, Bernard Rexwinkel, Gerrit Overbeek en Frans van Dijk uit Hummelo. De mannen hebben allemaal veel betekend voor het gewerenfonds zoals de groep toen heette. De oude geweren waren al snel aan vervanging toe en ze stonden voor de keuze óf geweren huren of in overleg met de kermisbesturen zelf geweren aanschaffen. Ook het vooruitzicht van gezelligheid met elkaar tijdens het onderhoud en de voorbereidingen was aanlokkelijk. En dus was de keus snel gemaakt. Bij Colenbrander in Halle werden de eerste drie geweren aangeschaft, inclusief kruit en slaghoedjes maar zonder kogels. Op Enghuizen werd namelijk destijds het lood van de pachtboerderijen vervangen. Dit afgedankte lood belandde in de pan van het gewerenfonds en van de vloeibare massa werden eigenhandig de kogels gegoten. Het fraaie vertoon met de geweren naar oud model viel op en al snel werden de mannen gevraagd om ook in de regio het vogelschieten te verzorgen: Lobith, Tolkamer en Aerdt, plaatsen met een rijke schutterijhistorie. Er werden twee nieuwe geweren aangeschaft en de mannen kregen het druk. Ze moesten er een planning op nahouden. Na verloop van enige jaren is besloten het bij de eigen gemeente te houden.
Rond het jaar 2000 treedt er een nieuwe lichting aan met Eb Schierboom als de constante factor en tevens de nestor met zijn 79 jaar. Vanaf 1983 tot en met 2002 was hij overste bij de schutters in Hummelo en sindsdien is hij erbij betrokken. Dit jaar is hij al 35 jaar een gewerenman. Wederom moesten er nieuwe geweren komen, de levensloop van de geweren loopt blijkbaar parallel met de houdbaarheid van de mannen. Eb vertelt: 'Zo'n vijftien jaar geleden heeft oud-burgemeester Sjoukje Haasjes (van 1999-2004 burgemeester van de gemeente Hummelo en Keppel, red.) er persoonlijk voor gezorgd dat we drie nieuwe geweren konden aanschaffen. We hadden maar geld voor één nieuwe. Dat ging zo: mijn schoonouders waren naar ik meen 60 jaar getrouwd en burgemeester Haasjes was ook op de receptie. We raakten aan de praat en ze vroeg hoe het ging met onze activiteiten en de geweren. Ik zei dat de geweren hoognodig aan vervanging toe waren, maar ja de financiën hè, da's altijd het probleem. Als je de rekening naar mij persoonlijk stuurt, regel ik het verder, zei ze. En zo is het gegaan! Dus mede dankzij haar hebben we nu nog steeds geweren waar we goed voor zorgen. En als er iets gerepareerd moet worden, dan fixt Arie Makkink het altijd. Hij is goud waard.'

Geweren en kruit

De geweren, zogenaamde voorladers, worden gemaakt naar een traditioneel model en zijn op bestelling vervaardigd in Italië. Het zijn prachtige klassieke geweren. De heren zijn er gek mee. Arie: 'Het zwartkruit halen we tegenwoordig in Lottum bij een gespecialiseerde vakhandel. Per vergunninghouder kunnen we 1 kilo kopen en we hebben per jaar zo'n 3 kilo nodig. Dus we gaan er met z'n drieën naar toe: Jan, Eb en ik. We krijgen ieder op naam een geregistreerde kilo met code mee. Zo kan precies worden nagegaan waar het kruit blijft en de bijbehorende administratie moeten we vijf jaar bewaren. We zijn er persoonlijk voor aansprakelijk.'
De geweren gaan in een stalen kast achter slot en grendel. Geweren, het zwartkruit en de slaghoedjes moeten apart van elkaar worden opgeslagen, zodat niemand er wat mee kan doen. We staan hierbij onder toezicht van de politie in Doetinchem.'

Kogels gieten

Dan de loden kogels. Die gieten de bestuursleden zelf want bang voor vieze handen zijn ze niet. Het is een zonnige zaterdagochtend begin juni in Drempt. Op een brander in een gietijzeren pan wordt het lood gesmolten. Bennie schept met een juslepel de door Eb, Henk en Tonnie toegestoken mallen vol en zo gaat het een tijdje door. Vervolgens snijdt Jan de losse randjes eraf, het zogenaamde afbramen. Arie slaat met een kleine hamer de kogel door een metalen ring, zodat de kogel exact de juiste diameter - in vakterm het kaliber - heeft en de kogel niet in de loop van het geweer kan blijven steken. Elke kogel in wording gaat dus door drie paar handen voordat die in het blikken busje kan. Ondertussen praten ze er rustig op los op een mooie plek waar niemand ze ziet. 'Dat moeten we ook hebben', glundert Eb.

Het schieten

Het schieten gaat zo in zijn werk: Het kruit gaat in de voorlader, de loden kogel gaat er met de holle kant in zodat de kogel om het zwartkruit valt. Daarna wordt de loop nog een keer aangestampt. Dan wordt het geweer overgegeven aan de collega die het geweer naar de ladder brengt. Degene die bij de ladder staat, meestal is dat Eb, trekt de haan van het schoorsteentje en doet het slaghoedje op het schoor-

I *V.l.n.r. Arie Makkink, Bennie Janssen, Henk van Dijk, Jan te Slaa, Eb Schierboom en Tonnie Uenk zijn aan het kogels gieten.*
II *Gieten*
III *Gieten pan*
IV *Aanslaan en afbramen*
V *Lood*
VI *Na afloop is het goed n biertje drinken*

steentje (slechts Ø 1 mm). Een slaghoedje is een koperen dopje, achter in het slaghoedje bevindt zich een schokgevoelig explosief, de zogenaamde initiator. De slag van de slagpin doet de initiator ontbranden, waardoor het kruit tot ontbranding wordt gebracht. De schutter hoeft dan alleen nog maar goed te richten en de trekker over te halen. Op dát moment ontstaat er een vonkje waardoor het kruit tot ontsteking wordt gebracht en de kogel uit de loop schiet. Elke kogel weegt maar liefst 28 gram, een heel gewicht dat elke keer uit de loop schiet in de hoop dat de vogel vol geraakt wordt.
'De geweren kunnen tot wel 1,5 kilometer ver schieten, vergis je niet. Toen de spelen nog op de oude locatie aan de Greffelinkallee waren en we nog geen kogelvanger hadden, kwam het geregeld voor dat er bij Bernhard Heersink gaten in de dakpannen waren geschoten. De familie Heersink woonde aan de Hessenweg, dus dat was wel een heel eind weg. We hadden een voorraadje dakpannen aangelegd van hetzelfde model als zij hadden. Dan gingen we er heen, klommen het dak op en dan vervingen we de dakpannen. De meegebrachte fles jenever maakten we dan met z'n allen ook weer half op. Dat waren gezellige avonden,' lacht Bennie. En de andere kogels liggen nog rustig in het bos op de Hummelse hei.
Om de 50 à 60 schoten moeten de geweren worden schoongemaakt. Door de hitte die ontstaat moeten resten van de kogel en het kruit uit de loop verwijderd worden. Elk geweer heeft een andere kleur, zodat de mannen ze uit elkaar kunnen houden.
Een enkele keer regende het zo hard dat het vogelschieten moest worden afgelast. Het was te vochtig en dan lukt het gewoon niet om het kruit tot ontsteking te brengen. De weersomstandigheden zijn dus ook van belang.
Er moeten veel kogels gemaakt worden, zo'n 1200 per jaar, want het vogelschieten is populair. In Keppel zijn er zo'n 120 schutters bij het volksfeest, in Drempt circa 200 schutters en in Hummelo ongeveer 250 schutters. Eerst was het uitsluitend een mannenaangelegenheid, maar al in de jaren zeventig en tachtig is het vogelschieten ook opengesteld voor vrouwen. Gelukkig gaan zelfs tradities met hun tijd mee, 'Alleen 't goeie van 't olde en 't beste van 't ni-je kan ons bekoren.' Ze werken nauw samen met de oversten van de schutters zodat het vogelschieten een vlot verloop heeft. Jammer dat in Hummelo de laatste jaren de romp van de vogel steeds verloot moest worden om een nieuwe koning of koningin aan te wijzen.

Hulde voor de gewerencommissie. De heren zorgen voor een veilig verloop van het vogelschieten. En met de oude geweren en wat daarbij hoort, dragen ze bij aan het traditionele karakter van het vogelschieten en van de volksfeesten. Ook het gieten van de kogels doen ze er bij, een niet alledaagse en arbeidsintensieve bezigheid. Op de kermis in Hummelo tussen al die keurige jasjes van de schutters in het groen, de ruiters in het rood, de oversten in een chique zwarte jas met hoed en de muziekvereniging in het blauw dragen de heren van de gewerencommissie slechts een blauwe stofjas. Die dragen ze zeer terecht met trots. Maar misschien wordt het tijd voor een mooi nieuw jasje, maar dan wel eentje die vies mag worden.

V.l.n.r. Jan te Slaa, Eb Schierboom, Bennie Janssen, Arie Makkink, Henk van Dijk.

-Yoga- -Tai-Chi-Tao- -Energetische healing-

Francis Arntz

Zomerweg 3
6984 AB Doesburg

0313 471386
francis@kombijjezelf.nl

www.kombijjezelf.nl

AUTOBEDRIJF OVERBEEK
BOVAG

Verkoop nieuwe en gebruikte auto's
Reparatie
Onderhoud en schadeherstel
APK keuringsstation
Airco service
Total tankstation

Dorpsstraat 4 – 6999 AC – Hummelo – tel. 0314-381674
info@autobedrijfoverbeek.nl www.autobedrijfoverbeek.nl

LENSINK REISBURO

www.reisburolensink.nl
Al 20 jaar;vertrouwd-betrouwbaar-service-kennis

zoek & boek online!

Meipoortstraat 53, Doesburg
Tel: 0313 472828
Email: info@reisburolensink.nl

VIKING

www.vikingoutdoor.nl
Beleef de gezelligste dag in Doesburg o.a.:

City Games, Sloepvaren, Steppen,
Abseilen Martini toren en veel meer!

Meipoortstraat 55, Doesburg
Tel: 0313 472828
Email:info@vikingoutdoor.nl

KERMEX
EVENT CATERING

MET ADVIES & SERVICE VOOR UW EVENT

HOOGWAARDIGE • EVENEMENTENCATERING
FESTIVALCATERING • PARTYCATERING

TEL. 06 20 27 97 17 • WWW.KERMEX.NL

Kaarsenmakerij Bronkhorst

Uilenhoek 1, Bronkhorst

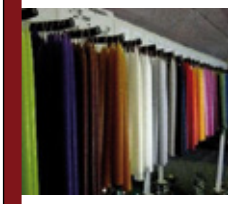

Welkom in onze kaarsenmakerij.
Zie hoe de kaarsen gemaakt worden.
Laat u verrassen door de mooie plek
en bijzondere cadeau artikelen.
Open woensdag t/m zondag 10-17

www.kaarsenmakerijbronkhorst.nl

Tekst: Jeroen te Lindert
Foto: Wim van Hof

van de notaris

Ontgaan of ontduiken

Mr. Jeroen te Lindert (45) is notaris te Doesburg. In zijn vrije tijd is hij zanger/pianist in een jaren 50 rock-'n-rollband.

Doodgaan en belasting betalen, ook wel de enige twee zekerheden in het leven. Maar ook bij zekerheden legt niet iedereen zich zomaar neer. Dat zal bij het doodgaan uiteindelijk nog wel lukken, maar hele volksstammen zijn voortdurend bezig met het zoeken naar manieren om allerhande fiscale heffingen tot een minimum te beperken.

Anderzijds is onze wetgever voortdurend bezig om allerlei ontwijkingsmogelijkheden te bestrijden en mazen in de fiscale wetgeving te dichten. Dit zorgt voor een inmiddels bijzonder omvangrijke en ingewikkelde fiscale wetgeving. Het is nu eenmaal lastig om alle mogelijke praktijkvarianten in enkele artikelen kale tekst te vangen.

Overigens is tegen het *ontgaan* van belasting geen enkel bezwaar. Men mag gebruik maken van alle mogelijkheden die er zijn. Verwar ontgaan echter niet met *ontduiken*. Hierbij speelt het leerstuk van de zogenaamde 'fraus legis' een rol: een begrip dat aangeeft dat volgens de Hoge Raad sprake is van misbruik indien een constructie is opgezet, strijdig met 'doel en de strekking' van de wet, en daarnaast enkel en alleen met als doel het ontgaan van fiscale heffing.

In vrijwel elke regeling bestaat echter een flink grijs gebied. Zo mag iedereen verhuizen naar België, ook om fiscale redenen, maar dan moet u wel echt verhuizen en niet alleen zo nu en dan even de grens over rijden. En als u een woonhuis overdraagt, betaalt u 2% overdrachtsbelasting en bij overige onroerende zaken 6%. Maar ja, is uw verbouwde kantoorvilla met woonbestemming wel echt een woonhuis? Wie zich in een aangifte op een bepaald standpunt stelt, dient in ieder geval een 'pleitbaar standpunt' te hebben. In dat geval legt de rechter namelijk over het algemeen geen boete op wanneer een constructie of standpunt wordt afgekeurd. Zo niet, dan krijgt u niet alleen alsnog de heffing maar eventueel ook nog een boete (oplopend tot 100%!).

Een cliënt in het westen van het land kreeg het advies om maar naar Curaçao te verhuizen omdat hij een grote schenking wilde doen aan zijn kinderen. Volgens de fiscus had cliënt echter zijn duurzame betrekkingen met Nederland helemaal niet verbroken. Alles wees erop dat het centrum van zijn leven zich nog altijd in Nederland afspeelde en niet in Curaçao. De man probeerde vervolgens nog de betreffende schenking terug te draaien met een beroep op dwaling, want ja, als hij dat vooraf had geweten, dan had hij de schenking nooit gedaan. De rechtbank verwerpt vervolgens dit beroep. De man had moeten weten dat heffing zeer voor de hand lag en heeft dat risico zelf genomen. Maar niet getreurd: de schenker mocht van groot geluk spreken, want een boete bleef hem bespaard. De aanslag bleef beperkt tot € 20.000.000 (!).

Het is verstandig om ook uw testament zo nu en dan eens met een fiscaal oog te (laten) bezien. De wet biedt nog altijd vele mogelijkheden om met name erfbelasting te voorkomen of tot een minimum te beperken. Het huidige wettelijke erfrecht is erop gericht dat voor velen het maken van een testament civielrechtelijk niet meer nodig zou zijn. Maar u begrijpt dat dit wettelijke systeem fiscaal gezien zelden de meest voordelige is. En zoals u nu weet: ontduiken is verboden, maar ontgaan hoogstens een uitdaging.

Altijd een scherpe prijs bij Schel Bedrijfswagens

In vijf jaar heeft Schel Bedrijfswagens naamsbekendheid opgebouwd in de regio en ver daarbuiten.
'Als iemand in de Randstad op korte termijn een bedrijfswagen nodig heeft, lukt dat lokaal niet altijd. Wij kunnen binnen 24 uur leveren. Vandaag besteld, is morgen rijden.'

Sinds eind 2017 staat het terrein achter het pand van Schel vol met bedrijfsbussen en bestelwagens. 'We hebben er standaard zo'n 100 op voorraad. De klant oriënteert zich vaak via onze website, vraagt online een offerte aan en komt vervolgens naar ons toe voor een proefrit en de aankoop. En regelmatig komen ze niet eens en geven ze telefonisch of per e-mail al akkoord', legt Tristan Schel uit. Vijf jaar geleden startte het Angerlose garagebedrijf met de verkoop en reparatie van bedrijfswagens. Sindsdien trekken ze ook klanten buiten de regio aan. 'We leveren ook aan klanten uit de Randstad. Als iemand daar op korte termijn een bedrijfswagen nodig heeft, lukt

Totaalaanbod
Morgen een nieuwe bedrijfswagen nodig? Vandaag besteld, is morgen rijden.

Bekijk ons filmpje op www.schelbedrijfswagens.nl om een indruk te krijgen van het totaalaanbod.

De voordelen van Schel Bedrijfswagens op een rij:

- Groot aanbod
- Snelle levering, binnen 24 uur
- Volledig op maat gemaakt
- Scherpe prijs

dat lokaal niet altijd. Wij kunnen binnen 24 uur leveren en dat praat zich rond. Mond-tot-mondreclame is voor ons erg belangrijk', zegt Ionno Kuster die samen met Tristan verantwoordelijk is voor de verkoop binnen het bedrijf.

Levering binnen 24 uur

Een groot aanbod, snelle levering – indien gewenst binnen 24 uur – volledig op maat gemaakt en een scherpe prijs. Dat is de kracht van Tristan en Ionno en hun team. 'We kunnen alle merken leveren en kunnen door onze goede contacten ook auto's uit Duitsland en andere Europese landen halen. We zijn niet merkafhankelijk. We hebben veel bedrijfswagens van Peugeot, Citroën, Ford en Renault op voorraad. Daar is simpelweg veel vraag naar. Maar zoekt de klant een ander merk, dan gaan we voor hem op zoek.' Alle bedrijfswagens die Tristan en Ionno verkopen zijn nieuw of jong gebruikt. 'Omdat we een scherpe prijs hanteren, kiest de klant uiteindelijk toch vaak voor een nieuwe wagen. Bovendien heb je dan ook het voordeel van de fabrieksgarantie.'

Financial lease

Nadat de klant een wagen heeft uitgezocht, kunnen de monteurs van Schel de bedrijfswagen volledig op maat aanpassen. 'We doen zoveel mogelijk zelf. Dan moet je denken aan houten inrichtingen, wandbetimmeringen, navigatie inbouwen en imperials plaatsen. Moet de wagen geschikt zijn voor rolstoelgebruik? Dan passen we dat aan. Wil de klant glaslookpanelen? Dan regelen we dat. En daarnaast garanderen we natuurlijk de beste prijs. Dat bepaalt in eerste instantie toch de keuze', stelt Tristan. Heeft de klant zijn bedrijfswagen eenmaal aangekocht, dan kan Schel Bedrijfswagens ook nog een financiering of een verzekering aanbieden. Ionno: 'In maximaal zes jaar ben je dan na afbetaling eigenaar van de wagen. Deze betalingsvorm biedt veel voordelen want je kunt altijd tussentijds aflossen en je maandbedrag is bovendien deels aftrekbaar.'

Schel Bedrijfwagens B.V.
De Koppeling 1A
6986 CS Angerlo
T: 0313 - 49 07 62
M: info@schelbedrijfwagens.nl
I: www.schelbedrijfswagens.nl
Volg ons op Facebook en Instagram

Samenstelling: Mirelle Smeitink en Marije ten Zijthoff
Foto's: collectie Mirelle Smeitink en Rinus G.M. Rabeling

Van links naar rechts:
Bovenste rij: Mark Jansen, Jan Willem Holleman, Laurens Jansen, Ary van der Winden, Irma Smeitink, Juf Meta Schoenmaker;
Middelste rij boven: Vincent van den Broek, Klaas Timmermans, Erik Nieuwenhuisen, onbekend, Mirelle Smeitink, Bastiaan Bolt, Gerbert Dolman;
Middelste rij onder: Noortje Lourens, Victor van den Broek, Ilse Kemperman, Marije ten Zijthoff, Miranda Hagen, Ellen Jeninga;
Onderste rij: Marijn de Vries, Bram Eggink, Everdien van Zadelhoff, Leontien Meerbeek, Ingrid Gidding, Fabian Tuender.

Klasgenoten van toen, wat is er van hen geworden?

Op verjaardagen komt het nogal eens aan de orde: Weet je nog wel, vroeger op school? En zijn er vragen als: Hoe zou het toch met hem of haar zijn? Dit keer ontmoeten we in deze rubriek de kleuterklas van Juf Meta Schoenmaker van de Van Pallandt kleuterschool in Laag-Keppel in 1984. De 'school in het bos' aan de Jan de Jagerlaan is nu bij velen bekend als de locatie van 'de Warande', het centrum voor stinzenplanten.

MARK JANSEN (1977)
'Ik ben Mark Jansen en woonde in 1984 aan de Groeneweg in Hummelo. In de tijd van de kleuterschool was Jan Willem Holleman mijn beste kameraad. We zijn nog steeds bevriend. Ik ben in Hummelo blijven wonen. We hebben een heerlijk huis aan de Groeneweg. Ik ben getrouwd met Gerda en

samen hebben we vier kinderen, Anne van 11, Isa van 10, Rinze van 8 en Melle van 2 jaar oud. Na de lagere school in Hummelo ben ik naar het AOC in Doetinchem gegaan. Momenteel ben ik werkzaam bij de kunststof kozijnen-afdeling van Cecar Kozijnen, een onderdeel van Wopereis BV in Doetinchem. Ik herinner me de tijd op de kleuterschool als lekker onbezorgd. Heerlijk buiten spelen en met skelters en karren kon je lekker heen en weer knappen. Kortom een super tijd!'

ARY VAN DER WINDEN (1977)

'Ten tijde van de klassenfoto woonde ik in Hoog-Keppel en speelde ik vaak met Laurens Jansen. Ik heb in Wehl en Hoog-Keppel gewoond. Inmiddels woon ik in Laag-Keppel.
Na de basisschool en het voortgezet onderwijs ben ik naar het mbo gegaan. Ik ben nu werkzaam in de metaal. Ik heb met niemand van vroeger nog contact. Van mijn tijd op de kleuterschool weet ik nog dat ik heerlijk kon spelen op het schoolplein.'

IRMA SMEITINK (1978)

'De Van Pallandtschool was in 1984 voor mij de eerste kennismaking met school in Hummelo. Kort daarvoor was ik met mijn ouders vanuit Drempt verhuisd naar de Zuylenkamp 35 in Hummelo. Veel weet ik niet meer van de kleutertijd, maar de omgeving van deze kleuterschool heeft indruk gemaakt. Zo mooi midden in het bos met de Kabouterbult, die ik mede door de spreekbeurt van Bastiaan Bolt op De Woordhof in groep 7 (met passie voor kabouters) niet meer zal vergeten. Met velen heb ik mijn lagere schooltijd in de klas gezeten op De Woordhof. Het was leuk om de anderen weer te treffen tijdens de avondvierdaagse of bij gymles in Hoog-Keppel.
Na De Woordhof ben ik naar het Ludger gegaan en heb daar zowel de mavo als de havo afgerond. In mijn schooltijd heb ik veel gevolleybald samen met Mirelle en Marije. Tijdens mijn studie aan de Hotel Management School in Leeuwarden ben ik velen echter uit het oog verloren. Bij het afstuderen en kort daarna ben ik weer thuis komen wonen bij mijn ouders in Hummelo, die er overigens nog steeds wonen. In 2004 ben ik verhuisd naar Enschede. Hier woon ik inmiddels al weer bijna 14 jaar samen met René. De horeca heb ik al weer negen jaar verlaten en ik werk nu voor een grote zorgverzekeringsmaatschappij op de afdeling klantenservice.'

JUF META SCHOENMAKER

'Ik heb heel leuke en goede herinneringen aan mijn tijd op de Van Pallandt kleuterschool in Laag-Keppel. Het was natuurlijk een unieke locatie aan de rand van het bos en met het grote plein en een stuk bos als speelplek.
We hadden ook een schoolhond 'Doeska' (de hond van mijn collega).
Met ingang van de Wet op het Basisonderwijs in 1985 hield de kleuterschool op te bestaan en ben ik naar basisschool De Bongerd in Hoog-Keppel gegaan. Ook daar heb ik met veel plezier gewerkt tot 2014 en nu ben ik alweer een aantal jaren met pensioen.'

VINCENT VAN DEN BROEK (1978)

'Ik ben Vincent van den Broek, geboren in Arnhem. Toen ik zes weken oud was, verhuisde ik met mijn ouders naar de Dorpsstraat in Laag-Keppel, waar ik nog een broer en twee zussen kreeg. Die zijn allemaal uitgevlogen. Mijn ouders wonen nog steeds in de Dorpsstraat. We hadden een klein klasje en alle jongens speelden met elkaar. Ik had niet echt een boezemvriend, maar speelde wel vaak met Sander Borger.
Na de basisschool heb ik mavo, havo en vwo gedaan. In Zeist heb ik op de Vrije Hogeschool gezeten en ging daarna door naar Utrecht, naar de Universiteit voor Humanistiek. Inmiddels werk ik op een grote melkveehouderij in Laag-Keppel, maar je kunt me ook nog steeds in Utrecht vinden. Zo nu en dan heb ik nog steeds contact met oud-klasgenoten als ik ze in Hummelo of Keppel tegenkom. Juffrouw De Vries vond ik een hele lieve juf en het is me zelfs gelukt om haar een keer uit te nodigen voor een kopje thee bij mijn ouders thuis.'

KLAAS TIMMERMANS (1979)

'Jammer dat het tv-programma 'De mooiste jongen van de klas' niet bestaat, want anders was dat bij uitstek het tweede jongetje van links op de tweede rij van boven geweest: Klaas Timmermans uit Hummelo. Ik speelde veel met buurtkinderen, waaronder Erik Nieuwenhuisen.
In 2005 verruilde ik het vertrouwde Hummelo voor Doetinchem en woon daar nog steeds samen met mijn vrouw en drie kinderen.
Mijn hoogst genoten opleiding is bedrijfskunde en momenteel ben ik, als hoofd werkvoorbereider, werkzaam bij Strukton Rail Equipment.
Nu ik in de regio woon en werk, kom ik regelmatig klasgenootjes van toentertijd tegen en uiteraard houdt social media me ook op de hoogte van hetgeen zich bij menigeen afspeelt.
Wat me zeker nog wel is bijgebleven, is de bosrijke omgeving van de kleuterschool en dat we ons als kleuters omtoverden tot ware neushoorns door stekeltjes van de struiken op het schoolplein op onze neuzen te plakken. Al met al heb ik een ontzettend leuke tijd gehad op de kleuterschool.'

ERIK NIEUWENHUISEN (1979)

'Momenteel woon ik in de grote stad Den Haag en besef ik hoe mooi dat schooltje in de bossen eigenlijk was. Een broedplek voor creatieve geesten en toch ook in zekere zin de grondlegger voor mijn latere carrière. Want, samen met Bastiaan, Marijn, Klaas, Mark en Jan Willem, hebben we daar menige speelkarren in de pauzes uit elkaar gesleuteld en omgetoverd tot A-team wagens en geleerd creatieve oplossingen te vinden (vooral voor dingen die niet mochten van de juf).
Ik doe nu in feite niets anders, maar dan met gitaren. Ik werk als ingenieur bij Aristides Guitars in Haarlem waar van mij nog steeds dat oplossend vermogen, creativiteit, een vleugje Hummelse bos-romantiek en Achterhoekse nuchterheid wordt verlangd.
Met Bastiaan ben ik nog steeds dikke maatjes en we drinken af en toe samen een pilsje ongeacht de locatie van onze huidige avonturen. Het gaat jullie allen goed hoop ik!'

MIRELLE SMEITINK (1978)

'Toen Marije en ik gevraagd werden om onze oud-klasgenoten op te sporen voor dit artikel dachten we, dit doen we even. Na enkele gezellige avonden is het ons uiteindelijk (bijna) gelukt de klas compleet te krijgen!

AVIKO®

Als het goed is komt het uit
Keppel en Omstreken

Het vakmanschap dat past bij uw wensen

DE VRIES
TIMMER- EN AANNEMERSBEDRIJF

Zelhemseweg 14, 6999 DN Hummelo
T : 0314 - 38 12 48 www.devrieshummelo.nl

› AUTORUIT VERVANGEN
› STERREPARATIE
› VOORRUIT POLIJSTEN*
› KENTEKEN GRAVEREN
› AIRCOSERVICE*

GlasGarage.nl
Specialist in autoruiten!

Autoruit stuk?

Autobedrijf Melgers
Hoge Wesselink 2
7221 CJ Steenderen
Tel. (0575) 451974

› GLASGARAGE. SNEL EN ALTIJD IN DE BUURT!
Autoruit stuk? Haast? Met ruim 80 vestigingen is er altijd een GlasGarage bij u in de buurt die u razendsnel helpt! En doet dat tegen de laagste kosten voor u. Bovendien krijgt u levenslange garantie en zijn er doorlopend leuke acties. Vraag ernaar bij de vestiging bij u in de buurt of kijk op onze website.

M. LEISINK
BOUWONDERNEMING
TIMMERWERKEN - VERBOUW - ONDERHOUD

Strengsche Veld 25
6996 DK Drempt
T 06 - 12 99 60 05
E maurice@leisinkbouw.nl
I www.leisinkbouw.nl

Vroeger, toen ik op de Van Pallandtschool zat, woonde ik aan de A.G. Noijweg in Hoog-Keppel. In mijn herinnering speelde ik met Everdien, Leantien en Vincent, ook nog in onze Bongerdtijd. Na De Bongerd ben ik naar de mavo in Doesburg gegaan en daarna naar het Graafschap College in Doetinchem. Tegenwoordig ben ik werkzaam bij de gemeente Bronckhorst.
Irma en Marije kwam ik weer tegen bij het volleyballen. Dit doe ik overigens nog steeds. Vanaf 2000 woon ik in Hummelo met Rudi, samen hebben wij twee zoontjes.
Met Marije heb ik nog steeds contact. Onze kinderen zitten nu bij elkaar in de klas, hoe leuk! Een enkele keer kom ik nog oud-klasgenoten tegen. Goed om te horen hoe het iedereen is vergaan.'

BASTIAAN BOLT (1979)

'Ik woonde aan de Keppelseweg in Hummelo. Mijn vaste maatjes waren Gerbert en Erik. Met Erik heb ik nog regelmatig contact, met Gerbert heel af en toe. Na de basisschool en middelbare school (Ludger) ben ik naar het Koninklijk Instituut voor de Marine gegaan voor de officiersopleiding. Deze heb ik in 2002 afgerond en ik werk nog steeds met veel plezier voor de Koninklijke Marine. Hierdoor heb ik behoorlijk wat van de wereld gezien en ben nog steeds vaak weg. Inmiddels ben ik getrouwd met Esther. We hebben drie jaar op Sint Maarten gewoond, waar onze dochter en zoon zijn geboren. Per september zal ik, ook voor de Koninklijke Marine, drie jaar in het Verenigd Koninkrijk zitten.
De kleuterschool herinner ik me bijna als de dag van gisteren: speelkwartier, met van die onwijs gave karren, zelf door het bos naar school fietsen en terug, Sinterklaas die te paard in de sneeuw over het bospad aan kwam rijden.
Ik herinner me ook een anekdote met een juf die stage liep. In mijn herinnering was het een mooie juf en ze legde ons iets uit over breien of zoiets. Zij vertelde dat ze zelf bezig was met een breiwerk, maar dat ze er nog niet uit was of het een trui of een minirok moest worden. Ogenblikkelijk en met gedeeld enthousiasme schreeuwde alle jongens met schuim op hun mond: minirok!'

GERBERT DOLMAN (1979)

'Ik ben opgegroeid aan de Sliekstraat in Hummelo. Daar wonen mijn ouders en broer nog steeds. Zelf woon ik nu samen met Inèz in Ulft. Na de mavo op het Ulenhof heb ik mts en hts bouwkunde gedaan. Nu werk ik als tekenaar bij een staalconstructiebedrijf.
Van de Van Pallandtschool weet ik niet zo gek veel meer. Ik speelde toen al wel geregeld met Bastiaan, ook met Klaas en Erik maar dat kan ook later op De Woordhof zijn geweest. Weet nog wel dat we toen op een gegeven moment smurfensnot (wasmiddel/shampoo in een zakje) mee naar school namen. Dat zakje ging dan natuurlijk een keertje kapot...
Het is altijd leuk om, soms heel onverwacht, mensen uit die tijd tegen te komen. Zo ben ik op Bastiaans bruiloft geweest. Klaas zie ik nog weleens met veldtoertochten en met Mark zit ik in het kermisbestuur van Hummelo.'

NOOR LOURENS (1979)

'Mijn naam is Noortje Lourens tegenwoordig echter beter bekend als Noor. Ik was vier jaar oud ten tijde van deze klassenfoto. Ik woonde in Hummelo en daar heb ik gewoond totdat ik ging studeren in 1998. Ik heb mooie herinneringen aan de Van Pallandt kleuterschool, in het bos. Wat ik me goed kan herinneren zijn de juffen natuurlijk (streng waar nodig, maar ook erg toegewijd en lief) en het spelen met de karren op het plein en in het bos en met de waterbak in het klaslokaal. Uiteraard besefte ik toen nog niet wat een unieke ervaring dit was op zo'n kleuterschool. Nu ik zelf kinderen heb in de stad denk ik nog wel eens met weemoed terug aan hoe prachtig wij het daar hadden, tussen de bomen in zo'n sfeervol pand, en met kleine klassen. Maar ja 'vroeger is alles beter' (begint dat nu al?). Alhoewel, er was vast geen voor- en naschoolse opvang en ik kon er ook niet zelf naar toe lopen.
Mijn vriendinnen waren destijds (al) Ilse Kemperman en Ellen Jeninga. Maar ik kan me ook nog heel goed herinneren dat ik een zware kleuterverliefdheid had op Bram Eggink. We schreven elkaar zelfs liefdestekeningen, dus ik ging ook regelmatig spelen op De Drieslag.
Een andere herinnering is samen met Victor van den Broek, ook een goed vriendje. Hij vond het op een zekere dag een goed idee om mijn coupe een beetje bij te punten (lees: een hele hap eruit). Hoewel het mij niet leek te deren, weet ik nog als de dag van gisteren dat hij door juffrouw Schoenmaker 'in zijn nekvel werd gegrepen' en op de gang werd gezet. Ik vond het maar zielig, we hadden toch slechts kappertje gespeeld? Of dat ook zijn roeping is geworden, geen idee.
Na mijn middelbare schoolperiode ben ik gaan studeren in Utrecht. Ik heb daar mijn studies Bestuurskunde en Nederlands Recht afgerond. Daarvoor heb ik ook acht maanden stage gelopen in Melbourne (Australië), een ervaring om nooit te vergeten en samen met Ellen (Jeninga) ook nog een prachtige rondreis gemaakt. Met Ellen en Ilse ben ik nog steeds heel goed bevriend (en ook Annet Maandag en Charis Rooda, maar die zaten nog niet in deze klas). We hebben in de loop der jaren vele trips gemaakt (onder andere naar Ellen die telkens ergens anders woonde) en heel veel samen meegemaakt. Wij gaan zelfs nog terug tot de peuterklas. Als ik dit wel eens in 'het Westen' vertel vindt men dat altijd heel erg bijzonder, zo'n lange vriendschap. Het is me dus ook heel dierbaar.
Na mijn studies ben ik gaan werken als consultant op het gebied van organisatieverandering en -ontwikkeling, strategie, samenwerking etc. In die tijd heb ik ook twee boeken geschreven. Dit werk heb ik zo'n negen jaar gedaan. In 2015 ben ik gaan werken bij de Erasmus Universiteit, waar ik momenteel hr-directeur a.i. ben.
Tijdens mijn studie heb ik Robin leren kennen en zijn we nog even blijven wonen in Utrecht. Vanwege zijn baan als advocaat zijn we vervolgens verhuisd naar Den Haag, waar we in de acht jaar dat we daar gewoond hebben twee prachtige dochters hebben gekregen: Josephine en Frederique, nu zes en drie jaar oud. Inmiddels zijn we alweer een paar jaar terug in Utrecht, waar we naar volle tevredenheid wonen in het leuke Oog in Al.
Maar zoals gezegd, de Achterhoekse roots zijn sterk. Niet alleen heb ik nog een hechte vriendinnengroep uit die tijd, maar ik kom ook nog graag terug op mijn geboortegrond om even lekker te onthaasten. Wie weet... ooit een mooi boerderijtje!'

VICTOR VAN DEN BROEK (1980)

'Ten tijde van de klassenfoto woonde ik in Laag-Keppel. Ik zat in een vriendinnenclubje. Noortje was mijn grootste vriendin. Met haar speelde ik heel veel. Ik woon nu in Arnhem. Sinds 2008 ben ik getrouwd met Erik. Samen hebben we co-ouderschap afgestemd met de ouders van Stan (18). Stan heeft een begeleid wonen-traject in Arnhem. We ondersteunen hem in werk en wonen.
Ik ben re-integratiespecialist op het gebied van het begeleiden van jongeren en jongvolwassenen die te maken hebben met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH). Via Facebook heb ik nog contact met enkele oud-klasgenoten.
Ik kan mij niet zo heel veel herinneren uit die tijd. Wel weet ik dat het altijd lekker spelen was in de bossen van Laag-Keppel. Later ging ik zelfstandig op m'n fietsje naar school… Dat lukte want het was heel dicht bij huis.'

ILSE KEMPERMAN (1980)

'In de tijd van de kleuterschool woonde ik aan de Zutphenseweg in Hummelo. Van de school en de klas kan ik me weinig herinneren. Ik herinner me wel de speelpartijtjes met Noortje Lourens. Daar mochten we wèl smurfensnot maken. Maar ik was ook een beetje bang voor de 'grote lummels'; Noortje haar oudere broer en zus.
Ik ben op mijn 18de naar Groningen verhuisd om te studeren en woonde daar zeven jaar. Daarna woonde ik een jaar in Arnhem en zes jaar in Nijmegen om vervolgens naar Amsterdam te verhuizen waar ik twee jaar woonde. Nu woon ik in de Beemster (Noord-Holland) met mijn man Huib en zoon Bram. Sinds 2015 werk ik als communicatieadviseur. Sinds vorig jaar doe ik dat voor de gemeente Amsterdam.
Uit deze klas hebben Noor, Ellen en ik nog steeds veel contact.'

MARIJE TEN ZIJTHOFF (1978)

'Destijds woonde ik op Dorpsstraat 38 in Hummelo, naast de Welkoop. Tegenwoordig woon ik samen met Alec Lansink en onze drie kinderen in Hoog-Keppel.
Na de middelbare school (GSGD) ben ik naar de pabo in Doetinchem gegaan. Daarna heb een paar jaar in Drempt gewerkt op de Gildeschool. Naast mijn baan in Drempt heb ik een tijdje geschiedenis in Utrecht gestudeerd. Na een kort uitstapje naar het vmbo in Apeldoorn als leraar Nederlands en muziek ben ik weer teruggekeerd naar het basisonderwijs. Inmiddels werk ik al een lange tijd op een basisschool in Doetinchem.
Op de kleuterschool speelde ik vaak met Miranda Hagen en Leontine Brussen. Ik herinner mij nog dat Miranda en ik kappertje speelden op school. Blijkbaar was het resultaat niet om over naar huis te schrijven, want 's middags belde juf Schoenmaker met mijn moeder om te vertellen wat er met ons haar was gebeurd.
Na de kleutertijd splitste de klas zich op. Een deel ging naar De Woordhof en een deel naar De Bongerd. Mirelle kwam ik weer tegen toen ik ging volleyballen bij de Valken. Wij hebben sindsdien altijd contact gehouden.'

MIRANDA HAGEN (1978)

'Toen ik op de Van Pallandtschool zat, woonde ik aan de Zelhemseweg in Hummelo. Ik speelde vroeger veel met Marije

Marije ten Zijthoff en Mirelle Smeitink voor hun oude kleuterschool

ten Zijthoff en Leontine Brussen. Ik heb een fijne tijd gehad op deze kleuterschool!
Tegenwoordig woon ik samen met mijn man Henk Pul en mijn twee kinderen Lisanne (12) en Jordy (10) in Toldijk.
Na De Woordhof in Hummelo, ben ik naar de GSGD in Doetinchem gegaan en daarna naar het Graafschap College in Doetinchem. Na een aantal jaren in de administratie gewerkt te hebben, ben ik het slagersvak ingerold en heb lange tijd bij Keurslagerij De Worstepinne in Doesburg gewerkt. Hier heb ik nog regelmatig lekkere biefstukjes afgesneden voor mijn destijdse juf Schoenmaker.
Sinds kort, nadat ik besloten heb terug te gaan naar de administratie, ben ik werkzaam bij Roes Verreiker Verhuur in Didam.'

ELLEN JENINGA (1980)

'Toen ik in 1984 op de Van Pallandtschool in de kleuterklas zat, woonde ik op de Brinkenhorst in Hoog-Keppel. Mijn moeder bracht me er op de fiets naartoe, een mooie route over de Hessenweg en langs de Kabouterbult. In die tijd speelde ik veel met Mathijs van Dijk, Jinze de Klerk en Noortje Lourens. Op De Bongerd trok ik ook veel op met Jinze, maar ook met Ilse Kemperman, Charis Rooda en Annet Maandag. We gingen allemaal naar het St. Ludger College in Doetinchem en daar kwamen we Noortje ook weer tegen. We fietsten samen naar school en gingen als damesclub samen stappen en op vakantie. Ondanks dat we na het Ludger op andere plekken zijn gaan studeren, hebben we altijd contact gehouden en hebben we onlangs in De Hessencombinatie gestaan als de zandbakclub. Ik ben Biomedische Wetenschappen gaan studeren in Utrecht en heb hier ook mijn promotie-onderzoek gedaan in het Wilhelmina Kinderziekenhuis. Vervolgens heb ik een post-doc gedaan aan de universiteit in Lausanne (Zwitserland), waar ik bijna twee jaar heb gewoond en mijn Keppelse vriendinnetjes me op kwamen zoeken. In 2011 ben ik weer naar Utrecht gegaan en een opleiding tot laboratoriumspecialist klinische chemie gestart, die ik eind 2017 heb afgerond. In de tussentijd heb ik mijn man leren kennen en hebben we twee dochters gekregen (twee en drie jaar) en verwachten we in augustus ons derde kindje. Drie maanden geleden zijn we, na 20 jaar in Utrecht te hebben gewoond (met uitstappen naar het buitenland), naar Breukelen verhuisd.'

MARIJN DE VRIES (1979)

'Destijds woonde ik aan Het Ven in Hoog-Keppel. Mijn beste vriend was Erik Nieuwenhuisen. Ik heb later gewoond in Tilburg (studie), Breda, Zeist, Utrecht en woon nu in Bunnik. Ik heb technische bedrijfskunde op de Hogeschool Brabant gedaan en Business Studies aan de Universiteit van Tilburg. Ik heb twee zoons van drie en vijf jaar.
Nu ben ik ondernemer en heb een groothandel in souvenirs en daarnaast twee souvenirwinkels in Antwerpen en Brugge.'

BRAM EGGINK (1979)

'Toentertijd woonde ik aan de Zutphenseweg in Hummelo. Met plezier denk ik terug aan de school met de ruime speelplaats in het bos. Dat was de plek waar we met fietsjes met laadbakken ons naar hartenlust konden uitleven. Ik herinner me het naspelen van The A-team, waar we waarschijnlijk maar weinig bewegend beeld van hadden gezien. Het deuntje en de namen van de hoofdrolspelers kenden we, zodat we er een spannende tocht op het schoolterrein van konden maken. Bastiaan was volgens mij meestal B.A., Erik Hannibal en ik Murdock of Face.
Een mooie omgeving, de gelegenheid om te kunnen spelen, een lieve juffrouw, vriendjes en vriendinnetjes. Ik heb daar een fijne tijd gehad.
Na de schooltijd in Laag-Keppel gingen veel kinderen naar school in Hummelo. Toen ik een jaar of zeven was, verhuisde ik naar Zelhem. Ik vond het in het begin moeilijk om bij de 'concurrent' V.V. Zelhem te moeten gaan voetballen en H&K dus te verlaten. Voetbal speelde toen een grote rol in mijn prille leven. Ik ging op mijn twaalfde naar de GSGD in Doetinchem en kwam sommige oud-schoolgenoten uit Hummelo en Keppel weer tegen. Maar volgens mij zaten we niet meer bij elkaar in de klas. Ik ben na de havo in Amsterdam gaan studeren. Na verschillende studierichtingen te hebben geprobeerd, toch uitgekomen op de leraaropleiding maatschappijleer. Een familie van onderwijzers, vandaar. Ik ben nog een keer of zeven verhuisd, maar ik heb nu mijn vaste plek gevonden.
Tegenwoordig woon ik samen met mijn vrouw Chourouk, mijn dochter Leela van zes jaar en jongste dochter Ellah van 16 maanden in Amsterdam. Ik geef les in Amstelveen op het mbo College Amstelland. Het is een juridische opleiding waar ik het vak burgerschap geef.
Pas geleden ben ik nog bij mijn lieve, gastvrije tante Ank (toentertijd ook mijn buurvrouw) geweest. Een weekend in het mooie Hummelo voelt nog steeds als een beetje thuiskomen.'

EVERDIEN VAN ZADELHOFF (1978)

'In de kleuterschooltijd woonde ik aan de Eldrikseweg te Eldrik op de boerderij. Ik speelde vaak met Mirelle Smeitink. Ook met Vincent van den Broek en Laurens Janssen werd weleens gespeeld. Met Laurens reden we wel samen naar school, we woonden in dezelfde straat. Wat later in het eerste jaar werd er ook met Leantien gespeeld. Veel later in De Bongerdtijd was Marit van Ingen mijn hartsvriendin. Jammer genoeg heb ik nu met niemand meer contact.
Na De Bongerd ben ik naar de mavo in Doesburg gegaan. Toen die met een diploma op zak was afgerond ben ik naar het AOC Oost in Doetinchem gegaan. Ook die opleiding, zelfstandig beroepsbeoefenaar melkveehouderij, is in vier jaar met een diploma afgerond. Na het behalen van dat diploma heb ik eerst een tijdje overal en nergens gewerkt, niet goed wetende wat ik nou wilde. Na een tijdje liep ik tegen een binnendienst functie aan bij 'de Reca'. Laat dat nou perfect aansluiten bij mijn opleiding! Het is namelijk de rijdende supermarkt voor de rundveehouderij.
Na ruim 15 jaar werk ik er nog steeds. Intern wat wisselingen meegemaakt en een explosieve groei van het bedrijf. Inhoudelijk is de functie wat gewijzigd, heet nu customer service, maar nog steeds bij hetzelfde bedrijf Synerlogic en met veel plezier!
Tegenwoordig woon ik in Doetinchem samen met mijn vriend Bernd op De Huet. Ik vind het leuk om te handwerken en te hardlopen. Sinds kort heb ik er een nieuwe hobby bij, co-trainer bij hondenschool Consequent.'

Ambachtelijk ijs sinds 1997

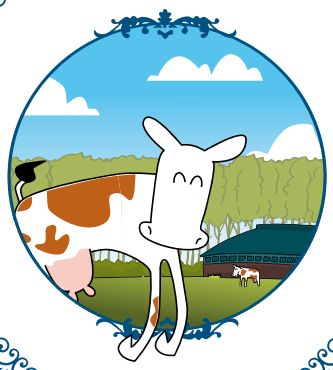

IJsboerderij 'De Steenoven'

200 smaken op maat
diverse ijskarren
rondleidingen
www.ijsvandesteenoven.nl

kapsalon Reintjes

Voor perfect verzorgd haar!

di-do-vr: 8.30 - 12.00 en 13.30 - 17.30 uur
za: 8.00 - 12.00 en 13.00 - 15.00 uur

Wij werken volgens afspraak: bel: 0575 - 45 22 20

Zutphen-Emmerikseweg 6 - 7227 DL Toldijk
www.kapsalonreintjes.nl

MEEDOEN IN BRONCKHORST

Vind op de website
activiteiten en informatie over:

Ontmoeting • Ondersteuning
Welzijn • Wonen • Zorg

Waar we mensen helpen
mee te doen in de maatschappij

www.meedoeninbronckhorst.nl

REBO ERA Makelaars

Woonhuis of herenhuis?

Vraag een gratis waarde-bepaling aan en je weet het direct!

Benieuwd naar de huidige waarde van je woning?

ERA REAL ESTATE NVM

(0314) 36 92 92 | www.rebo-eramakelaars.nl
Gratiswaardebepaling@rebogroep.nl

Uw verdriet kunnen wij niet wegnemen... wél de zorg van de uitvaart

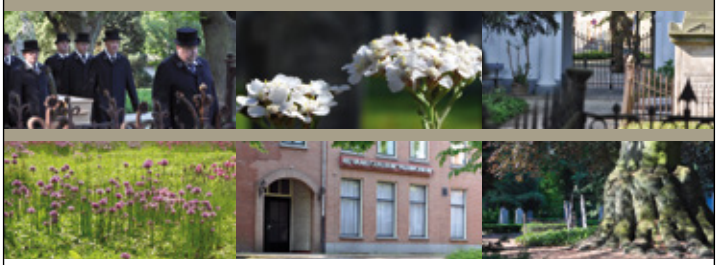

Dag en nacht bereikbaar via tel. 0313-474909
Het maakt niet uit of en waar u verzekerd bent.

Rouwcentrum: Meipoortstraat 74, Doesburg
Inlichtingen en adm.: Tel. 0313-475787 | info@patrimoniumdoesburg.nl

Uitvaartverzorging
Patrimonium Doesburg

(Iid Nardus)

www.patrimoniumdoesburg.nl

LEANTIEN MEERBEEK (1978)

'Ik heb fijne herinneringen aan de Van Pallandtschool; een leuke kleine school in een bosrijke omgeving. Ik speelde veel met Mirelle Smeitink en Everdien van Zadelhoff.
Ik vond het kennelijk zo leuk op school dat ik moest huilen toen mijn moeder mij vertelde dat ik niet naar school hoefde in verband met de herfstvakantie. Ik stond op maandagmorgen aangekleed en wel bij haar bed, klaar om te gaan…
Na de kleuterschool ben ik naar De Woordhof in Hummelo gegaan. Vanaf groep 6 ging ik naar De Bongerd in Hoog-Keppel. Opnieuw zat ik bij Mirelle en Everdien in de klas en speelden we samen. Na onze verhuizing naar Doetinchem in 1989 (halverwege groep 7) is het contact verwaterd.
Na de middelbare school op het Ulenhof College te Doetinchem, heb ik de opleiding DGO Agogisch Werk (op een zo deskundig mogelijke manier begeleiden van mensen en groepen in hun psycho-sociale ontwikkeling) voltooid. Omdat dit werk toch niet was wat ik ervan had verwacht/gehoopt, heb ik alsnog de opleidingen hbo Office Management en Nima-A Communicatie gevolgd en werk ik nu bijna 12,5 jaar met veel plezier als directie-secretaresse op het hoofdkantoor van ALDI in Groenlo.
Ik ben 20 jaar samen met Ramon en wij wonen in Halle. In mijn vrije tijd wandel ik graag met de hond, loop ik hard en teken en lees ik graag.'

INGRID GIDDING (1979)

'Ik woonde in Langerak aan de Keppelseweg tegenover zalencentrum 'De Veldhoen'. Ik woon nu al jaren op Dichteren in Doetinchem. Ik heb twee kindjes, een meisje en een jongetje. Een paar jaar geleden ben ik gescheiden en sinds een aantal maanden heb ik een nieuwe relatie.
Ik heb Marketing & Communicatie gestudeerd, heb zeven jaar een eigen onderneming gehad maar verloor het plezier hierin. Vervolgens ben ik aan het werk gegaan als accountmanager/media adviseur bij de Koninklijke BDU Uitgeverij.
Op de kleuterschool speelde ik (voor zover ik me herinner) vaak met Miranda Hagen, Leontine Brussen, Irma Smeitink en Marije ten Zijthoff. Ik herinner me juf Schoenmaker als een zeer lieve vrouw.
Ik heb geen contact meer met iemand van deze klas. Wanneer we elkaar ergens zien dan praten we wel meteen even gezellig bij.'

FABIAN TUENDER (1979)

'Toen deze klassenfoto gemaakt werd woonde ik aan de Laarstraat in Hummelo. Na de basisschool heb ik de opleiding elektrotechniek gedaan en in de tijd dat computers net opkwamen ben ik toen verder gegaan in de technische informatica. Na mijn studie ben ik bij mijn stagebedrijf Nedcon in Doetinchem gebleven en daar ben ik nu 18 jaar later manager IT. In die tijd ben ik ook verhuisd van Hummelo naar Doetinchem waar ik nu woon samen met mijn vrouw en twee dochters (twee en acht).
Van mijn kleutertijd kan ik mij weinig duidelijk herinneren, alleen dat het leuk spelen was op het schoolplein en dat we eens bezoek kregen van militairen die oefenden in de buurt. Dat was heel indrukwekkend.'

Het interieur van de Van Pallandt kleuterschool omstreeks 1980

Tekst: Ceciel Bremer
Foto's: Willemijn Roeland-de Vries, Ceciel Bremer

'We zijn op missie en dit lijkt nog maar het begin'

Een theatervoorstelling over het gevecht tegen PTSS

Gijs Pelgrom uit Voor-Drempt is drummer van de band 7even Bridges. De bijna volledige Achterhoekse formatie toert al anderhalf jaar door de Nederlandse theaters om het verhaal van operatieassistent chirurgie Erik Krikke muzikaal te ondersteunen in de voorstelling Operatie Geslaagd.

Op een zonovergoten ochtend ontmoet ik Gijs en hoofdpersoon Erik in een bosrijke omgeving. Onder het genot van een cappuccino en een stuk appeltaart begint Gijs het verhaal te vertellen dat hij zelf eigenlijk nog maar nauwelijks kan geloven maar wat inmiddels hele serieuze vormen heeft aangenomen. 'We spelen met deze voorstelling van Amsterdam tot Winterswijk en van Sneek tot Eindhoven en ook in theaterseizoen 2019/2020 gaat deze missie door, niet te geloven toch? Ik speel drums vanaf mijn vijftiende. Mijn muziekleraar adviseerde mij bij een bandje te gaan, dan moest ik wel oefenen. Ik heb in een paar bandjes gespeeld. Na een jaar of tien werd ik drummer bij de band Silhouette. Met deze groep speelden we lange tijd op kermissen, tentfeesten en in heel wat Achterhoekse discotheken. Een mooie tijd maar naarmate we ouder werden, merkten we dat die feesten niet langer meer bij ons pasten. We stopten met optreden maar bleven samen muziek maken. Muziek vormt de basis van onze vriendschap en we wisten zeker dat we dat wilden blijven doen. Bas, een van

de bandleden, stelde op een gegeven moment voor om het theater in te gaan. Daar maak je echt contact met het publiek en staat de muziek centraal', vertelt de 44-jarige Dremptenaar.

Helperiode

En zo geschiedde. Silhouette ging het theater in. Totdat bandlid Bas zijn medebandleden twee zomers geleden voorstelde aan ex-militair Erik Krikke uit Steenwijk die hij via zijn werk kende, waar hij ook de liefde voor muziek mee deelde en een nauwe vriendschap mee had opgebouwd. Die ontmoeting vormde de basis van de nieuwe koers van de band en zorgde ervoor dat ze sinds vorig jaar ineens landelijke bekendheid kregen. Maar daarover straks meer. Eerst vertelt Erik Krikke (41) zijn verhaal: 'Ik heb op mijn achttiende mijn dienstplicht vervuld bij de geneeskundige troepen en ben daar gebleven. Ik heb daar echt een toptijd gehad. Kon op mijn fietsje naar mijn werk in Havelte en heb daar gewerkt in een gezondheidscentrum van de kazerne. Ik was het type: nergens bang voor, niet lullen maar poetsen. Dus toen mijn leidinggevende mij op mijn zevenentwintigste zei 'je moet eens een keer wat anders gaan doen, ga eens meekijken in een operatiekamer', deed ik dat. Ik heb een opleiding gevolgd in het burgerziekenhuis in Assen. Orthopedie, het echte werk. Dat leek me wel wat. Ik ben niet vies van een beetje bloed. En van daaruit werd ik als operatieassistent in 2007 uitgezonden naar Afghanistan.' Na een korte pauze vat Erik zijn uitzending in één zin samen: 'Daar heb ik een helperiode meegemaakt.'

Heel hard onderuit

Toen hij terugkeerde van zijn missie sprak Erik thuis met zijn vrouw niet over de gebeurtenissen die hij had meegemaakt, ook al lieten de herinneringen hem vooral 's nachts niet los. 'Ik zag dat mijn collega's zich staande hadden weten te houden, dan kon ik dat ook', dacht hij toen. Sterker nog, hij verliet Defensie om te gaan werken in de medische industrie. 'Dat was een vlucht, een onderneming opstarten kost tijd en vreet energie. Dan had ik in ieder geval geen tijd om na te denken over Afghanistan', realiseert hij zich nu. Pas zes jaar later komt Erik zichzelf tegen en gaat hij naar eigen zeggen 'heel hard onderuit'. Via Defensie schakelt hij de hulp in van een psycholoog maar aanvankelijk ging het alleen maar slechter met de ex-militair. Alle ellende die hij bijna zeven jaar lang in zijn hoofd had gestopt, moest eruit en dat kwam er in één keer uit. Het dieptepunt van zijn depressie bereikt Erik in november 2014 toen hij op het punt stond om zichzelf van het leven te beroven. Een telefoontje aan Bas aan wie hij ooit flarden van zijn trauma had verteld en de belofte had gedaan dat als het heel slecht met hem ging, hij hem zou bellen, weerhield hem er uiteindelijk van zijn voorgenomen plan daadwerkelijk uit te voeren. Erik: 'Vanaf dat moment kon ik weer aan mezelf werken en aan mijn gezin.'

Vallen en weer opstaan

Praten en schrijven maakten onderdeel uit van Eriks therapie maar dat verliep aanvankelijk heel stroef. 'Het was één grote chaos in mijn hoofd. De psycholoog vroeg mij aan de hand van mijn dagboek van Afghanistan alles opnieuw op te schrijven wat ik had beleefd. In de tegenwoordige tijd en in de ik-vorm. Alles. Wat ik rook, wat ik voelde, wat ik zag. Na een paar weken zei hij: *'ik mag het misschien niet zeggen maar je schrijft wel lekker. En wat jij schrijft, is het universele verhaal van vallen en weer opstaan. Iedereen herkent zich in dit verhaal. Je moet hier iets mee doen.' Ik zag het totaal niet zitten en vond het al erg genoeg om alles opnieuw op te schrijven maar mijn psycholoog bleef maar aandringen. Ik had er zo genoeg van dat ik hem zei: ik stuur het op naar een bevriende journalist en als hij zegt dat het niks is, dan houd je erover op. Maar ik kreeg het vrij snel terug met een paar opmerkingen voor verbetering en inderdaad het advies om er wat mee te doen. Wie a zegt, moet ook b zeggen. Dus toen heb ik het een keer of 13 herschreven, een uitgever gezocht en mijn boek uitgebracht. Op dat moment was ik blij als er ook maar één iemand zou zeggen: ik heb er wat aan gehad.'*

Samen muziek maken

Op 1 april 2016 kwam Eriks boek 'Operatie Geslaagd' uit waarbij er in de voorverkoop al 800 exemplaren waren verkocht. En zijn wens kwam uit. Het boek kreeg redelijk snel bekendheid en tot op de dag van vandaag hoort hij nog steeds van lezers dat ze geraakt zijn door zijn verhaal. 'Dat is echt niet normaal. Dat had ik nooit durven dromen', zegt Erik verbaasd. In de periode dat het slecht met hem ging, maakte Erik vaak samen met zijn vriend Bas muziek in zijn studio. 'Liedjes die voor mij lading hadden, waar ik niet met droge ogen naar kon luisteren.' In die tijd stelde Bas al wel eens voor om iets te doen met muziek. Hij zei: *'dat boek dat je hebt geschreven gaat over jezelf kwetsbaar opstellen. Als je je echt wil laten zien in Nederland, moet je op het podium in het theater gaan staan. Dan geef je jezelf echt bloot. Dat gaan we doen. Ik heb een band.'*

Vanaf hier pakt Gijs het verhaal weer op. 'Bas had ons, zijn bandleden, al eens eerder die suggestie gedaan. Ik stond er heel open in. Het leek me wel interessant. Maar een aantal bandleden dacht: wat een zwaar onderwerp, laat ons toch gewoon lekker spelen. Op een gegeven moment heeft Bas Erik en de hele band bij hem thuis uitgenodigd zodat Erik zelf zijn verhaal aan ons kon vertellen. Het was een druilerige zondagmorgen in juni twee jaar geleden. Erik had voor de gelegenheid zijn camouflagepak aangetrokken en wachtte ons op bij de ingang. Dat maakte al indruk. Binnen vertelde hij zijn verhaal aan de hand van beeldmateriaal. Na ongeveer een half uur waren we allemaal om en stonden we in de muziekstudio van Bas de eerste liedjes te spelen. Dit verhaal moet verteld worden', vat Gijs zijn eerste ontmoeting met Erik samen. En daarmee viel alles op zijn plek. Erik ging vervolgens op zangles zodat alleen het script voor de theatervoorstelling nog ontbrak.

Humor

'We hadden het boek gelukkig als leidraad en dat *Fix you* van Coldplay erin moest, wisten we ook al. Daar bouwden we de rest omheen. Dat liedje draaiden we heel veel in Afghanistan. *When you try your best but you don't succeed…* Dat ene zinnetje zegt alles', zegt Erik overtuigd. Gijs heeft zich van begin af aan veel bemoeid met het script van de voorstelling. 'We hebben meer liedjes gezocht die lading hebben of die passen bij het verhaal. Met hulp van theaterprofessionals, maar vooral als groep hebben we alle registers opengetrokken op theatraal gebied. Erik en ik zochten naar de beste manier om het verhaal 'onder de huid' van de bezoekers te laten krui-

GB
Hekwerken en Omheiningen

Berendsen Omheiningen -

Berendsen Hekwerken -

Berendsen Aanhangwagens -

Berendsen Hekwerken

Verkoop en plaatsen verschillende soorten hekwerken, sierhekwerken, poorten en nog veel meer!

www.berendsenhekwerken.nl

Berendsen Omheiningen

Verkoop en plaatsen verschillende soorten omheiningen, afrasteringen, schuttingen en nog veel meer!

www.berendsenomheiningen.nl

Berendsen Aanhangwagens

Verkoop en reparatie diverse merken aanhangwagens en trailers.

www.berendsenaanhangwagens.nl

Hoefkensestraat 16a, Drempt | 0313 - 47 63 11 | 06 - 53 842 907

Peters olie.nl
smeermiddelen en specialiteiten

Alles op gebied van smering!

www.petersolie.nl
www.innoself.nl

geen verkoop aan particulieren
0313-475918 • info@petersolie.nl

INNOSELF® BENELUX
Langdurige zekerheid door innovatieve smeertechnologie

WWW.VWGNIJHOF.NL

vwgnijhof
accountants en belastingadviseurs

VWGNijhof Arnhem | Meander 701 | 6825 ME Arnhem | 026 - 36 98 300 | www.vwgnijhof.nl

pen. Zo ontstonden er verschillende lagen in de voorstelling. Kijk, het was heel makkelijk geweest om het publiek de hele voorstelling te laten huilen. Verhalen genoeg. Maar als je het publiek de ruimte biedt om tussendoor adem te halen en te lachen, komt het verhaal pas echt goed binnen. Het klinkt gek maar humor is echt de rode draad in de voorstelling. Humor is zo belangrijk. Ik kan me heel goed verbinden met Eriks verhaal omdat we zulke intense gesprekken hebben gehad. Zo kon ik dat script uitwerken, de structuur bepalen, de juiste emotie op het juiste moment. Ik had al wat ervaring in het theater maar Erik is natuurlijk degene die het verhaal vertelt en de voorstelling draagt. Hij is gelukkig een hele goede spreker, komt makkelijk uit zijn woorden. Het script dat Erik en ik hadden gemaakt, heeft Erik weer uitgeschreven op de manier zoals hij het wilde zeggen, daarmee zijn we weer verder gaan schaven. Hij houdt graag de regie', lacht Gijs. Erik springt er direct op in. 'Ik heb vaker voor groepen gesproken. Daar heb ik geen moeite mee. Nu is het ook nog mijn verhaal. Dat is nog makkelijker. En door de zanglessen heb ik geleerd dat het vooral om durven gaat. Het is niet mijn rol om daar als zanger te staan. Het gaat erom dat ik mijn verhaal durf te vertellen. Het moet echt zijn.' En dat het echt was, bleek al bij de try-out in Vorden in december 2016 want de band kreeg lovende kritieken. 'We waren bloednerveus', blikt Gijs terug. 'We hadden vooraf wel het idee dat we iets moois hadden gemaakt waarmee we het publiek konden raken, iedereen kent zich wel in het verhaal van vallen en weer opstaan, maar dat het direct zo ontzettend goed zou worden ontvangen, hadden we niet gedacht.'

Delen

Inmiddels staat de voorstelling Operatie Geslaagd als een huis en toert de band sinds vorig jaar maart door de Nederlandse theaters. Aan promotie geen gebrek want diverse lokale en nationale radio- en tv-zenders besteedden aandacht aan de unieke voorstelling en de positieve reacties van het publiek blijven binnenstromen. 'Ik heb ook echt het gevoel dat we op missie zijn en volgens mij is dit pas het begin', zegt Gijs. Wie denkt dat de voorstelling alleen veteranen trekt, heeft het mis. Erik: 'Dat had ik zelf ook verwacht maar de eerste reactie die ik kreeg van iemand die de voorstelling had gezien, was van een moeder die haar zoon had verloren aan suïcide. Ze zei me dat ze sinds zijn dood alleen maar aan het vallen was maar nu ze de voorstelling had gezien, was dat opgehouden. Mooi hè? Depressies en angsten zijn ook geen militaire ziekten. Iedereen maakt traumatische ervaringen mee. Het helpt als je erover praat. Ik had eerder mijn mond moeten opentrekken. Dat neem ik mezelf kwalijk. Dat trauma zal altijd bij me blijven maar het zal me niet meer ontwrichten. Dat durf ik nu heel stellig te zeggen.' Gijs vult aan: 'De onderliggende boodschap van onze voorstelling is om je verhaal te delen. Mensen die ons gezien hebben, denken: hier moet ik wat mee. En dat gaat maar door.' De theatervoorstelling levert bezoekers overigens absoluut geen depressieve avond op. Integendeel, beweert Gijs. 'Mensen komen naar het theater voor een leuke avond uit en die krijgen ze ook. Ze komen verrijkt terug. En voor sommigen is het een transformatie; na de voorstelling delen ze hun verhaal.'

Operatie Geslaagd
In de muzikale theatervoorstelling vertelt Erik Krikke op openhartige wijze over zijn ervaringen en de strijd tegen zijn herinneringen en zichzelf. In alle kwetsbaarheid vertelt hij over hoe hij langzaam geïsoleerd raakte tot het punt waarop hij alles dreigde op te geven.
De indrukwekkende verhalen, met ruimte voor emoties maar ook voor humor, worden omlijst met de allermooiste liedjes. Wereldberoemde, maar ook eigengemaakte songs, gespeeld door de band 7even Bridges met onder andere Dremptenaar Gijs Pelgrom op drums. Vanaf eind september tourt de band weer door de Nederlandse theaters. Ook in de Achterhoek. Op zaterdag 6 oktober kunt u de voorstelling Operatie Geslaagd zien in Schouwburg Amphion in Doetinchem en op vrijdag 8 februari 2019 in de DRU Cultuurfabriek in Ulft. Kijk voor meer informatie, de complete agenda en het reserveren van kaarten op www.operatiegeslaagd.nl. Daar is ook het gelijknamige boek van Erik Krikke te bestellen.

Peter Veldheer over het belang van schoon stoken:

‘Hout stoken is een voorrecht’

Een nieuwe werkplaats, plannen voor een nieuw type kachel, barbecues toegevoegd aan het assortiment en gratis stookavonden. Peter en Alieta Veldheer zitten na twaalf jaar Veldheer Kachels niet stil. ‘Ik hoop mensen te leren bewust te stoken.’

Peter en Alieta Veldheer startten twaalf jaar geleden hun bedrijf Veldheer Kachels aan de Dorpsstraat in Hummelo. Het Dierense echtpaar vond daar de ideale plek om hun droom te verwezenlijken. Naarmate de jaren verstreken, werd de oude werkplaats echter te klein voor Peter en zijn team. ‘We zijn uit ons jasje gegroeid. Hier aan huis maakten we de kachels en elders hadden we nog een magazijn. Maar als er een klant kwam die vroeg naar een bepaald onderdeel, kon ik hem niet meteen van dienst zijn. Het werd tijd voor een grotere werkplek. Sinds deze zomer beschikken we over een nieuwe werkplaats met een dubbel zo groot vloeroppervlak. Nu hebben we alles op één plek. Dat is veel efficiënter’, vertelt de kachelspecialist. Hij is trots op de nieuwe werkplaats die door architectenbureau WARC tot stand kwam. ‘We nodigen iedereen uit om ons nieuwe werkterrein te bekijken tijdens onze open dag op 6 oktober. Dan kun je ook met eigen ogen zien hoe we van een plaat staal een kachel maken.‘

De Veldheer, een eigen ontwerp

Veldheer Kachels verkoopt kachels van diverse bekende merken zoals houtkachels van Dik Geurts en Spartherm, designhaarden van Hase, liftdeurhaarden van M-Design, gashaarden van DRU en Element4 en speksteenkachels van het Finse merk Tulikivi. Sinds 2011 brengen Peter Veldheer en zijn team ook drie eigen ontwerpen op de markt en introduceerde hij de Veldheer, Dourak en het Duveltje. ‘Ik had al langer de wens om een strakke, degelijke en robuuste houtkachel te ontwerpen. De Veldheer kenmerkt zich door de naadloze afwerking en is beschikbaar in vijf modellen, de Veldheer 1 t/m 5. De Veldheer 3 is uniek in zijn soort.

Barbecuefanaten opgelet!
Ben je ook zo gek op barbecueën? Sinds kort hebben wij ook exclusieve barbecues opgenomen in ons assortiment van de topmerken Primo, The Bastard en Grill Guru. Al onze barbecues zijn van keramiek en hebben een deksel waardoor de smaak langer behouden blijft. In onze workshops vertellen we u graag hoe u daarop het lekkerste vlees kunt bereiden. Voor data en aanmelding kijk op onze website of neem telefonisch contact op.

Gratis workshop stoken
Hoe stook ik mijn houtkachel, op welke manier moet ik het hout opstapelen en wat is de juiste vochtigheidsgraad van het hout? Het antwoord op deze vragen krijgt u tijdens de stookavonden die Veldheer Kachels komend najaar en winter organiseert. Wilt u meer informatie over een speksteenkachel en met eigen ogen de diverse mogelijkheden van deze ideale warmtebron zien? Kom dan naar de gratis voorlichtingsavond op 28 september, 26 oktober of 30 november. Voor aanmelding en tijden kijk op onze website of neem telefonisch contact op.

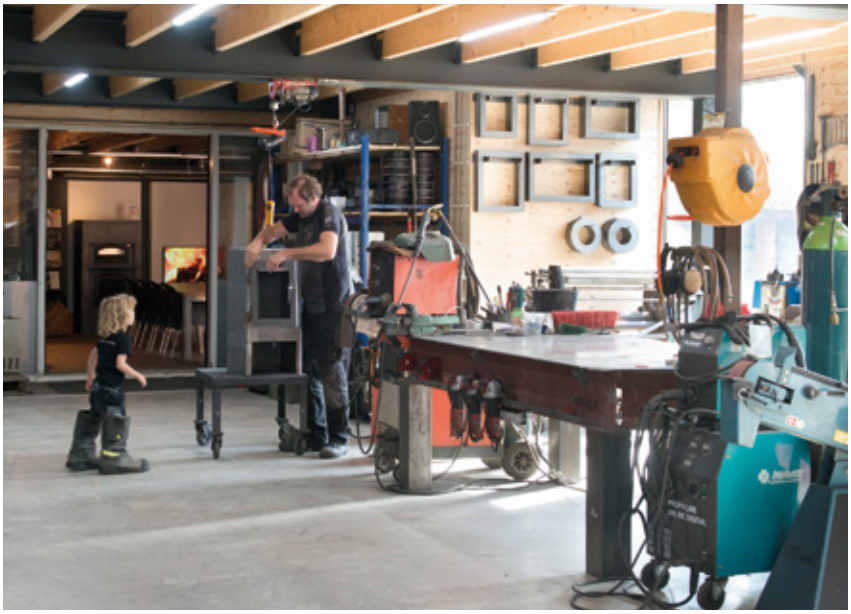

Met zijn zeer lage CO-uitstoot is het namelijk de schoonste kachel op de markt.' De drie eigen ontworpen, handgemaakte en uiterst milieuvriendelijke kachels zijn verkrijgbaar als vrijstaande haard, hanghaard, vrijhangend aan het plafond, op een plateau of als doorkijkhaard en beschikbaar in meerdere kleuren. Daar blijft het echter niet bij want Peter is inmiddels alweer bezig met plannen voor een nieuw type kachel. 'Bij ieder huis hoort een ander type kachel. Mijn volgende ontwerp wordt er een voor passieve woningen', laat hij weten.

Volledig maatwerk

Ontwerpen, metaal bewerken, lassen, spuiten en glas snijden. Het vervaardigen van een kachel is met recht een ambacht. 'Juist omdat we alles zelf maken, kunnen we daadwerkelijk maatwerk leveren. Bijna alles is mogelijk. Wanneer een klant hier in de winkel een kachel naar wens heeft uitgezocht, maak ik altijd een afspraak bij hem thuis om de situatie te bekijken. Een klant wil altijd graag de grootst mogelijke kachel maar dat is niet altijd de gunstigste. Ter plekke stemmen we de juiste kachel samen af.' Het vakmanschap en de service van het Hummelose bedrijf gaan nog verder want Veldheer Kachels installeert niet alleen de kachel maar kan ook de totale ombouw in naadloos metaal, hout of natuursteen verzorgen zodat er binnen één dag een complete haard is gerealiseerd. Daarna neemt Peter uitgebreid de tijd om de houtkachel de eerste keer samen met de klant aan te steken. 'Die stookuitleg is belangrijk. Je kunt een kachel namelijk makkelijk overstoken of te nat hout gebruiken. Daarom organiseren we ook stookavonden. Niet alleen voor klanten die bij ons een kachel hebben aangeschaft maar voor iedereen. Ik vertel belangstellenden graag hoe ze met het juiste gebruik er langer plezier van kunnen hebben.'

Maatschappelijk betrokken

De gratis stookavonden die Peter organiseert, horen niet alleen bij de service van Veldheer Kachels maar komen ook voort uit maatschappelijke betrokkenheid. 'Ik vind het een voorrecht dat we hout mogen stoken. We leven hier in Nederland dicht op elkaar en moeten met elkaar rekening houden. Als je hout stookt, doe het dan op de juiste manier', adviseert de Hummelose kachelspecialist die met zijn eigen ontwerp De Veldheer de schoonste kachel op de markt heeft gebracht. 'De hoeveelheid koolmonoxide die een kachel uitstoot, is een graadmeter voor hoe schoon je kachel is. De Veldheer heeft een zeer lage CO-uitstoot maar als je er nat hout in stookt, ben je nog niet goed bezig en in feite je buren aan het pesten . Om hout te stoken, heb je droog hout nodig dat twee à drie jaar heeft gedroogd. Dus geen nat, geïmpregneerd, gelijmd of geschilderd hout. Hout dat wordt gestookt, mag niet meer dan 17% vocht bevatten. Hoe je dat het beste kunt meten, vertel ik allemaal op onze stookavonden. Zo hoop ik mensen te leren bewust te stoken.'

Open dag
Om u een indruk te geven van de nieuwe werkplaats, houdt Veldheer Kachels op zaterdag 6 oktober van 10.00 tot 16.00 uur een open dag. Belangstellenden kunnen die dag behalve de nieuwe uitgebreide werkplaats ook de uitgebreide showroom bekijken, en van dichtbij zien hoe van een plaat staal een kachel wordt gebouwd.

Veldheer Kachels
Dorpsstraat 39
6999 AB Hummelo
T: 0314-38 22 55
F: 0314-38 41 36
E: info@veldheerkachels.nl
I:www.veldheerkachels.nl

Volg ons ook op Facebook

Tekst: Ceciel Bremer
Foto's: collectie De Sperwer

'Bij De Sperwer zijn echt hechte vriendschappen ontstaan'

Gymnastiekvereniging bestaat 80 jaar

Van gymmen in de wei, in zaal Schreurs en gymzaal De Horst tot de huidige Hessenhal. In het 80-jarig bestaan van De Sperwer is de locatie een paar keer veranderd maar het uitgangspunt van de vereniging staat nog altijd fier overeind: 'Iedereen is welkom, plezier in het bewegen staat voorop.' Een gesprek met (oud-)leden, (oud-) bestuursleden en vrijwilligers over het eiken jubileum.

'Gymleraar Vossers zei: kom er ook maar bij. Ze is pas vijf, zei mijn vader. Dat maakt niet uit, was zijn antwoord. En zo gymde ik vanaf mijn vijfde bij Bernard Wentink in de wei in Hoog-Keppel', lacht de nu 81-jarige Jopie Wissink uit Hummelo. Sinds haar vijfde was ze lange tijd actief lid van De Sperwer, de gymvereniging die dit najaar haar 80-jarig jubileum viert. Daarna werd ze bestuurslid. 'Dat was je vroeger voor het leven. Of je stopte omdat je te oud was of ging verhuizen', vertelt ze nuchter. Voor haar inzet voor de vereniging ontving Jopie enkele jaren geleden het erelidmaatschap dat ze met trots draagt. Op zondag 11 november kijkt ze daarom vanaf de erezitplaats, naast mede-ereleden Jan Garretsen en Gerrit Besselink, naar de jaarlijkse uitvoering van de gymvereniging.

Kracht en behendigheid

In 1938 namen een aantal notabelen in Drempt, Hummelo en Keppel het initiatief om een gymvereniging op te richten. Zowel kinderen als volwassenen moesten meer bewegen en daar waren nog geen mogelijkheden voor binnen de gemeenschap. De gymvereniging kreeg de naam De Sperwer; symbool van kracht en behendigheid. 'Heel bijzonder voor die tijd. Iedereen was vanaf het begin welkom bij de vereniging, ongeacht het geloof, de school of de kerk waar je bij was aangesloten. Het was van meet af aan een sociale vereniging en dat is het nog steeds', stelt Petra Schaars, voorzitter van 2009 tot 2017. Jopie herinnert het zich nog goed en begint te vertellen aan de hand van haar plakboek: 'Toen ik net lid was, gymden we één keer in de week: slagbal in de wei. In groepjes met kinderen van mijn eigen leeftijd. De jongens en de meisjes gescheiden. Later gymden we bij zaal Schreurs. Als we een wedstrijd hadden, moesten we naar de kweekschool in Doetinchem want dat kon niet in de zaal. We moesten natuurlijk ook elke keer alles weer opruimen en er zaten splinters in de vloer. In 1965 bouwde de vereniging zelf een gymzaal, De Horst, achter De Bongerd in Hoog-Keppel. Maar die werd al snel te klein. Acht jaar later bouwden we een grotere gymzaal op de plek waar nu de Hessenhal staat. Burgemeester Van Panhuys heeft dat toen geopend', herinnert de kwieke Hummelose zich nog. Ze is het toonbeeld van waar De Sperwer destijds voor werd opgericht want ze sport al haar hele leven. 'Op maandagmorgen gym ik in de sporthal en van dinsdag tot en met zaterdag zwem ik iedere ochtend een uur. Ja, ik voel me fit. Vooral 's morgens.'

Bestuursleden gevraagd

De Sperwer is een bloeiende vereniging met veel actieve leden en ouders maar zo'n tien jaar geleden was het ledenaantal gedaald tot ongeveer 30. Het was het eerste jaar dat Petra Schaars de voorzittershamer hanteerde. 'We moesten wat doen. De jeugd haakte af zodra ze naar het voorgezet onderwijs ging en het turnen was even niet zo populair. We besloten nieuwe onderdelen te introduceren om nieuwe leden aan te trekken en dat werkte', vertelt de Doesburgse. Er kwam een springgroep, een dansgroep en het freerunnen werd ingevoerd. En met name dat laatste bleek een schot in de roos. 'We waren de eerste gymvereniging in de omgeving die daarmee begon. Later volgden andere verenigingen ook maar zij geven les in freerunnen vanaf 12 jaar. Wij geven al les vanaf 8 jaar. Daarin onderscheiden we ons. Daarnaast kwam het turnen weer in de lift. In 2016 introduceerden we ook turnen voor 20-plussers waaraan ik zelf ook meedoe. Een gezellig clubje en je doet van alles wat.' Na negen jaar voorzitterschap vond Petra het tijd voor nieuw elan en legde ze haar functie neer. 'Er moest fris bloed in het bestuur, anders kom je steeds op dezelfde ideeën.' Met weemoed nam ze afscheid van de vereniging die onder haar hoede was gegroeid naar 130 leden. Hummeloër Martin Faassen maakte lange tijd samen met Petra deel uit van het bestuur en is nu bezig aan zijn negende en laatste seizoen. 'Al mijn drie zoons hebben geturnd. Alleen de jongste turnt nu nog. Ik draag graag het stokje over.' Daarmee wordt het bestuur straks gevormd door slechts twee leden, Emiel van Haandel en Kirsten Hendriks. 'Officieel ben ik penningmeester en Emiel bestuurslid', zegt Kirsten die al vijf jaar meedraait in het bestuur. 'Maar straks missen we een voorzitter en een secretaris. We kunnen gelukkig rekenen op heel veel ouders die ons ontlasten bij het organiseren van activiteiten. Samen verzetten we heel veel werk maar om de een of andere reden huiveren ze bij een bestuursfunctie. Mijn ervaring is dat als je op volle sterkte bent, dat betekent zeven bestuursleden, je de taken kunt verdelen naar wat iedereen het liefste doet. Dan is het prima te doen', vertelt de Dremptse.

Sociale vereniging

Ook al verkeert de vereniging op bestuurlijk niveau in een crisis, de ontwikkelingen binnen de verenigingen staan niet stil. Integendeel, zegt Kirsten. 'Vanaf dit seizoen introduceren we het Kleuren Turnen. Het biedt de vereniging de mogelijkheid om een heldere lesstructuur te waarborgen voor kinderen, van beter leren bewegen tot beter leren turnen. Op een positieve en heldere manier wordt de motorische ontwikkeling van ieder kind gestimuleerd. Het behalen van een podiumplaats bij wedstrijddeelname blijkt vaak maar voor een kleine groep kinderen weggelegd. Bij het Kleuren Turnen ligt de nadruk op wat een kind allemaal al wel kan qua oefeningen. Vanaf het nieuwe seizoen worden binnen de vereniging vaker momenten ingelast waarop successen kunnen worden gedeeld. De leden worden ingedeeld op basis waarvan ze behoefte hebben qua oefenstof. Het gaat tenslotte om het plezier in het bewegen.' En plezier hebben de leden zeker, zegt Carmen Teunissen, ouder van een freerunnende zoon en dochter en daarnaast turnt haar dochter ook nog. Ze is actief bij allerlei activiteiten. 'De sfeer is heel fijn, heel relaxt. Alles kan. Er zijn bijvoorbeeld ook kinderen uit Silvolde en Toldijk die hier freerunnen. En een gehandicapt meisje komt altijd turnen met haar vaste begeleiding. Het bestuur denkt gelukkig in oplossingen.' Vyasa Wolvetang is met zijn 23 jaar veruit de jongste van het gezelschap maar waardeert evengoed het sociale aspect van de vereniging. 'Ik ben rond mijn achtste gaan turnen en heb dat een paar jaar gedaan. Op mijn veertiende werd de springgroep geïntroduceerd en kwam ik er weer bij. De springgroep was een gemêleerd gezelschap maar we vormden al snel een hechte groep. Na een paar jaar stopte het onderdeel maar wij bleven elkaar zien. Bij De Sperwer zijn echt hechte vriendschappen ontstaan. Ik heb bovendien mijn vriendin bij de vereniging leren kennen. We maakten als groep een kermiswagen en beleefden daar heel veel plezier aan', vertelt de Arnhemmer die elke vrijdag assisteert bij de freerunningslessen en het bestuur ondersteunt bij het maken van promotiemateriaal.

De ereleden van de Sperwer, links achter Jopie Wissink, rechts achter Gerrit Besselink en rechts voor Jan Garretsen.

Tachtig jaar verenigingsleven levert een schat aan herinneringen op. Petra en Kirsten denken heel graag terug aan alle uitvoeringen die ze van dichtbij meemaakten. 'Al die spanning in de kleedkamers en zo mooi dat alle leden er dan allemaal als één grote familie staan.' Jopie denkt terug aan het moment waarop een van de heren tijdens een uitvoering met zijn broek bleef haken aan de hoge rekstok. 'Dat vergeet ik nooit meer', vertelt ze lachend. Vyasa vat al zijn herinneringen samen: 'De Sperwer is voor mij een soort katalysator geweest voor mijn sociale netwerk. Ik heb er veel vrienden aan over gehouden.' Petra: 'Laten we er samen voor zorgen dat de vereniging nog heel lang kan blijven bestaan.'

Jubileum

Op zondag 11 november viert De Sperwer haar 80-jarig jubileum met een feestelijk uitvoering in de Hessenhal in Hoog-Keppel. Om 14.00 uur laten alle leden van de vereniging per groep in een bijzondere show hun kunsten aan het publiek zien. Daarnaast is er nog een gastoptreden van een andere vereniging. Belangstellenden zijn van harte welkom. De entree bedraagt 3 euro voor volwassenen. Kinderen, donateurs en leden hebben gratis toegang. Meer info op www.de-sperwer.nl.

Winter beurt

voor maar

€ 99,00

Incl. nieuwe rem/versnellings-kabels, kogels en vetten. Géén montage kosten bij vervanging van versleten delen

alleen mogelijk van oktober t/m februari

In de winterperiode kunt u uw fiets meestal wat beter missen vanwege het toch vaak slechte weer. Om de lange wachttijden in het voorjaar te voorkomen, bieden wij u deze "winterbeurt" aan om er voor te zorgen dat uw fiets weer tip top is, als het voorjaar begint...

Xycleservice doesburg
600m² fietsplezier

Leigraafseweg 33f Doesburg
0313 - 41 27 27 www.xycleservice.nl

Gratis haal- en brengservice

observatie camera's
poortaandrijvingen
intercominstallaties
alarminstallaties

SLIM BEKEKEN!

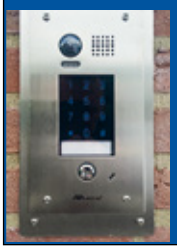

T&I

Installatiebedrijf T&I
Keijenborgseweg 30
7021 LW Zelhem
T (0314) 641 717
E info@installatiebedrijfti.nl
I www.installatiebedrijfti.nl

ROMETRON

intelligent agricultural solutions

www.rometron.nl

autoschade
Frits Bloemen

• Wij repareren voor alle verzekeringsmaatschappijen
• Vervangend vervoer • Ruitservice
• Uitdeuken zonder spuiten • 24 uur bereikbaar

FABRIEKSTRAAT 20B • 7005 AR DOETINCHEM • TEL.0314-340637 • WWW.FRITSBLOEMEN.NL

Achmea Schadeservice
FOCWA EUROGARANTBEDRIJF
SCHADE GARANT
GLAS GARANT
UNIVÉ VERZEKERINGEN Univé Schade Service

Tekst: Leo Tholhuijsen
Foto's: Wim van Hof

Trots op mijn oude trekker

Op het platteland barst het van de oldtimer-trekkers. De redactie zoekt ze op en praat met de eigenaar over wat hem bindt aan juist die trekker. In dit nummer Arie Makkink met zijn Farmall Cub en de Fiat 215.

Farmall Cub was voor veel boeren de eerste trekker

Voormalig landbouwmechanisatiemonteur Arie Makkink bezit twee oldtimer landbouwtrekkers. Met de oudste, de Farmall Cub, heeft hij het meest. 'Op veel bedrijven kwam die na de oorlog in plaats van het paard.'

Arie Makkink (75) uit Voor-Drempt heeft zijn hele arbeidzame leven in de landbouwmechanisatie gezeten. Het is dan ook redelijk voor de hand liggend dat hij twee goed functionerende oldtimer trekkers in prima conditie achter in de schuur heeft staan. Maar dat het een Farmall Cub van 1948 is en een Fiat 215 uit de tweede helft van de jaren 60, dat is dan wel weer verrassend. Waar bezitters van een oldtimerw doorgaans een trekker hebben staan waarmee ze een band hebben, is dat bij Makkink niet het geval. Noch met de Farmall, noch met de Fiat heeft hij in zijn vroege jeugd of tijdens zijn vele jaren in de landbouwmechanisatie iets te maken gehad. Min of meer toevallig kwamen ze op zijn pad.

Geen oude liefde dus, al moet wel gezegd dat Makkink wel zeker een band heeft met de Farmall, al was het maar door het vele werk dat hij erin heeft gestoken om hem weer tiptop te krijgen. De trekker is er een uit een serie van 11.348 stuks en

Huidverzorging & Nagelstyling

Dineke Pelgrom

COMBI-VOORDEEL
10% KORTING
op verven wimpers en wenkbrauwen

Hulsevoortseweg 7
6996DG Drempt
M: 06-12694970
E: info@dinekepelgrom.nl
I: www.dinekepelgrom.nl

Hendriks

Administratie
&
Belastingadviseurs

Oranjesingel 4 te Doesburg
www.hendriksdoesburg.nl

Dé lederwaren speciaalzaak

terSteeg lederwaren

berba bags & wallets · aunts & uncles · Samsonite · Castelijn & Beerens · voi · SACCOO · mywalit · EASTPAK · HESTER VAN EEGHEN – AMSTERDAM – · GABS · FRED DE LA BRETONIERE · SHABBIES AMSTERDAM · XWORKS THE HOLLAND BRAND · SECRID Made in Holland

Meipoortstraat 4 • Doesburg • www.ter-steeg.eu

Voor kwaliteit groot of klein moet u toch bij snackbar Oost zijn.

Ook voor feesten en partijen

tel: 0615428204

RegioRijschool
www.regiorijschool.nl

- *Voor auto, motor, automaat en theorieopleiding*
- ***Voordeel-lespakketten,** spoedopleiding mogelijk*
- *Vlotte rijopleiding: niet meer lessen dan nodig*

Voordeel-les-pakketten

RegioRijschool Maarten Kolk
Van der Hardt Abersonlaan 10 - 6998 AX Laag-Keppel
T: 06 – 549 751 39 - I: www.regiorijschool.nl

is gemaakt in Louisville, in Kentucky in de Verenigde Staten. Na de Tweede Wereldoorlog kwam hij als onderdeel van de zogenoemde Marshallhulp naar Europa.
Het is naar hedendaagse begrippen een uiterst lichte trekker. Hij weegt 515 kilo en de 990 cc benzinemotor levert een vermogen van 9 pk bij 660 toeren per minuut. Ter vergelijk: tegenwoordig is op een gemiddeld melkveebedrijf een trekker van 100 pk en een gewicht van 4.000 kilo heel gewoon en op veel akkerbouwbedrijven gaan de zwaarste trekkers over de 200 pk.
De Farmall Cub heeft drie versnellingen vooruit en één achteruit. Vooruit kan hij 10,5 km/u, achteruit 3,8 km/u. Geen hefinrichting wel een aftakas, maar niet een met 540 tpm, waarmee ook de maaibalk wordt aangedreven; op deze zit nog de originele maaibalk. 'Er zal ook wel een ploegje bij zijn geweest.'
'Die Farmall Cub is toch wel een betekenisvolle trekker geweest. Je moet bedenken dat het kort na de oorlog op veel boerenbedrijven na het paard de eerste trekker is geweest.'
Arie Makkink komt uit het Gelderse Laren. Thuis hadden ze een boerenbedrijfje met zeven melkkoeien, 15 varkens, drie hokken met kippen, samen 600 stuks. Verder wat rogge, haver, gerst, knollen en aardappelen. Daarnaast had vader een melkrit, dagelijks haalde hij melkbussen op om die naar de plaatselijke melkfabriek te brengen. 'Daar zit nu een tandartsenpraktijk in. Een trekker hadden we niet. Wel een paard.'

Arie kocht de Farmall Cub 12 jaar geleden in Ruurlo in deplorabele staat. In die zin dat de trekker helemaal uit elkaar lag en het plaatwerk verroest was. Het goede nieuws daarentegen: de trekker was compleet en het plaatwerk niet dóórgeroest.

'Was op zich niet nodig, maar van dit soort trekkers is nog heel veel te krijgen. Vaak ook nog nieuwe onderdelen. Op zich was dit trekkertje niet slecht. Ik heb er nieuwe zuigerveren ingezet, klepzittingen geslepen, in elkaar gezet, gespoten, opnieuw bestickerd, nieuwe banden eronder.'
Waarmee de Farmall Cub vrijwel oogt zoals hij 70 jaar geleden in de fabriek van de band rolde. Intussen is er alleen weer wat stof op komen te liggen. Makkink zal hem voor de foto's weer even netjes maken.
De tweede trekker is de Fiat 215, bijna 20 jaar jonger dan de Farmall. Naar hedendaagse begrippen nog steeds een licht trekkertje, maar toch wel bijna twee keer zo zwaar als de Farmall en met 20 pk meer dan twee keer zo sterk.
Makkink kwam hem tegen bij familie in Holten, waar hij 28 jaar ongebruikt in de schuur had gestaan. De trekker liep niet. 'De brandstofpomp zat vast. Die heb ik losgemaakt, voor de rest heb ik er technisch niet zoveel aangedaan. Al moet ik zeggen dat zo'n brandstofpomp wel een precisie-instrument is, waarmee ik lang bezig ben geweest. Bij het uit elkaar halen heb ik steeds alles opgeschreven en gefotografeerd. Vervolgens bewegende delen opgeschuurd, steeds met de schuifmaat erbij.'
Hoewel Arie Makkink als landbouwmechanisatieman bij Lodo in Lochem en later bij Cebeco in Voor-Drempt vooral met Same, Fendt en de Joegoslavische MF35-kopie IMT heeft gewerkt, voelt hij niet de aandrang om bij voorbeeld nog een MF35-trekkertje op te duikelen en helemaal op te knappen. 'Mooie trekkertjes hoor. Bij Lodo kochten ze die soms met 20 tegelijk aan. Maar zou ik er nu een tegenkomen voor weinig, dan liet ik hem staan. Ik heb daar geen tijd meer voor; ik zou er ander werk voor moeten laten liggen.'

Samenstelling: redactie
Foto's: pr/archief

VARIA

Goeie Tukkers zijn geen Motherf*ckers

André Manuel, Ernest Beuving en Thijs Kemperink zijn alle drie wereldberoemde Tukkers en al jaren actief als cabaretiers. Thijs Kemperink is een bekende in het Dorpshuis, hij heeft vorig jaar een solovoorstelling gegeven. Onder het motto 'samen staan we sterk' besloten de mannen in hun spaarzame vrije tijd met z'n drieën op pad te gaan, met als werktitel: Goeie Tukkers zijn geen Motherf*ckers. Als het aan Thijs, André en Ernest ligt wordt nog dit jaar de Republiek Twente opgericht. Ze hebben de rest van Nederland nu lang genoeg op hun schouders genomen. Dit alles onder het motto: Wir sind wieder da! Komt dat zien op donderdagavond 20 september, aanvang 20.30 uur.

Toneelstuk 'In sprookjes weet je het nooit'

De toneelspelers van de Oranjevereniging Hummelo en Oranje gaan na de positieve reacties van twee jaar geleden weer een kindervoorstelling opvoeren. Nu pakken ze een aantal bekende sprookjes bij de kop. De heks, een goede fee, klein Duimpje, Roodkapje, een kikker en de prins, ze doen allemaal mee en ze komen elkaar hier allemaal tegen in het Hummelose bos! Het loopt nu net iets anders dan we gewend zijn uit de sprookjesboeken, de kijker wordt regelmatig op het verkeerde been gezet.
Deze voorstelling is door de toneelgroep grotendeels zelf bewerkt en geschreven met name gericht op de jeugd, maar oudere jongeren zullen hier net zo goed heel erg van genieten. De regie is in handen van Wilma Makkink, inmiddels een gevestigde naam. De voorstellingen zijn op zaterdag 13 oktober en zondag 14 oktober bij De Gouden Karper in Hummelo, op beide dagen is de aanvang 14.30 uur.

Cabaretier Benjamin van der Velden met 'Ik Ben'

Op zaterdagavond 24 november verwelkomt Dorpshuis De Ruimte cabaretier Benjamin van der Velden. Nadat de jonge Edenaar in 2017/2018 al een theatertournee door het land heeft gemaakt, doet hij nu ook Hummelo aan met zijn voorstelling 'Ik Ben'. In 2016 deed Van der Velden voor het eerst mee aan een cabaretfestival, het Griffioen/Zuidplein Festival en won er meteen de juryprijs. Na het tweede festival, het Groninger Cabaret Festival, zat hij terug in de trein met de persoonlijkheidsprijs in zijn tas.
Samen met drummer Koen van Dijk en bassist Kjelt Ostendorf zetten ze een fijne stevige sound neer, waarbij Benjamin van der Velden piano speelt. Soepel speelt hij in op de herkenning die zijn alledaagse observaties oproepen.

Achterhoekse vlag

Het ontwerp van Paul Heutinck uit Winterswijk is gekozen als vlag van de Achterhoek. Dat is dinsdagmiddag 10 juli bekendgemaakt tijdens de premièredag van de Zwarte Cross. De vlagverkiezing waar vele ontwerpen voor werden ingezonden, is een initiatief van Stichting Pak An, Grolsch en de Zwarte Cross. In de eerste stemronde bepaalde het publiek de twintig mooiste ontwerpen. Daaruit koos een vakjury uiteindelijk het definitieve ontwerp.
Toelichting op de vlag van de ontwerper: een sterk gestileerde uitvoering van het Achterhoekse coulissen-landschap. Een kruispunt van kronkelige wegen, met rijen bomen erlangs (donkergroene lijnen), te midden van gras, maïs en bospercelen (verschillende groene vlakken).
De vakjury bestond uit Annette Bronsvoort (burgemeester van de gemeente Oost Gelre), Hans Martijn Ostendorp (algemeen directeur van De Graafschap), Otwin van Dijk (burgemeester Oude IJsselstreek), Bennie Jolink (muzikant & kunstenaar), Henk Jan ten Brincke (Prins Carnaval), Inge Pelgrom (grafisch ontwerper bij Opmerkers in Doetinchem) en Joris Nieuwenhuis (Wereldkampioen veldrijden). De vlag is te koop in de webshop van de Zwarte Cross en die van Grolsch.

De Jeugdvereniging Drempt is op zoek naar jou!

Ongeveer tien keer per jaar organiseert de Jeugdvereniging Drempt een activiteit voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar uit Voor-Drempt en Achter-Drempt. Een filmavond, disco, bingoavond, tienkamp, spooktocht en Halloweenfeest zijn zo maar wat activiteiten die een groep ouders voor deze vereniging bedenkt en regelt. Voor 10 euro per gezin kunnen kinderen het hele jaar deelnemen aan de activiteiten en andere kinderen uit Drempt ontmoeten. Dit bedrag wordt bewust laag gehouden zodat alle kinderen kunnen deelnemen en een leuke middag of avond beleven. De Jeugdvereniging Drempt is op zoek naar nieuwe ouders die meedenken en helpen bij het organiseren van leuke, spannende of coole activiteiten. Want hoe meer ouders, hoe minder werk. Lijkt het je leuk om hieraan bij te dragen en zo de vereniging in stand te houden? Meld je dan aan bij Gio Hartelman, voorzitter van de Jeugdvereniging Drempt, via jeugdvereniging.drempt@gmail.com. Alvast bedankt namens de kinderen uit Drempt.

Hessenrijders ondersteunt goede lokale doelen

Schaats- en skeelervereniging de Hessenrijders wil het positieve saldo van de Keppelrun die zij tien jaar lang organiseerde, gebruiken om goede doelen in de regio te ondersteunen. Voorzitter Irma van Hof: 'De Keppelrun is een evenement van onze gemeenschap en het geld dat we daarmee bij elkaar hebben gespaard, willen we dan ook besteden aan initiatieven die onze gemeenschap raken. Ideeën hiervoor zijn van harte welkom.'
Het eerste goede doel is al gevonden. Nederlands kampioen skeeleren Arjan Mombarg uit Vorden startte op zaterdag 31 augustus met zijn actie 24KiKa. In Biddinghuizen bij Flevonice skeelerde hij 24 uur om geld op te halen voor onderzoek naar kinderkanker. En omdat hij toch bezig was met skeeleren, probeerde hij meteen het afstandsrecord van 600 kilometer te verbeteren. Irma: 'Een bijna bovenmenselijke prestatie om dit in 24 uur in z'n eentje te skeeleren. Maar hij heeft het gered en het afstandsrecord van 24 uur skeeleren verbroken door 617,7 kilometer te skeeleren. Een bizarre topprestatie. Arjan is adverteerder in ons clubblad, sponsor van onze schaatsjacks, sponsor van Casper de Gier en een betrokken sportman die extreme prestaties opzoekt. En dat deed hij nu voor een goed doel, voor een ziekte die ons allemaal raakt. Dat is geweldig en dat ondersteunen wij van harte.' Heb je een suggestie voor een goed doel? Mail het dan naar voorzitter@hessenrijders.nl.

Jouw vakantiehuis, mijn vakantiehuis

Een lodge in de Zwitserse Alpen. Een appartement aan de Middellandse Zee. Een vakantiehuis aan de Zeeuwse kust. Of een stacaravan op een camping in de Brabantse bossen. Velen van u hebben een vakantiehuis in ons eigen land of over de grens waar u één of meerdere keren per jaar naar toe gaat. Maar in de tussenliggende periode staat het vakantiehuis vaak leeg. Zonde, want u kunt anderen er vast heel blij mee maken. Daarom introduceert De Hessencombinatie de rubriek 'Jouw vakantiehuis, mijn vakantiehuis'. Maak kennis met vakantiehuizen van uw dorpsgenoten op bijzondere, mooie en soms verrassende plekken in binnen- en buitenland en boek direct uw eigen vakantie met een aantrekkelijke korting.

Aparthotel Mittelberg (Oostenrijk)

Henk en Antoinet Barends uit Achter-Drempt bieden dit appartement in Oostenrijk in de verhuur aan. In het prachtige ski- en wandelgebied Mittelberg ligt hun ruime zespersoonsappartement bestaande uit een modern ingerichte woonkamer met slaapbank, een keuken met afwasmachine, badkamer met toilet, twee slaapkamers en een balkon dat uitzicht biedt op de skipiste.

Aparthotel Kleinwalsertal is een zeer geliefde vakantiebestemming en beschikt onder andere over een uitstekend restaurant, bar, afhaalservice, kegelbanen, poolbiljart, sporthal, wellnessruimte, wasserette en een overdekt zwembad met een fantastisch uitzicht op de bergen. Het hotel heeft bovendien een eigen ski- en snowboardschool en verhuurt ski's, snowboards, langlaufen en toebehoren.

Het gebruik van het zwembad, de sauna, sporthal, parkeergarage, de skikast in het souterrain en de bus zijn bij de huurprijs inbegrepen. Kijk voor meer informatie over het appartement, de fraaie omgeving, beschikbaarheid en prijzen op de website www.aparthotelmittelberg.nl.

Reserveer direct

Exclusief voor u als lezer van De Hessencombinatie bieden wij een korting op de huurprijs van € 50,00. Heeft u interesse in dit ruime appartement voor 6 personen? Reserveer dan direct uw vakantie op www.aparthotelmittelberg.nl o.v.v. De Hessencombinatie.

Wilt u uw vakantiehuis ook in deze rubriek? Neem dan contact op met Patrick Verheij via telefoonnummer 06 –204 438 10 en vraag naar de voorwaarden.

Samenstelling: Josée Postmaa

Activiteitenkalender Drempt, Hummelo en Keppel t/m december 2018

Aanvullingen en wijzigingen kunnen worden doorgegeven via het e-mailadres watisertedoenindhk@gmail.com. Voor het decembernummer van De Hessencombinatie kan dit **tot uiterlijk 3 november 2018.**

september 2018

wo 19 • Voorlichting en demonstraties m.b.t. digitalisering, standplaats informatiebus op het evenementenplein in Hummelo, 10.00-16.00 uur

do 20 • Seizoenstart ochtendbridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, vanaf 9.00 uur
• Seizoenstart Dameskrans Hummelo, dorpshuis De Ruimte, 14.00-16.00 uur
• 'Goeie Tukkers zijn geen Motherf*ckers', optreden cabaretiers/comedians André Manuel, Ernest Beuving en Thijs Kemperink, dorpskerk Hummelo, aanvang 20.30 uur, zaal open 20.00 uur

vr 21 • Koffiemorgen diaconie Hummelo, dorpshuis De Ruimte te Hummelo, 10.00-12.00 uur

zo 23 • Protestantse gemeente Hummelo, start kinderkerkseizoen, 10.00 uur
• Clubkampioenschappen Rijvereniging Hummelo, Hippisch Centrum Groot-Zande, Rijksweg 124 te Hummelo

ma 24 • Open avond Vrouwen van Nu (ook niet-leden zijn welkom), met Irene van der Aart over de verschillen tussen het leven in de stad en op een boerderij, De Gouden Karper, Hummelo, aanvang 19.45 uur

wo 26 • Seizoenstart Vrouwengroep Drempt, per auto of fiets naar Freubelhof in Eldrik voor een creatief en culinair programma, ook niet-leden zijn welkom, 10.00-ca.16.30 uur
• Open Tafel, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur

do 27 • Kerkdienst in zorgcentrum Hyndendael te Hummelo, 15.00 uur

vr 28 • Gratis workshop stoken bij Veldheer Kachels, voor aanmelding en tijden: www.veldheerkachels.nl

za 29 • Jeugdvereniging Drempt, Houseparty voor de basisschooljeugd in twee leeftijdsgroepen, 't Hessenhuus in Achter-Drempt, aanvang resp. 18.30 en 20.00 uur

za 29 en zo 30
• Sterke Bollendagen met info, advies en verkoop van verwilderingsbollen, De Warande Laag-Keppel, 11.00-17.00 uur

zo 30 • Anders Vieren-viering, thema: Het leven vieren, met medewerking van koor Feeling, H. Willibrordkerk Achter-Drempt, 10.00 uur
• Concert Hanneke Rouw, cello en Eva van den Dool, piano, dorpskerk Hoog-Keppel, 15.30 uur

oktober 2018

di 2 • De Kunstbus, georganiseerd door Stichting Welzijn DH&K, rijdt naar Amphion voor House of Horror, de afscheidsvoorstelling van illusionist Hans Klok, aanvang 20.00 uur

wo 3 • Start bowlingtoernooi Dorpshuis Voor-Drempt

do 4 • De jaarlijkse busreis voor ouderen georganiseerd door Club 60+, dit jaar naar de omgeving van Montfoort en langs de Hollandse IJssel
• Ochtendbridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, vanaf 9.00 uur
• Repair Café, huiskamer St. Welzijn, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 9.30-12.00 uur
• Bowlingmiddag voor 50-plussers, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur

za 6 • Kinderkledingbeurs (najaars- en winterkleding), Dorpshuis, Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur
• Sam's Kledingactie voor Mensen in Nood, inzameling in voorportaal obs De Woordhof Hummelo, 10.00-12.00 uur

zo 7 • Startdienst en kinderkerk protestantse gemeente Drempt en Oldenkeppel, St. Joriskerk Voor-Drempt, 10.00 uur

wo 10 • Maaltijd voor alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur

vr 12 • Koffiemorgen Dorpshuis i.s.m. diaconie Drempt en Oldenkeppel, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur
• Spullen aanleveren voor de Alles-Behalve-Rommel-Markt, dorpshuis De Ruimte Hummelo, 19.00-21.00 uur

za 13 • Alles-Behalve-Rommel-Markt, dorpskerk Hummelo, 10.00-14.00 uur
• Club 60+, een middag met de Stichting Reddingshonden uit Duiven, Zaal FF naar Steef Hummelo, 14.00 uur

za 13 en zo 14
• Oranjevereniging Hummelo, toneelvoorstelling met een vrolijk sprookje voor en door kinderen, De Gouden Karper Hummelo, zaal open vanaf 14.15 uur

zo 14 • Dansavond voor paren, Dorpshuis Voor-Drempt, 19.30-23.00 uur

di 16 • Vrouwen van Nu met lezing over Slachtofferhulp, De Gouden Karper, Hummelo, aanvang 19.45 uur

do 18 • Ochtendbridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, vanaf 9.00 uur
• Dameskrans Hummelo, lezing Dianne Bremer over de ziekte van Alzheimer, dorpshuis De Ruimte, 14.00-16.00 uur

vr 26 • Gratis workshop stoken bij Veldheer Kachels, voor aanmelding en tijden: www.veldheerkachels.nl

za 27 • Rondleiding met wijnproeverij, wijnboerderij 't Heekenbroek, Tellingstraat 7 Achter-Drempt, 15.00-17.00 uur
• Halloween voor leden Jeugdvereniging Drempt, locatie en tijd volgen in de uitnodiging
• Halloween Spooktocht in Hummelo, vanuit dorpshuis De Ruimte, aanvang 20.00 uur

zo 28 • Oecumenische viering protestantse gemeente Drempt en Oldenkeppel en de katholieke geloofsgemeenschap H. Willibrord Drempt in de dorpskerk Hoog-Keppel, 10.00 uur

ma 29 • Bijeenkomst Vrouwengroep Drempt, burgemeester Marianne Besselink is te gast en vertelt over haar werk, pastoriezaal Voor-Drempt, inloop vanaf 19.30 uur, aanvang 20.00 uur

wo 31 • Open Tafel, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur
• De Kunstbus, georganiseerd door Stichting Welzijn DH&K, rijdt naar Amphion voor de dansvoorstelling Opus Cactus van Momix, aanvang 20.00 uur

Activiteitenkalender vervolg

november 2018

do 1
- Ochtendbridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, vanaf 9.00 uur
- Repair Café, huiskamer St. Welzijn, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 9.30-12.00 uur
- Bowlingmiddag voor 50-plussers, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur

vr 2
- Buurtborrel, sportcafé De Heerlykheyd Hoog-Keppel, 20.30-23.00 uur

vr 2 en za 3
- Zanglust Drempt, toneeluitvoering van ´Wat een ellende´, Dorpshuis Voor-Drempt, aanvang 20.00 uur

za 3
- Rondleiding met proeverij, wijnboerderij 't Heekenbroek, Tellingstraat 7 Achter-Drempt, 15.00-17.00 uur

zo 4
- Oogstdienst en kinderkerk protestantse gemeente Drempt en Oldenkeppel, St. Joriskerk Voor-Drempt, 10.00 uur
- Zanglust Drempt, toneeluitvoering van ´Wat een ellende´, Dorpshuis Voor-Drempt, aanvang 14.00 uur

vr 9
- Koffiemorgen Dorpshuis i.s.m. diaconie Drempt en Oldenkeppel, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur

za 10
- Rondleiding met wijnproeverij, wijnboerderij 't Heekenbroek, Tellingstraat 7 Achter-Drempt, 15.00-17.00 uur

zo 11
- Jubileumuitvoering gymnastiekvereniging De Sperwer, Hessenhal Hoog-Keppel, zaal open vanaf 13.30 uur, aanvang 14.00 uur

wo 14
- Vrouwen van Nu, speculaaspop versieren, FF naar Steef, Hummelo, aanvang 14.00 uur
- Maaltijd voor alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur

do 15
- Ochtendbridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, vanaf 9.00 uur
- Dameskrans Hummelo, lezing pastor Mia Tankink over Humor in de Katholieke Kerk, dorpshuis De Ruimte, 14.00-16.00 uur

za 17
- Gezellige middag Club 60+ op uitnodiging van carnavalsvereniging De Blauwe Snep, Dorpshuis Voor-Drempt, aanvang 14.00 uur

za 17 en zo 18
- Expositie schildergroep Pictura Gelria, dorpskerk Hoog-Keppel

vr 23
- Finale bowlingtoernooi Dorpshuis Voor-Drempt

za 24
- Smokkeltocht Jeugdvereniging Drempt van 19.30-21.30 uur. Verzamelen bij het Dorpshuis Voor-Drempt
- Cabaretier Benjamin van der Velden met de voorstelling Ik Ben, dorpskerk Hummelo

ma 26
- Bijeenkomst Vrouwengroep Drempt, presentatie over VIT-hulp bij mantelzorg, pastoriezaal Voor-Drempt, inloop vanaf 19.30 uur, aanvang 20.00 uur

wo 28
- Open Tafel, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur

do 29
- Ochtendbridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, vanaf 9.00 uur
- De Kunstbus, georganiseerd door Stichting Welzijn DH&K, rijdt naar Amphion voor de cabaretvoorstelling ´Nu´ van Claudia de Breij, aanvang 20.00 uur

vr 30
- Gratis workshop stoken bij Veldheer Kachels, voor aanmelding en tijden: www.veldheerkachels.nl

december 2018

za 1
- Sinterklaasfeest in het Dorpshuis Voor-Drempt, 's middags voor de kinderen en met een avondprogramma voor de volwassenen

zo 2
- Adventsproject kinderkerk, protestantse gemeente Drempt en Oldenkeppel, St. Joriskerk Voor-Drempt, 10.00 uur

do 6
- Ochtendbridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, vanaf 9.00 uur
- Repair Café, huiskamer St. Welzijn, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 9.30-12.00 uur
- Bowlingmiddag voor 50-plussers, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur

zo 9
- Adventsproject kinderkerk, dorpskerk Hoog-Keppel, 10.00 uur

di 11
- Inzameling van levensmiddelen voor de voedselbank Doetinchem, georganiseerd door diaconie Hummelo; overdag bij de Spar; in de dorpskerk van 15.00-19.00 uur

wo 12
- Maaltijd voor alleengaanden, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur
- De Kunstbus, georganiseerd door Stichting Welzijn DH&K, rijdt naar Amphion voor de musical Evita, aanvang 20.00 uur

do 13
- Dameskrans Hummelo, kerstmiddag in dorpshuis De Ruimte, 14.00-16.00 uur

vr 14
- Koffiemorgen Dorpshuis i.s.m. diaconie Drempt en Oldenkeppel, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur
- Koffiemorgen diaconie Hummelo, dorpshuis De Ruimte te Hummelo, 10.00-12.00 uur

zo 16
- Adventsproject kinderkerk, St. Joriskerk Voor-Drempt, 10.00 uur
- Kerstsamenzang van de gezamenlijke koren m.m.v. muziekvereniging Hummelo en Keppel, St Joriskerk Voor-Drempt, aanvang 20.00 uur, kerk open om 19.30 uur

ma 17
- Kerstviering Vrouwengroep Drempt, pastoriezaal Voor-Drempt, aanvang 17.30 uur

wo 19
- Kerstviering Vrouwen van Nu, De Gouden Karper Hummelo, 19.45 uur
- Open Tafel, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur

do 20
- Ochtendbridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, vanaf 9.00 uur
- Kerstmiddag Club 60+, Zaal FF naar Steef in Hummelo, 14.00 uur

vr 21
- De Kunstbus, georganiseerd door Stichting Welzijn DH&K, rijdt naar Amphion voor de musicalproductie A Christmas Carol, aanvang 20.00 uur

zo 23
- Adventsproject kinderkerk, dorpskerk Hoog-Keppel, 10.00 uur
- Kerstconcert Ulftse Nachtegalen, dorpskerk Hoog-Keppel

ma 24
- Kinderkerk protestantse gemeente Hummelo, kerstfeest met herdertjestocht, start vanuit dorpshuis De Ruimte tussen 18.45 en 19.00 uur
- Gezinskerstviering protestantse gemeente Drempt en Oldenkeppel, St. Joriskerk Voor-Drempt, 19.00 uur
- Kerstavondviering, H. Willibrordkerk Achter-Drempt, 20.00 uur

ma 31
- Het traditionele carbidschieten bij de Greffelinkallee in Hummelo, startschot om 10.00 uur

PELGROM, uw land- en tuinbouwspecialist

voor verkoop, onderhoud en reparatie...

we zijn o.a. dealer van:

MASSEY FERGUSON

STIGA

STIHL

TORO

PELGROM HUMMELO B.V.
MASSEY FERGUSON
LANDBOUWMECHANISATIEBEDRIJF

Broekstraat 1a – 6999 DE Hummelo
Tel: 0314-38 18 42 – info@pelgrom.nl

www.pelgrom.nl

Slaapspecialist Drempt

"Alle merken onder één dak"

avek
SINDS 1927

Je slaapt toch het liefst in je eigen Avek bed.

Een goed bed is geen overbodige luxe. Kies voor een Simmer boxspring van Avek, en ontwaak fris en uitgerust, vol energie voor een nieuwe dag.

De vijf voordelen van Simmer.

1. Een betere doorluchting en ventilatie van het bed door een betere afvoer van transpiratievocht en aanvoer van verse lucht.
2. Een prettiger bedklimaat: minder klam, minder warm en hygiënischer. U slaapt beter en ontwaakt fris & fit.
3. Ultiem bedcomfort: de royale verende lagen zorgen voor een optimale ondersteuning en een heerlijk comfortabele ligging.
4. 60 dagen omruilgarantie op de matrassen.
5. Gebruik van hoogwaardige materialen, gemaakt met vakmanschap. Avek sinds 1927.

Slaapspecialist Drempt

Rijksweg 20 | 6996 AC Drempt
Tel.: 0313 476218
www.slaapspecialistdrempt.nl

Gratis parkeergelegenheid
Gratis bezorging en montage door heel Nederland
Gratis afvoer van oude matrassen en slaapkamermeubilair is mogelijk
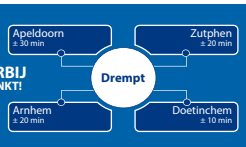
DICHTERBIJ DAN U DENKT!